

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2023/1.

Mit jelent Isten sáfáraként élni e világon?

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2022

A tanulmányokat összeállította:

Balogh Gábor (3.), Egerváriné Árvai Márta (7.), Farkas Ádám (10.),
Fodor Albert (9.), Geiger Benjámín (2.), Kovács Zoltán (6.),
Molnárné Hoós Judit (11.), Prancz Zoltán (4-5.), Somogyi Lehel (8.),
Vankó Zsuzsanna (1.), Vigh Ágnes (12.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Kvadrát Print ■ +36-30/280-6656

info@kvadratprint.hu ■ www.kvadratprint.hu

ISBN 978-615-5260-98-8 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ JANUÁR 7.	
Mit jelent a sáfárság fogalma a Bibliában?	8
II. TANULMÁNY ■ JANUÁR 14.	
Mire szolgálnak a „Lélek ajándékai”?	18
III. TANULMÁNY ■ JANUÁR 21.	
Talentumaink felhasználása, az együttműködés fontossága	29
IV. TANULMÁNY ■ JANUÁR 28.	
Az értelmi képességek talentuma	37
V. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 4.	
Sáfárság a szavakkal – A beszéd talentuma	48
VI. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 11.	
A személyes befolyás felelőssége	64
VII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 18.	
„Sáfárkodásunk” az idővel	78
VIII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 25.	
Az egészség és a fizikai erő talentuma	90
IX. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 4.	
A pénz talentuma	102

X. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 11.

A kedvesség, az együttérzés,
a lelki érzékenység talentuma 117

XI. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 18.

A felhasznált képességek megsokszorozódása,
és a fel nem használt képességek elsorvadása 130

XII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 25.

„Adj számot a te sáfárságodról”
– Jutalom és örök veszteség 139

Igék minden napra

JANUÁR 150
FEBRUÁR 151
MÁRCIUS 152

BEVEZETÉS

Elsődlegesen Jézus Krisztus alkalmazta ezt a kifejezőmódot, hogy tanítványai *Isten sáfáraiként* éljenek ezen a világon (Lk 12,42–44). Pál apostol leveleiben is találkozunk a sáfárság fogalmával. A *sáfár* régi magyar szó, jelentése: anyagi vagy eszmei javak *vagyonkezelője, gondnoka, gondviselője*. Az eredeti újszövetségi, görög szónak (*oikonomosz*) is ugyanez a jelentése.

Két további fogalom is a sáfársággal kapcsolatos: a *talentumok* és a *lelki* vagy *kegyelmi ajándékok*. A *talentumok* jelképes kifejezést Jézus alkalmazta egyik példázatában. A *lelki* vagy *kegyelmi ajándékok* kifejezésekkel pedig az apostoli levelekben találkozunk. A kettő lényegében egyenértékű, váltófogalomnak tekinthetők. Annyi a különbség közöttük, hogy a *talentum* tágabb fogalom, mindenfajta tehetségre, képességre alkalmazható, átment a köznyelvbe is. A *lelki* vagy *kegyelmi ajándékok* viszont az egyházban vagy az egyház által végzendő szolgálatokhoz köthetők. A Szentlélekkel kapcsolatban álló hívő keresztényeknek adatnak, Isten megváltási művében végzett szolgálatuk eredményes betöltéséhez.

Milyen életszemléletet és életgyakorlatot jelent „Isten sáfára”-ként élni e világon, különösképpen a végidőben? Erről szólnak Biblia-tanulmányaink e negyedév során.

Mit jelent a „sáfárság” fogalma a Bibliában?

I Hogyan jelenik meg a safárság gondolata (tartalmilag, a szó használata nélkül) már a Biblia legelején? Milyen megbízást kapott az első emberpár és velük együtt minden későbbi nemzedék is? Kié a föld és annak mindene?

1Móz 1,26; 2,15 ■ „Mondta Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, hogy uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon... Vette az Úr Isten az embert, és helyezte őt az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt.”

Zsolt 8,4-7 ■ „Amikor látom egeidet, a te ujjaid munkáját, a Holdat és a csillagokat, amelyet teremtettél, micsoda az ember – mondom –, hogy megemlékezel róla?... Hiszen kevéssel tetted őt kisebbé Istennél..., úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lába alá vettedél.”

Zsolt 24,1 ■ „Az Úré a föld és annak teljessége, a föld kerekége és annak lakosai.”

Zsolt 50,12 ■ „Enyém e világ és annak mindene.”

.....

.....

Isten megteremtette a Földet, minden benne és rajta levővel együtt az ember gondjaira bízta, mintegy a maga helyetteseként. A teremtés, az életadás és az életfenntartás jogán Istené az egész

világ és annak mindene, beleértve az embert is. Az ember azonban azt a megtisztelő megbízatást kapta, hogy uralkodjon a Föld felett – a szeretettörvény szellemében –, „művelje és őrizze azt”. Isten tehát tulajdonának, javainak sáfárává tette az embert.

Fájdalmas szembenézni azzal, hogy a bűneset óta mennyire visszaélt az ember a megbízatásával, mennyire tönkretette a földi ökoszisztémát. A megváltás célja azonban az ember erkölcsi lényének helyreállítása, hogy a bűn tragikus kitérője ellenére is megvalósulhasson végül Isten eredeti célja az emberrel. Krisztus tanítványainak ezen a világon meg kell érteniük, hogy miben áll az igazi sáfárság, és azt gyakorolniuk is kell. A gyógyulásukat szolgálja ez, és a környezetüknek is áldására van.

A hívő kereszténynek, amennyire csak rajta áll, igyekeznie kell arra, hogy a természeti környezettel, a természeti törvényekkel összhangban élje az életét. Erre nevel az egészséggel kapcsolatos reform is. Jézus tanítványa az eredeti isteni rend irányát követi egészséges életmódjával is.

2 Milyen sáfárság bízott ezenfelül Krisztus tanítványaira?

1Kor 4,1 ■ „Úgy tekintsen minket az ember, mint Krisztus szolgálait és Isten titkainak sáfárait.”

Tit 1,7 ■ „Szükséges, hogy a felügyelő feddhetetlen legyen, mint Isten sáfára...” (A Károlyi-fordítású Bibliában a *püspök* szóval találkozunk, az eredeti görög kifejezés *episzkoposz*, amely így fordítható: *felügyelő*, és a gyülekezetvezetői tisztséget jelöli, csakúgy, mint a *vén/presbüterosz* szó. A két kifejezés egyenértékű, váltofogalomnak tekinthetők, erről tanúskodik Tit 1,5 és 7, valamint Ap csel 20,17 és 28 egybevetése.)

.....

.....

.....

.....

Az „Isten titka, Jézus Krisztus titka, ama titok” (Eféz 1,9–10; Rm 16,25; Kol 1,16) kifejezések a megváltási tervre utalnak az Írásban. Az „Isten titkai” kifejezés pedig összefoglalóan „Isten tudományára”, ami a kinyilatkoztatásban foglaltakat jelenti. Isten ószövetségi népéről, Izráelről mondja az Írás: „Isten rájuk bízta a beszédeit.” (Rm 3,2) Amikor az Izráellel kötött szövetséget felváltotta az egyházzal kötött új szövetség, akkor Krisztus tanítványai átörökölték e megbízatást, hogy hirdessék Isten beszédét a Krisztusról szóló, immár beteljesedett evangéliummal együtt. Ezeknek a lelki javaknak a „sáfárságával” bízta meg Jézus a követőit.

Mindaz, amit az Írás az apostolok és a gyülekezeti vének vagy felügyelők megbízatásáról mond, minden hívő tanítványra is vonatkozik a maga befolyási körében, az ún. egyetemes papság elve alapján: „Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket.” (1Pt 2,9) Minden Krisztus-követőnek adatott e megbízatás: „Menjetek el széles e világra, tegyetek tanítvánnyá minden népet, kereszteljétek meg őket..., tanítsátok őket, hogy mindazt megtartsák, amit én parancsoltam nektek.” (Mt 28,19–20)

A Titusz leveléből idézett ige erről is szól: „Szükséges, hogy Isten sáfára feddhetetlen legyen.” Bizonyoságtétele az evangéliumról csak akkor hiteles, ha Krisztus képmására átalakult viselkedése és a Jézuséhoz hasonló cselekedetei tanúskodnak a megváltás valóságáról.

Krisztus gyülekezetében senki nem lehet tétlen, mindenkinek „előre elkészített Isten jó cselekedeteket” (Eféz 2,10). Mindenkire így szól: „Menj el te is, munkáldkj te is az én szőlőmben.” (Mt 20,7)

3 Milyen segítséget ad Krisztus a tanítványainak ahhoz, hogy a rájuk bízott lelki javakkal jól „sáfárkodjanak”?

1Pt 4,10 ■ „Ki-ki amint kegyelmi ajándékot kapott, úgy sáfárkodjatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai.”

Mt 25,14–15 ■ „Éppen úgy van ez, mint az az ember, aki útra akarva kelni, előhívatta szolgálait, és amije volt, átadta nekik. Adott az egyiknek öt talentumot, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek az ő erejéhez képest...”

Lk 19,12–13 ■ „Mondta azért [Jézus]: Egy nemes ember elment messze tartományba, hogy országot vegyen magának, azután visszatérjen. Előszólítván azért tíz szolgáját, adott nekik tíz gírát, és mondta nekik: Kereskedjetek, amíg megjövök.”

.....

.....

.....

Annak érdekében, hogy Isten beszédét, a Krisztusról szóló evangéliumot eredményesen közvetítsük felebarátainknak, Isten kegyelmi ajándékokat ad, „kinek-kinek az erejéhez képest”, azaz megnemesíti, kiműveli, felfokozza képességeinket, egyéniségünk adottságai szerint. A *lelki* vagy *kegyelmi ajándékok* és a *talentumok* csaknem váltófogalmak, egy különbség azonban van közöttük. (A 2. tanulmány fejt ki bővebben az erre vonatkozó igei tanítást.)

„Minden emberre ajándékok bízattak, amelyeket az ige talentumnak is nevez. Némelyek azt tartják, hogy a talentumok alig néhány olyan emberre korlátozódnak, akik

kiemelkedő szellemi adottságokkal, lángésszel rendelkeznek. Isten azonban nem korlátozta néhány kedveltre az ajándékait... Némelyek látszólag kevéssel rendelkeznek, de ha szorgalmasan kereskednek az Úr javaival, képességeik felettébb meg fognak növekedni... Ha csupán egyetlennel rendelkezel is, használd azt jól, akkor megnövekedik.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 125. o.)

Krisztus tanítványainak sáfárkodása nem korlátozódik a tanításra, a szóbeli bizonyágtevésre. „Isten sokféle kegyelmének sáfarai” ők, Isten jóságát, szeretetét közvetítik az embereknek sokféleképpen: együttérzéssel, vigasztalással, bátorítással, az ígéből vett megbízható gyakorlati tanácsok továbbadásával, anyagi vagy kétékezi munka általi segítségnyújtással a nehéz helyzetekben.

4 Milyen a jó sáfár, a jó vagyongazdálkodó a világi gondolkodásmód szerint? Mi jellemezze ezzel szemben Krisztus követőinek a sáfárságát?

Lásd a hamis sáfár példázatát: **Lk 16,1–8.**

Lk 6,38 ■ „Adjatok, nektek is adatik, jó mértéket, megnyomottat, színig teltet adnak a ti öletekbe.”

.....
.....
.....

Világi gondolkodásmód szerint az a jó sáfár, aki gyűjtögeti, halmozza, egyben tartja ura vagyonát. Isten művében ez fordítva van: az a jó sáfár, aki szétosztja a mennyei Urától kapott javakat, adja, akinek csak tudja. Isten erkölcsi lényét a bőkezű ada-

kozás, ajándékozás jellemzi, és kívánatos, hogy követői is mind jobban hasonlítsanak Őhozzá.

A hamis sáfár példázatát sokan nehezen érthetőnek tartják, mivel olyan szereplő által mutatja be ezt a fontos alapelvet, aki nem minden vonatkozásában pozitív példa. Figyelembe kell venni, hogy Jézus így fejezte be a példázatot: „E világ fiai esze- sebbek a világosság fiainál a maguk nemében.” (Lk 16,8) A hamis sáfárnak nem a csaló eljárása a követendő példa, hanem az a cselekedete, amit (önérdekből bár, de) követett végül: szét- osztogatta ura vagyonát annak szolgálai között. Korábban oly módon *tékozolta* ura vagyonát, hogy a maga javára fordította. Amikor látta, hogy bajba kerül, radikálisan változtatott eljárásán: másoknak osztogatta szét a rá bízott vagyont. Isten ránk bízott javait tovább kell ajándékoznunk felebarátainknak, csak- is ebben a vonatkozásban állította Jézus példaként a hamis sáfárt hallgatói elé.

„Az Úr azért bízta javait a sáfárra, hogy jótékonykodjék, azonban a maga hasznára fordította, amit kapott... A má- sok gyarapítása érdekében rábízott javakat saját magára költötte... [Végül azonban felfogta:] Ahelyett, hogy magá- nak gyűjtene, másoknak kell ajándékoznia... Csak mások javának keresése révén használhatunk önmagunknak. Az- zal gyűjthetünk az örökkévalóságra, ha a jelenben szét- osztjuk Isten ajándékait... Isten minden ajándékát az em- beriség áldására kell fordítanunk...

Milyen sokan sajátítják ki maguknak Isten ajándékait! A példázat tanulsága mindenkinek szól. Mindenkinek el kell számolnia azzal a kegyelemmel, melyet Krisztus által kapott. Az élet túl ünnepélyes ahhoz, hogy időleges vagy földi dolgokba merülve töltsük el. Az Úr azt kívánja, adjuk tovább másoknak azt, amit a láthatatlan, örökkévaló Isten ad nekünk.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Barátok a hamis mammonból c. fej.)

5 Mi a lefőbb kívánalom a sáfárság szolgálatát illetően?

1Kor 4,2 ■ „Ami pedig... a sáfárokbán megkívántatik, az, hogy mindegyikük hűnek találtsassék.”

1Kor 9,16–17 ■ „Ha az evangéliumot hirdetem, nem dicsekedhetek, mert szükség kényszerít engem. Jaj ugyanis nekem, ha az evangéliumot nem hirdetem. Mert ha akarva művelem azt, jutalmam van, ha pedig nem akarva, akkor sáfársággal bizattam meg.”

Ap csel 20,19–20 ■ „Szolgálván az Úrnak teljes alázatossággal, és sok könnyhullatás és megpróbáltatás között, melyek énrajtam a zsidók utánam való leselkedése miatt estek. Mert semmitől sem vonogattam magam, ami hasznos, hogy hirdessem nektek, hogy tanítsalak titeket nyilvánosan is házanként.”

2Tim 2,3–4 ■ „Te azért a munka terhét hordozzad, mint Jézus Krisztus jó vitéze. Egy harcos sem elegendik bele az élet dolgaiba, hogy tessék annak, aki őt harcossá avatta.”

.....

.....

.....

A sáfárra vonatkozóan az az erkölcsi kívánalom a döntő, hogy megbízható legyen, hűségesen „kereskedjen” ura javaival, oszto-gassa és kamatoztassa azt. Pál apostol méltán lehet az egyik példaképünk a hűséges sáfárságban. Idézett vallomásában arra hi-vatkozik, hogy belső „kényszerít” érzett az evangélium hırde-tésére. Ez a mintegy kényszerítő késztetés pedig nem volt más, mint mélységes meggyőződése az evangélium igazsága felől, hálás elköteleződése az érte önmagát áldozó Megváltó iránt, és az osztozás az Ő irgalmas szeretetében a bűnösök iránt.

Első pillantásra nehezen érthetőnek tűnik, miért fogalmaz az apostol úgy, hogy ha olykor „nem akarva” hirdeti az evangéliumot, akkor megerősíti őt az, hogy sáfársággal bízott meg. Pál apostol itt az akadályokra és a nehézségekre utal, amelyekkel a sáfár az evangélium hirdetése során találkozik. Még ha lelkileg megviselik is ezek őt, és nehéz ilyenkor kitartania szolgálatában, úgy fogja fel, hogy megbízatásához minden körülmények között hűnek kell lennie. Ezért akkor is megy előre, amikor ez lelki és fizikai terhet jelent számára. Pál apostol is Jeremiáéhoz hasonló tapasztalatot élt át: „Nevetségessé lettem... mindenki csúfol engem. Az Úr szava gyalázatomra és csúfságomra lett nekem. Azért azt mondom: nem emlékezem róla, sem az ő nevében többé nem szólok. De mintha égő tűz volna szívemben, és az én csontjaimba rekesztve, erőlködöm, hogy ezt elviseljem, de nem tehetem.” (Jer 20,7–9)

Pál úgy fogta fel a sáfárságot, hogy ő mintegy „katonai szolgálatot” teljesít Krisztus ügyében. Semmi sem terelhetette el a figyelmét megbízatásáról, semmi sem rettenthette el annak teljesítésétől, és semmi sem olthatta meg buzgalmát, amelyet ennek során tanúsított.

6 Milyen kijelentéseket tett Jézus a sáfárság jutalmáról?

Lk 12,42–44 ■ „Mondta pedig az Úr: Kicsoda hát a hű és bölcs sáfár, akit az úr gondviselővé tett az ő házanépén, hogy adja ki nekik ételmüket a maga idejében? Boldog az a szolga, akit az ő ura, mikor hazajön, ilyen munkában talál. Bizony mondom nektek, hogy minden jószágá felett gondviselővé teszi őt.”

Lk 19,15–19 ■ „Történt, amikor [a példázatbeli nemes ember] megjött... parancsolta, hogy hívjak hozzá szolgálait, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki mint kereskedett.

Eljött pedig az első, mondván: Uram, a te girád tíz girát nyert. Ő pedig mondta neki: Jól van, jó szolgám, mivel-hogy kevesen voltak hű, legyen birodalmad tíz városon. És jött a második, mondván: Uram, a te girád öt girát nyert. Mondta ennek is: Neked is legyen birodalmad öt városon.”

Mt 25,21 ■ „Az ő ura pedig mondta neki: Jól van, jó és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután, menj be a te uradnak örömébe.”

.....

.....

.....

A tíz vagy öt város feletti uralom természetesen szimbólum. Nem tudjuk, hogy mi az a „sok”, amit az újjáteremtett Földön Isten azokra bíz, akik hű és bölcs sáfárnak bizonyultak. Azt sem tudjuk mostani helyzetünkből bővebben megmagyarázni, hogy mit foglal magában a mennyben levő huszonnégyszáz vén dicsérete, akik mintegy a megváltott emberiség „zsengéiként” így szólnak Istenhez: „Megváltottál minket a te véred által..., és tettél minket a mi Istenünknek királyokká és papokká, és uralkodunk a földön.” (Jel 5,9-10)

Ellen G. White írja, hogy az igazi nevelés „felkészít... az örömteli szolgálatra ebben az életben, és egy magasabb rendű szolgálatra az eljövendő világban” (*Nevelés, A valódi nevelés forrása és célja* c. fej.).

Ugyanez érvényes az Isten művében betöltött sáfárság szolgálatára, amely élethossziglan tartó nevelést biztosít a hívő tanítvány számára. Erről a szolgálatról írja ugyancsak Ellen G. White:

„Akik ebben a szolgálatban részt vesznek, mindnyájan Isten segítő keze lesznek, angyalok munkatársai, akiken keresztül angyalok végzik munkájukat. Angyalok szólalnak meg hangjukon és dolgoznak kezükkel. Így ember létükre mennyei oktatásban és tapasztalatokban részesülnek. Melyik egyetemi kurzus vetekedhet ezzel a képzéssel?” (Nevelés, Életpálya c. fej.)

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja. – A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti, a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

Mire szolgálnak a „Lélek ajándékai”?

I Hogyan szól a Szentírás arról, hogy a Szentlélek „ajándék” a hívőknek?

Jn 4,10–14 ■ „Felelt Jézus és mondta neki: Ha ismernéd Isten ajándékát, és hogy ki az, aki ezt mondja neked: Adj innom!, te kérted volna őt, és adott volna neked élő vizet... Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha örökké meg nem szomjazik, hanem az a víz, amelyet én adok neki, örök életre buzdó víznek kútfeje lesz őbenne.”

Vö. Jn 7,37–39 ■ „Az ünnep utolsó nagy napján pedig felállt Jézus, és kiáltott, mondván: Ha valaki szomjazik, jöjjön énhozzám, és igyék. Aki hisz énbennem, amint az írás mondta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből. Ezt pedig mondta a Lélekről, amelyet veendőek voltak az őbenne hívők.”

Ap csel 2,38 ■ „Péter pedig mondta nekik: Térjete meg, és keresztelkedjete meg mindnyájan a Jézus Krisztus nevében a bűnöknek bocsánatjára, és veszitek a Szent Lélek ajándékát.”

Lk 11,13 ■ „Ha azért ti gonosz létekre tudtok a ti fiaitoknak jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok Szent Lelket azoknak, akik tőle kérik.”

(Figyeljük meg, milyen gondolat kapcsolja össze a János evangéliumából idézett két szakaszt? Hogyan nyerhetjük el a Szentlélek ajándékát? Milyen feltételeket olvasunk a fenti igékben?)

.....

.....

.....

Mielőtt a Lélektől kapott ajándékokról beszélhetnénk, szükséges rámutatni arra, hogy a Szentlélek bennünk lakozása, munkálkodása bennünk önmagában is ajándék. Mindenekelőtt a Lélek ajándékát kell elnyernünk ahhoz, hogy részesülhessünk a lelki ajándékokban. A Szentlélek a legnagyobb ajándék, mert Ő teszi jelenvalóvá Krisztust a gondolatvilágunkban, Ő biztosít élő összeköttetést Istennel. Ez az alap az összes többi ajándékhoz.

„A talentumokon, amelyeket Krisztus rábízott egyházára, főként a Szentlélek ajándékait és áldásait kell értenünk... Ezeket az ajándékokat Krisztus nekünk adta, de csak akkor lesznek ténylegesen a mieink, ha már Isten Lelke irányítja életünket.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 327. o.)

„Mindazok, akik Istennek szentelik lelküket és testüket, állandóan megkapják majd a Lélek újabb és újabb testi és lelki ajándékát. Kimeríthetetlen mennyei készletek állnak a rendelkezésükre. Krisztus nekik adja saját Lelke leheletét és életét az Ő életéből. A Szentlélek a legnagyobb energiát fejt ki, így munkálkodik az emberek szívében és elméjében. Isten kegyelme megnöveli és megsokszorozza tehetségüket. Az isteni természet tökéletessége jön segítségükre a lelkek megmentéséért végzett munkájukban. Krisztussal együtt munkálkodva részesülnek Krisztus teljességében. Emberi gyengeségükben is képesek megcselekedni a Mindenható tetteit.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 827. o.)

2 Hogyan határozhatjuk meg, hogy mi a lelki vagy kegyelmi ajándék?

1Kor 12,1–11 ■ „A lelki ajándékokra nézve pedig nem akarom, atyámfiai, hogy tudatlanok legyetek... A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek. A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr. És különbség van a cselekedetekben is, de ugyanaz az Isten, aki cselekszi mindezt mindenkiben... De mindezeket egy és ugyanaz a Lélek cselekszi, osztogatva mindenkinek külön, amint akarja.”

Eféz 4,6–8 ■ „Egy az Isten, és mindeneknek Atyja, aki mindeneknek felette van, és mindenek által és mindnyájatokban munkálkodik. Mindegyikünknek pedig adatott a kegyelem a Krisztustól osztott ajándék mértéke szerint. Ez okáért mondja az Írás: Fölmenvén a magasságba foglyokat vitt fogva, és adott ajándékokat az embereknek.”

.....

.....

.....

A táalentumok tágabb jelentésébe beletartozik minden öröklött, szerzett, fizikai vagy lelki képesség. Szűkebb értelemben viszont – az egyházra, illetve Isten megváltási művére vonatkoztatva – a lelki vagy kegyelmi ajándékokkal azonosíthatók a táalentumok.

– *Lelki ajándékoknak* neveztetnek, mert a Szentlélek által nyerhetők el, és csakis azok részesülhetnek ezekben az ajándékokban, akik a Lélek vezetését igénylik, elfogadják.

– *Kegyelmi ajándékoknak* is neveztetnek, mert olyan szintre emelik az ember képességeit, amit azok önerőből való fejleszt-

tésével sohasem lehetne elérni. Kegyelmi ajándékoknak nevezetnek továbbá azért is, mert nem azért kapja őket a hívő ember, mintha kiérdemelte volna, mintha megdolgozott volna értük, hanem segítségül és áldásul kapja ezeket a szolgálat munkájára.

Sokféle lelki ajándék létezik, és nem mindenki ugyanazt az ajándékot kapja. Ugyanakkor valamennyi kegyelmi ajándék a Lélektől származik, így a különböző lelki ajándékok kiegészítik egymást, különbözőségük ellenére is tökéletes összhang lehet a hívők között.

„Isten úgy osztja ki ajándékait, ahogyan neki tetszik. Egyik ajándékot az egyiknek adja, a másikat a másiknak, de mindet az egész test javára. Isten rendje, hogy egyesek az egyik munkaterületen szolgáljanak, mások pedig más munkaterületeken – mindannyian ugyanazon Lélek alatt dolgozva. Ennek a tervnek a felismerése óv egymás utánzásától, a büszkeségtől, az irigységtől. Ehelyett erősíteni fogja az egységet és a kölcsönös szeretetet.” (Ellen G. White: *Tanácsok szülőknek, tanároknak és diákoknak*, 314. o.)

„A szőlőnek számos vesszeje van, és bár a vesszők különbözőek, mégsem civakodnak... Az ágak mind egy forrásból nyerik táplálékukat. Krisztus követői különböző feladatuk ellenére is egytelen főhöz tartoznak. Ugyanaz a lélek munkálkodik általuk más-más módon. Ez összecsendülő tevékenységet eredményez, bár az ajándékok különbözőek. Kiviláglik ebből, hogy aki valóban egy Krisztussal, sohasem viselkedik úgy, mintha egy ágában teljes egész lenne. A gyülekezet tökéletesedése nem attól függ, hogy minden tag teljesen egyformára alakul. Isten mindenkit felszólít, hogy töltsé be helyét, végezze a rábízott feladatot a neki adott képesség szerint.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”,* 182. o.)

3 Milyen lelki ajándékokat sorol fel az Újszövetség?

1Kor 12,28 ■ „Némelyeket rendelt Isten az egyházban először apostolokul, másodszer prófétákul, harmadszor tanítókul, azután csodatevő erőket, aztán gyógyításnak ajándékait, gyámolókat,* kormányokat, nyelvek nemeit.”

Eféz 4,11 ■ „Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangyelistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul.”

1Kor 12,8–10 ■ „Némelyiknek ugyanis bölcsesség beszéde adatik a Lélek által; másiknak pedig tudomány beszéde ugyanazon Lélek szerint; egynek hit ugyanazon Lélek által; másnak pedig gyógyítás ajándékai azon egy Lélek által; némelyiknek csodatevő erőknél munkái; némelyiknek meg prófétálás; némelyiknek pedig lelkeknek megkülönböztetése; másiknak nyelvek nemei; másnak pedig nyelvek magyarázása.”

.....

.....

Sok lelki ajándék kapcsolódik valamilyen módon a beszédhez, hogy elősegítse az evangélium hatékony terjedését, a nyelvi akadályok leküzdését. Jelek és csodák is adathatnak lelki ajándék által, amikor Isten szükségesnek látja, hogy az evangélium igazságát ily módon erősítse meg. Megint más ajándékok az egyház rendezett működését, vezetését szolgálják.

Különösnek találhatjuk, hogy a hitet is ott találjuk a lelki ajándékok felsorolásában. Arra a hitre mindenkinek szüksége van, amely által „az igaz ember él” (Hab 2,4, vö. Rm 1,14), ami nem

* Más szavakkal: oltalmazó; pártfogó, segélynyújtó.

más, mint a személyes Megváltóba vetett hit, és ami az iránta való, életre szóló szövetségesi elköteleződéssel jár együtt. Ezzel a hittel minden kereszténynek rendelkeznie kell. Az a hit, amiről itt olvasunk, olyan abszolút hit, olyan teljes bizalom, olyan összekapcsolódás Istennel egy adott kegyelmi pillanatban, ami lehetővé teszi Isten teremtő hatalmának megnyilatkozását. Ebből a hitből egy mustármagnyi is elég ahhoz, hogy megvalósuljon Jézus ígérete: „Bizony mondom nektek, ha valaki azt mondja ennek a hegynek: Kelj fel, és ugorj a tengerbe!, és szívében nem kételkedik, hanem hiszi, hogy amit mond, megtörténik, meglesz neki, amit mondott.” (Mk 11,23)

4 Mi mindenhez adhat Isten lelki ajándékot az idézett igékben felsoroltakon kívül? Mihez adott például lelki ajándékot Mózes korában?

2Móz 31,1–6 ■ „Szólt az Úr Mózesnek, mondván: Íme, név szerint meghívtam Bésaléelt, a Húr fiának, Urinak fiát a Júda nemzetségéből. És betöltöttem őt Isten lelkével, bölcsességgel, értelemmel és tudománnyal minden mesterséghez. Hogy tudjon kigondolni mindent, amit aranyból, ezüsből, rézből kell csinálni. Foglalóköveket metszeni, fát faragni, és mindenféle munkákat végezni. És íme Aholiábot is, Akhiszamák fiát, a Dán nemzetségéből, mellé adtam; adtam minden értelmesnek szívébe bölcseséget, hogy elkészítsék mindazt, amit neked megparancsoltam.”

.....

.....

Ezek a szavak akkor hangzottak el, miután Mózes megkapta a szent sátor építéséhez az utasításokat, a mennyei minta alapján.

Ekkor Isten elhívott név szerint embereket, akiknek különleges bölcsességet és ügyességet adott, hogy kigondolják, megtervezék és megalkossák a földi szentélyt, annak minden berendezésével és eszközével együtt (lásd 7–11. vers).

Ebből az esetből is megérthetjük, hogy Isten szemében mennyire értékes az odaadással és hűséggel végzett kétkézi munka. Jézus Krisztus szolgálatra való felkészülésében is komoly szerepet játszott, hogy nyilvános szolgálata megkezdése előtt ács-mesterként dolgozott (lásd Mk 6,3). Felismerjük-e, hogy Isten jelen lehet fizikai munkánk végzésénél is?

„Az általános mesterségekben való jártasság Isten ajándéka. Ő adja az ajándékot és a bölcsességet is, hogy helyesen használjuk az ajándékot.” (Ellen G. White: *Tanácsok szülőknek, tanároknak és diákoknak*, 314. o.)

„Isten azt kívánja, hogy az Ő munkásai minden területen úgy tekintsenek rá, mint aki Adományozója mindannak, ami birtokukban van. Minden helyes találmánynak és fejlesztésnek Ő a forrása, aki csodálatos tanácsadó és kiváló munkás. Az orvos kezének ügyes érintése, az idegek és izmok feletti hatalma, a test finom szervezetének ismerete az isteni hatalom bölcsessége, amelyet a szenvedők érdekében használ. Az ügyesség, amellyel az ács a kalapácsot használja, az erő, amellyel a kovács az üllőt üti, Istentől származik. Ő bízta az embereket a tehetségeket, és azt várja, hogy Őt keressék tanácsért. Bármit is teszünk, a munka bármely részlegébe is kerülünk, Ő kívánja irányítani elménket, hogy tökéletes munkát végezhessünk.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 349. o.)

„A gyakorlati képzés előnyeire a képzett embereknek is szükségük van. Lehet, hogy egy embernek ragyogó elméje van; lehet, hogy gyorsan felfogja a gondolatokat; ismeretei

és képességei biztosíthatják számára a választott hivatáshoz való hozzáférést, de még mindig távol állhat attól, hogy alkalmas legyen annak feladataira. A főként könyvekből származó oktatás felületes gondolkodáshoz vezet. A gyakorlati munka alapos megfigyelésre és önálló gondolkodásra ösztönöz. Ha helyesen végzik, hajlamosít arra, hogy kifejlessze azt a gyakorlati bölcsességet, amelyet józan észnek nevezünk. Fejleszti a tervezési és kivitelezési képességet, erősíti a bátorságot és a kitartást, s megköveteli az érzék és az ügyesség gyakorlását.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 220. o.)

5 Milyen célból adatnak a Lélek ajándékai?

Eféz 4,11–12 ■ „Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangyelistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul: a szentek tökéletesbítése* céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére: míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kor mértékére.”

.....

.....

Az Úr semmilyen ajándékot nem azért ad, hogy önző módon magunknak megtartsuk, vagy a saját előmenetelünket munkáljuk csupán. Minden elnyert áldás felelősség is, amiről egyszer számot kell adnunk. A lelki ajándékok azért adatnak, hogy alkal-

* Az itt szereplő *katartismos* szó jelentése: tökéletesség, teljesség, alkalmassá tétel; felkészítés; helyreállítás.

masakká tegyenek bennünket a szolgálatra, felvértezzék Isten népét mennyei segítséggel az evangélium hirdetésére és a sötétség hatalmaival szembeni küzdelemre. A lelki ajándékok gyakorlása az Isten által rendelt út, melyen eljuthatunk a „Krisztus teljességével ékeskedő kor mértékére”.

„Akkor mi kell, hogy legyen az egyetlen nagy gondolata mindazoknak, akik elnyerték a Szentlélek ajándékát, és a Szentlélek ajándékaiban részesültek? Csakis a tökéletesség, tökéletesség, TÖKÉLETESSÉG, semmi más, csak a tökéletesség Krisztus Jézusban.” (Alonzo T. Jones, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 1898. október 11.)

„Megváltónk ajándékokat adott az embereknek, mert rajtuk keresztül közli a világgal az örök élet szavait. Ez az az eszköz, amelyet Isten a szentek tökéletesítésére rendelt az ismeretben és az igaz szentségben.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 237. o.)

6 Származhat-e más forrásból is ajándék? Mi a bizonyossága annak, hogy egy lelki ajándék Istentől való?

Mt 7,15–23 ■ „Őrizkedjetek pedig a hamis prófétáktól, akik juhok ruhájában jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok... Azért az ő gyümölcsseikről ismeritek meg őket... Sokan mondják majd nekem ama napon: Uram! Uram!, nem a te nevedben prófétáltunk-e, nem a te nevedben űztünk-e ördögöket, és nem cselekedtünk-e sok hatalmas dolgot a te nevedben? És akkor vallást teszek majd nekik: Sohasem ismertelek titeket; távozzatok tőlem, ti gonosztevők.”

Gal 5,22 ■ „De a Lélek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.”

1Kor 12,31-13,2 ■ „Komolyan vágyakoztatok pedig a jobb ajándékok után. És ezenfelül még egy kiváltképpen való utat mutatok nektek. Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs énbennem, olyan ná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom. És ha jövődőt tudok is mondani, s minden titkot és minden tudományt ismerek is; és ha egész hitem van is, ugyan-nyira, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyükről, szeretet pedig nincs énbennem, semmi vagyok.”

.....

.....

.....

Máté evangéliuma 7. fejezetében azt olvastuk, hogy a hamis prófétáknak is lehetnek ajándékaik, legyen szó akár prófétálásról, ördögűzésről vagy csodatételekről. Egy bizonyos szintig Sátán is képes emberfeletti képességekkel felruházni embereket, ugyanakkor a „gyümölcseik” leleplezik őket. Miközben azon elmélkedünk, hogy a Szentléleknek milyen hatalmas ajándékai és erőmegnyilvánulásai állnak készenlétben az evangélium munkása számára, ne feledjük, mindennek az a célja, hogy hűen bemutassa Isten jellemét, az önfeláldozó szeretetet. Ennek híján semmilyen csoda vagy erőmegnyilvánulás sem lehet megfelelő bizonyíték arra, hogy valakit Isten Lelke vezet. Sőt ennél is többről van szó, a Lélek gyümölcsei nélküli jelek és csodák a legmegtévesztőbb hitetések lehetnek, a legalkalmasabb eszközök Sátán kezében.

„Ekkor láttam Jézust, a nagy Főpapot az Atya előtt állni... Azok, kik Jézussal együtt felemelkedtek, hitben a szentek szentjébe követték Őt, és így imádkoztak: »Atyánk, add nekünk Lelkedet!« Erre Jézus kiárasztotta rájuk a Szent-

lelket. Jézus leheletében világosság, hatalom, sok szeretet, öröm és békesség volt. Most ama csapat felé fordultam, amely leborult a királyiszék előtt; még mindig nem tudták, hogy Jézus elhagyta őket. Úgy látszott, mintha Sátán lett volna a királyiszék mellett, és megkísérelte Isten művét utánozni. Láttam, amint feltekintettek a trónhoz, és így imádkoztak: »Atyám, add nekünk Lelkedet!« Sátán erre rájuk árasztotta szentségtelen befolyását; leheletében sok világosság és erő volt, de hiányzott belőle a mindent megédesítő szeretet, az öröm és a békesség.” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 55–56. o.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

Talentumaink felhasználása, az együttműködés fontossága

1 Hogyan alkalmazzuk önmagunkra a lelki vagy kegyelmi ajándékokkal kapcsolatos bibliai tanítást?

1Kor 12,1 ■ „A lelki ajándékokra nézve pedig nem akarom, atyámfiaink, hogy tudatlanok legyetek.”

Efész 2,10 ■ „Teremtettünk... Krisztus Jézusban jó cselekedeteket, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azokban járjunk.”

.....

.....

Nincs mentségünk a lelki ajándékok felől való tudatlanságra, hiszen a Szentírás részletes, alapos tanítást nyújt erről. Gondolkodunk-e arról, hogy milyen jó cselekedeteket készített el számunkra Isten? Kértük-e és elnyertük-e az ehhez szükséges lelki ajándékot vagy ajándékokat? Kamatoztatjuk-e ezeket, vagy hagyjuk elgyengülni, elsorvadni, elhalni? Hasonlítsuk össze kezdeti buzgalmunkat jelen állapotunkkal! Teszünk-e valamit szívvel-lélekkel, a Lélek által kapott kegyelmi ajándék támogatásával Krisztus teste, az egyház felépítése érdekében és úgyszintén az egyház missziójáért a személyes biztonságtevés szolgálatában?

„A talentumokon, amelyeket Krisztus rábízott az egyházára, főként a Szentlélek ajándékait és áldásait kell értenünk... A példázat talentumai nemcsak a Lélek különleges

ajándékait jelképezik, hanem minden öröklött és szerzett talentumot, minden fizikai és lelki képességet. Mindegyiket Krisztus szolgálatába kell állítanunk. A tanítványság egész lényünk és minden értékünk odaszentelésével jár... A menny örök érvényű tervében mindenkinek megvan a helye... Ezeket az ajándékokat Krisztus nekünk adta, de csak akkor lesznek ténylegesen a mieink, ha már Isten Lelke irányítja az életünket... Az Isten akaratával együttműködő emberi akarat mindent meg tud cselekedni. Amit Isten parancsára kell tennünk, azt az Ő erejével meg is lehet tenni. Amikor parancsol, képességet is ad parancsa teljesítésére.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 224–225., 228. o.)

Fontos megértenünk, hogy talentumaink használata és Isten vezetése elválaszthatatlanul összetartoznak:

„Mielőtt Krisztus elbúcsúzott tanítványaitól, »rájuk lehelte, és mondta nekik: Vegyetek Szent Lelket«. Ezt is mondta: »Íme én elküldöm reátok az én Atyám ígését.« (Jn 20,22; Lk 24,49) De az ajándékok teljességét csak a feltámadás után kapták meg. Krisztus akkor árasztotta ki Lelkét, amikor a tanítványok hittel és imádkozva teljesen a szolgálatra szentelték magukat.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 224–225. o)

2 Helye van-e bármilyen büszkeségnek vagy dicsekvésnek a lelki ajándékok által elért teljesítményért, eredményekért?

Jak 1,17 ■ „Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a világosságok Atyjától száll alá, akinél nincs változás vagy változásnak árnyéka.”

1Kor 4,7 ■ „Mid van ugyanis, amit nem kaptál volna? Ha pedig úgy kaptad, mit dicsekszel, mintha nem kaptad volna?”

Rm 3,27 ■ „Hol van tehát a dicsekedés? Kirekesztetett. Mely törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit törvénye által.”

1Kor 15,10 ■ „Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok. Hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló, sőt többet munkálkodtam, mint az apostolok mind együtt, de nem én, hanem Isten velem való kegyelme.”

.....

.....

Ezsdrás könyvében sok nagy tettről olvashatunk, amelyeket általa vitt véghez Isten. Beszámolójában azonban ismételten találkozunk ezzel a formulával: „Az én Istenemnek rajtam nyugvó kegyelme által.” (10,28; 8,31)

3 Mi következik abból, hogy különböző képességeket kaptunk? Helyénvaló-e összehasonlítgatásokat tenni a lelki ajándékok tekintetében?

1Kor 12,5 ■ „A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr.”

1Kor 12,29–30 ■ „Avagy mindnyájan apostolok-e? Vagy mindnyájan próféták-e? Avagy mindnyájan tanítók-e? Vagy mindnyájan [rendelkeznek-e] csodatevő erővel? Avagy mindnyájuknak van-e gyógyításra való ajándéka? Vagy mindnyájan szólnak-e nyelveken? Vagy mindnyájan magyaráznak-e?”

1Kor 12,21–22.30 ■ „Nem mondhatja pedig a szem a kéznek: Nincs rád szükségem, vagy viszont a fej a lábaknak: Nem

kelletek nekem, sőt sokkal inkább, amely a test legerőtelenebb tagjainak látszanak, azok igen szükségesek.”

.....

.....

Vegyük észre, korunk mennyire a hősök, a teljesítmények, a rendkívüli emberek csodálatában él, s emiatt rengeteg szorongó vagy épp hasonló babérokra törő beteg embert hoz létre!

Ne adjunk helyet magunkban annak a kisebbrendűségi érzésnek, hogy mi másokhoz képest keveset vagy semmit sem tudunk tenni. Ne mérjük magunkat egymáshoz! Ne is állítsunk fel egymásnak mércét, főképpen ne önmagunkhoz képest. Határozzuk el, hogy szakítunk az egymáshoz viszonyítás mérgező gyakorlatával! Nincs „kisujj”, nincs kevésbé fontos testrészt, hanem „gondoskodnak egymásról a tagok” (1Kor 12,25).

„Isten »kinek-kinek az ő erejéhez képest« adott. Nem önkényesen osztogatja a talentumokat. Aki képes öt talentumot felhasználni, ötöt kap. Aki csak kettőt tud kamatoztatni, kettőt kap. Aki pedig csupán egyet tud bölcsen hasznosítani, egyet kap. Senki se siránkozzék azért, mert nem kapott nagyobb ajándékokat... Annak, aki öt talentumot kapott, ötöt kell kamatoztatnia, aki pedig csak egyet, annak egyet kell hasznosítania.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 225–226. o.)

4 Milyen hibát követett el a tanítványi közösség Jézus távozása után nem sokkal, a legjobb szándék ellenére is?

Ap csel 1,15–26 ■ „Azokban a napokban felkelvén Péter a tanítványok között, mondta (volt pedig ott együtt mintegy százhusz főnyi sokaság): Atyámfiak, férfiak, szükség

volt betelni annak az írásnak, melyet megjövendölt a Szent Lélek Dávid szája által Júdás felől... Meg van írva Zsoltárok könyvében: Legyen az ő lakóhelye puszta, és ne legyen lakó abban. És: Az ő püspökségét más vegye el... Állítottak azért elő kettőt, Józsefet, ki hivatik Barsabásnak... és Mátyást. Imádkozva mondták: Te, Uram, aki mindeneknek szívét ismered, mutasd meg a kettő közül egyiket, akit kiválasztottál, hogy elnyerje az osztályrészét e szolgálatnak és apostolságnak, melytől eltévelyedett Júdás... Sorsot vetettek azért rájuk, és esett a sors Mátyásra, és a tizenegy apostol közé számláltatott.”

1Tim 5,22 ■ „A kézzátételt el ne hirtelenkedd!”

.....

.....

Imádságos szívvel, nyilvánvalóan szent vágyakozással, Isten választát várva sorsvetéssel megválasztották Mátyást apostolnak (Ap csel 1,24.26). A jó szándék és a lelkiismeretességre törekvő eljárás ellenére elsietett (a Lélek kiárasztását megelőző) és téves volt ez a döntés. A későbbi fejlemények nyilvánvalóvá tették, hogy Isten Júdás helyett Pál apostolt hívta el és állította az apostolok közé.

Az ószövetségi egyházban, a testi Izráel körében elfogadott eljárást akarták követni a jeruzsálemi gyülekezetben, Isten ugyanis olykor sorsvetés által nyilvánította ki akaratát (lásd pl. 1Sám 10,20–21). Az újszövetség kötelékében azonban túlhaladott és érvénytelen ez az eszköz Isten akaratának megtudakolására, hiszen Isten kész a Szentlélek közvetlen vezérlésével megajándékozni mind az egyes hívőket, mind a gyülekezetet.

„Nem hiszek a sorshúzásban. Ott találjuk a Bibliában az »Így szól az Úr« formulával bevezetett rendelkezéseket összes egyházi kötelességünkre vonatkozóan. Olvassátok

a Bibliátokat sok imával! Nem Isten rendje szerint való, ha egyházi tisztségeket betöltésére sorsot húzunk.” (Ellen G. White: „*A Te Igéd igazság*”, 160. o.)

A gyülekezet ma is könnyen elkövethet hibákat az igeszolgalatra való elhívásnál és a gyülekezeti tisztségek kiosztásánál. Óvakodjunk egyénileg és testületileg is attól, hogy kivegyük a kormányrudat Krisztus kezéből oly módon, hogy mi akarjuk a feladatokat kiosztani, s közben elfeledkezünk arról, hogy bizonyos feladatokra Isten Lelke tud csak képessé tenni bárkit is!

„A Lélek hiánya miatt erőtlen az evangélium szolgálata. Műveltséggel, tehetséggel, ékes beszéddel, öröklött és szerzett képességekkel, de Isten Lelkének jelenléte nélkül egy szívet sem tudunk megérinteni, és egy bűnöst sem tudunk Krisztusnak megnyerni. De a Lélek ajándékaival megáldott és a Krisztussal közösségben élő legszegényebb és legtudatlanabb tanítvány is hatni tud az emberek szívére. Isten eszközül használja fel a világegyetem legszentebb befolyásának közvetítésére.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 225. o.)

5 Miért szükséges megtanulnunk, hogy miképpen egészíthetjük ki képességeinket mások értékeivel?

1Kor 12,7 ■ „Mindenkinek azonban haszonra adatik a Lélek kijelentése.” (A *haszon*nak fordított eredeti szó *szümferon*, melynek elsődleges jelentése *összeszedés, összehordás*, azaz a lelki ajándékok arra adattak, hogy egybegyűjtsük, egymással kiegészítsük, együttműködésben érvényesítsük ezeket.)

1Kor 12,25 ■ „Hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem ugyanarról gondoskodjanak egymásért a tagok.” (A *meghasonlás*nak fordított szó a görög szövegben *szkhizma*, aminek a jelentése *szakadás*.)

**Eféz 4,15–16 ■ „Az igazságot követvén szeretetben, minde-
nestől fogva növekedjünk Abban, aki a fej, a Krisztus-
ban. Akiből az egész test, szép renddel egyberakotván
és egybeszerkesztetvén az Ő segítségének minden kap-
csával, minden egyes tagnak mértéke szerint való mun-
kássággal teljesíti a test növekedését a maga felépítésére
szeretetben.”**

.....

.....

.....

Krisztus vezetése alatt képessé válik a egyház arra, hogy tag-
jai egymás lelki ajándékait felismerjék, megbecsüljék, és úgy
működjenek, hogy ezek egymást kiegészítsék. Tudatában kell
lennünk annak, hogy részképességeink vannak, szükségünk van
a testvéreinkben kibontakozó, Istentől adott talentumokra. Így
leszünk képesek igazi „csapatmunkára”, így válunk valóságos
közösséggé.*

6 Hogyan ismerték fel és ismerték el az anthiókiai gyüle-
kezetben azt, hogy Isten milyen lelki ajándékot adott
egyeseknek a soraik között?

**Ap csel 6,2–3 ■ „A tizenkettő egybegyűjtve a tanítványok
sokaságát, mondta: Nem helyes, hogy mi Isten ígését el-
hagyjuk, és az asztalok körül szolgáljunk. Válasszatok
azért, atyámfiai, közületek hét férfit, akiknek jó bizony-**

* A vonatkozó görög kifejezés, a *koinónia* jelentése: közösség, részvétel, részesedés, jótétemény, adakozás, közösség, létrehozás.

ságuk van, akik Szentlélekkel és bölcsességgel teljesek, akiket erre a foglalatosságra beállítsunk.”

Ap csel 13,1-4 ■ „Voltak pedig Anthiókiában, az ott lévő gyülekezetben némely próféták és tanítók... Mikor azért szolgáltak az Úrnak és böjtöltek, mondta a Szentlélek: Válasszátok el nekem Barnabást és Saulust a munkára, amelyre én őket elhívtam. Akkor, miután böjtöltek és imádkoztak, s kezüket rájuk vetették, elbocsátották őket. Ők annakokáért, miután kibocsáttattak a Szentlélektől, lementek Szeleukidába és onnét eleveztek Ciprusba.”

.....

.....

.....

„Az Úr példát nyújt a szolgálatra való gondos kiválasztásra. Nem egyetlen embert tettek a súlyos felelősség hordozójává. Hét férfit választottak, és ezeknek szoros egységben kellett fáradozniuk.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 161. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Az értelmi képességek talentuma

1 Miért különleges talentum az értelem?

1Móz 1,26 ■ „Mondta Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon.”

.....

.....

Isten képmására teremtettségünk minden bizonnyal az értelem képességében tükröződik elsődlegesen. Az értelem emel bennünket az állatvilág fölé, tesz képessé Isten lényének és üzeneteinek megragadására, a megváltásunkban való együttműködésre, az erkölcsi ítélettételre, illetve a szabad választási képességünk is az értelem révén nyilatkozik meg. Ugyancsak az Istentől kapott értelemi képességekből fakad, hogy technikai jellegű problémákat is meg tudunk oldani (vö. pl. 2Móz 31,3–6). Az értelem ily módon a leguniverzálisabb talentum, mert mindenki megkapta, és minden más lelki ajándék alkalmazása – sőt, a Lélek gyümölcsei, a pozitív jellemvonások megnyilatkozása is – ezen alapul, illetve az értelem irányítása és ellenőrzése alatt kell állnia.

Az értelmi képességeink használata, mégpedig helyes használata tehát istenképűségünkől fakadó lehetőségünk, egyben kötelességünk. „Nádszál az ember, semmi több, a természet

leggyengébbike, de gondolkodó nádszál – írja Pascal a 347. töredékében. – Nem kell az egész világmindenségnek összefognia ellene, hogy összezúzza: egy kis pára, egyetlen csepp víz elegendő hozzá, hogy megölje. De még ha eltaposná a mindenség, akkor is nemesebb lenne, mint a gyilkosa, mert ő tudja, hogy meghal, a mindenség azonban nem is sejti, hogy mennyivel erősebb nála. Tehát minden méltóságunk a gondolkodásban rejlik. Belőle kell nagyságunk tudatát merítenünk, nem a térből és az időből, amelyeket nem tudhatunk betölteni. Igyekezzünk hát helyesen gondolkozni: ez az erkölcs alapelve.”

Meghatározó fontosságú tehát a tisztánlátás az értelmi képességeink használatát illetően. A következőkben néhány alapvető szempontot vetünk fel ezzel összefüggésben.

2 Bűn-e az ostobaság?

Péld 24,9 ■ „A balgatag dolog gondolása bűn...”*

.....

.....

Általános vélekedés, hogy az ostobaság adottság. (Létezik ugyan értelmi fogyatékos, aminek valóban születési rendellenesség az oka, de az az ostobaság, amiről itt szó van, nem ez a kategória.) E szerint az ostoba ember nem tehet arról, hogy ostoba. „Nincs elég esze”, „ilyennek született” – szokás napi-rendre térni a jelenség fölött. A közvélekedésből ily módon az következik, hogy az ostobaság nem erkölcsi kérdés, vagyis – bár bosszantó tulajdonság, de – nem bűn.

* Más fordításban: „Bűn a balgaság gyalázatos tette.”

A Biblia ezzel szemben következetesen tanítja, hogy az ostobaság bűn. Tehát elsősorban nem gyenge értelmi képességekre, hanem erkölcsi hiányosságokra vezethető vissza, ha valaki nem ért meg, nem lát be valamit? Tehetünk arról, ha ostobák vagyunk, és ebből fakadóan ostobán szólunk vagy cselekszünk? Sőt az ostobaság hasonló a hazugsághoz, a lopáshoz vagy a gyilkossághoz? A tisztánlátás azért is szükséges ebben a kérdésben, mert ha az ostobaság tőlünk független hiányosság lenne, ez felmentene a felelősség alól a következményeit illetően. Persze kényelmes állapot, ha lerázhatjuk a felelősséget annyival, hogy „nem tudtam”, vagy „nekem ez magas”, esetleg: „az okosok majd megmondják”. Ha viszont elfogadjuk a bibliai állásfoglalást, mely szerint az ostobaság bűn, akkor szembe kell néznünk azzal, hogy ostobaságunk nem ment fel az abból fakadó károkozás felelőssége alól.

Ám hogyan lehet valakin számon kérni, hogy nem ért valamit, ha tényleg nem érti? A számonkérésnek csak az lehet az alapja, hogy megérthetnénk, ennek ellenére nem értjük. „Hogy nem értitek hát?” – idézhetjük Jézus feddő kérdését (Mk 8,21), mintha azt mondaná: *ezt és ezt már értenetek kellene!* A megértés – avagy az ostobaság elkerülése – tehát alapvetően rajtunk múlik.

A tudatlanság idejét elnézi Isten (Ap csel 17,30), de a tudatlanság ideje nem tarthat örökké. Nem lehetünk olyanok, „akik mindenkor tanulnak, de az igazság megismerésére soha el nem juthatnak” (2Tim 3,7), hiszen ez nem más, mint értelmi talentumunk elásása, egyben mind szolgálatunk, mind örök sorsunk aláasása.

Adottságaink és a körülmények megkönnyíthetik vagy nehezíthetik a megértést, de a megértés iránti elemi kötelességünket semmiképpen sem másítják meg. A jó szándék is kevés önmagában, hiszen „a lélek sem jó tudomány nélkül, és aki csak a lábával siet, hibázik” (Péld 19,2). Nyomatékosítsuk tehát: minden ember Isten képmása, így mindenki képes a belátásra, a dolgok helyes megítélésére, és mindnyájunknak el is kell jutnunk ezekre.

3 Mi az alapvető oka az ostobaságnak?

Lk 24,25 ■ „Óh, balgatagok és rest szívűek...”

Jézus szavai éles fénnel világítanak rá arra, hogy az ostobaság egyik alapvető oka: a közönséges lustaság. Az emmauszi tanítványok fent idézett elmarasztaló megszólítása összekapcsolja a balgaságot és a restszívűséget, mi több, azonosítja e kettőt. Ezáltal nemcsak megerősíti az előző kérdésben körüljárt bibliai kijelentést, mely szerint az ostobaság erkölcsi hiányosságból fakad, hanem még az oksági viszonynál is szorosabb kapcsolatot: azonosságot tár fel közöttük. A balgaságnak tehát nem egyszerűen oka a restszívűség, hanem a balgaság maga a restszívűség. Nem meglepő ezek után, hogy a tálentumát elásó példázatbeli szolga ítéletében ugyancsak a restség vádja hangzik el: „Az ő ura pedig felelvén, mondta neki: gonosz és rest szolga...” (Mt 25,26)

Találó megállapítás, miszerint „gondolkodni fáj”, de legalábbis erőfeszítést igényel – tehetjük hozzá. Jó, ha ki-ki tudatosítja ezt magában: a megértésre jutás munka, hasonlóan, mint felhasogatni öt mázsa fát, vagy eltolni harminc talicska földet. Senkit se tévesszen meg, hogy míg az utóbbiak látványos külső változással járnak, addig a gondolkodás munkája – az utánajárás, az elmélyedés, az adott kérdés több szempontú körüljárása – kívülről láthatatlan, sőt akár semmittevésnek tűnhet.

Jézus alábbi kijelentése más oldalról is leleplezi, hogy a keresztények balgasága – a kényelmesebb utat választó, az érdemi erőfeszítést megspóroló restszívűség megnyilatkozása – mögött nem elsősorban az értelmi képességek hiánya, sokkal inkább az azokkal való elégtelen sáfárkodás áll: „E világ fiai eszesebbek a világosság fiainál a maguk nemében.” (Lk 16,8)

Még a kifejezetten butának tartott emberekről is gyakran kiderül, hogy nem is annyira buták, ha olyan helyzetbe kerülnek, amely képes motiválni őket. Jézus kijelentéséből az is kitűnik, hogy a legtöbb embert általában csak a rövid távú és többnyire önző érdekei képesek arra késztetni, hogy megmozgassák az agytekervényeiket. Bármennyire elterjedt tehát a vélekedés, miszerint az ostoba a szellemi képességek hiánya folytán nem jut belátásra, a Biblia fényében ezt nem fogadhatjuk el. (Még akkor sem, ha az, hogy kinek mennyire megy könnyen vagy nehezen a megértés, természetesen már függ az értelmi képességektől, miként jó adag fa felhasogatása vagy több talicska föld eltolása is kinek-kinek más-más időbe telik a fizikumától függően.) Szembesülnünk kell viszont a Szentírás alapján az ostobaság problémájának igazi gyökerével: a restszívóséggel.

4 Mi múlik rajtunk, mit tehetünk a megértés érdekében, avagy az ostobaságunk ellen?

Péld 28,14 ■ „Boldog ember, aki szüntelen retteg, aki pedig megkeményíti a szívét, bajba esik.”

Péld 8,34 ■ „Boldog ember, aki hallgat engem, ajtóim előtt virrasztván mindennap, ajtóim félfáit őrizvén.”

Mt 7,13-14 ■ „Menjetek be a szoros kapun. Mert tágas az a kapu és széles az az út, amely a veszedelemre visz, és sokan vannak, akik azon járnak. Mert szoros az a kapu és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt.”

Jak 1,5 ■ „Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja, és megadatik neki.”

.....

A megértés problémája rendkívül sokrétű. Itt csak néhány bibliai támpont felelevenítésére és vázlatos rendszerezésre van módunk. Ha a megértés elemi akadályai – mint láttuk – nem az értelmi képességek hiánya, hanem a restszívűség, akkor a megértés érdekében, avagy az ostobaság elkerüléséért az elsődleges tennivalónk a restszívűség tudatosítása magunkban, és a határozott szembefordulás vele. Ezzel azonban távról sem megoldott a probléma, csak mintegy felálltunk a rajtvonalra: a pálya megfutása még ezután következik.

A szüntelen rettegés és virrasztás idézett kívánalma rémisztő lehet a kényelemszerető emberi természet számára – még akkor is, ha nyilván nem szó szerinti, hanem átvitt értelmű felhívásról van szó: a bűn világában szükséges éberségről és vigyázásról. Az éberség és a vigyázás gyakorlásának kitüntetett területe a gondolkodás, a megértésért tett erőfeszítés.

Ebben a világban nincs végső révbe jutás a gondolkodás, a megértés tekintetében sem. A nem értésnek az a jobbik esete, amikor az embernek tudomása van róla, hogy nem ért valamit, azaz tudja, hogy mit nem ért. Ilyenkor célirányos erőfeszítéseket tehet az adott kérdés feltárásáért. A nem értés, avagy az ostobaság igazán nehéz esete az, amikor valakinek arról sincs tudomása, hogy egyáltalán értenie kellene valamit ennek vagy annak kapcsán. Ilyenkor az ostoba nem tudja, hogy ostoba – s valóban ebből fakad a fő nehézség, hiszen ha tudná, vagy legalább sejtené, akkor már nem is lenne annyira ostoba. Jellemző, hogy ehhez a fajta óstobasághoz gyakran makacs magabiztosság társul.

Számos történelmi példa hozható arra, ahogy tömegek menetelnek vakon és boldogan a szakadék felé. (Eszünkbe juthat például a korabeli filmfelvételeken is visszanezhető lelkesedés, amit az egyébként kiváló gondolkodókat adó német nép tanúsított a második világháború kezdetekor. Az archív mozgóképek karnyújtásnyira hozzák egyebek mellett a kis horogkeresztes zászlókkal felszabadultan integető, vagy virágcsokor átadása reményében a Führer lassan haladó autója felé tülekedő anyákat,

akiknek a gyerekei már indulófélben voltak a frontra, hogy soha nem látott mérvű nyomorúság és pusztulás okozói, egyben elszenvetői legyenek. Még a legendás, és hagyományosan tévedhetetlennek vélt anyai szeretetet is ilyen fokig félre lehet tehát vezetni.)

Mi az esélyem a megértésre vagy az ostobaság elkerülésére akkor, ha nemhogy a választ, de még a kérdést sem tudom, vagyis arról sincs sejtelmem, hogy valamit meg kellene értenem?

Íme a bibliai útbaigazítások:

– „*Boldog, aki szüntelen retteg*” (Péld 28,14) Nem arról a rettegről van szó, amikor nyilvánvaló okunk van erre. (Ezekre a helyzetekre vonatkozóan a Biblia éppen hogy ezt üzeni: „Ne félj, és ne rettegj!” – Józs 1,9). Jó értelemben „rettegni” akkor kell, amikor minden kerek és békés, amikor el sem tudjuk – vagy el sem akarjuk – képzelni, hogy másképp is lehetne, mint ahogy van. Aki ezt teszi, esélyt ad magának az eszmélésre, ha netán más lenne az igazság, mint aminek látszik. Rettegni tehát azt jelenti ebben az összefüggésben, hogy folyamatosan feltételezem a saját tévedésem lehetőségét, azaz szóba állok azzal az eshetőséggel, hogy hátha mégsem látom jól az adott kérdést. Az igazságot nem kell féltetni a szóban forgó „rettegéstől”, hiszen az igazság nemhogy nem csorbul ettől a fajta megkérdőjelezéstől, hanem kifejezetten megerősödve kerül ki minden ilyen mérlegre tételből.

– „*Boldog, aki szüntelen virraszt...*” (Péld 8,34) A virrasztás annyival egészíti ki a rettegést, hogy a tévedésünk elvi lehetőségének feltételezésén túlmenően éberren figyeljük, nem kerül-e felszínre valamilyen új információ, amely eddig rejtve maradt előlünk, nem látszik-e meg valamilyen új támpont, ami meggyőződésünk felülvizsgálatát teszi szükségessé. A *bölcsesség ajtófélfájának virrasztó őrzése* olyan figyelő készenlét, amely által Isten jobb, pontosabb, igazabb megértésre, sőt, ha szükséges, akár véleményünk teljes újragondolására tud elvezetni bennünket.

– *A szoros kapunak és keskeny útnak a tágas kapuval és széles úttal szembeni (Mt 7,13–14) ajánlása* ugyancsak vonatkoztatható

a gondolkodásra, avagy az ostobaság elkerülésére. A dolgokat végig lehet gondolni felszínesen, csupán a számunkra vonzó vagy kedvező előfeltevésekkel élve, és alaposan is, a számunkra akár ellenszenves vagy kifejezetten kedvezőtlen alternatívákat is mérlegelve. Jó, ha szüntelen szem előtt tartjuk tehát, hogy a megértésért folytatott gondolati küzdelem erkölcsi követelmény.

– *„Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja, és megadatik neki.”* (Jak 1,5) Aki nem csupán vallásos szlogenként vagy a felelősség lerázásaként ismeri el, hogy híján van a bölcsességnek, hanem őszintén belátta ebbéli lelki szegénységét, az már nincs is annyira híján a bölcsességnek.

Összefoglalóan tehát a megértésért, a belátásért – és az ostobaság elkerüléséért – vívott küzdelem, avagy az értelmi képesség talentumával való helyes sáfárkodás nem más, mint szüntelen készenlét, szüntelen résen levés, szüntelen információgyűjtés, szüntelen kérdésfelvetés és válaszkeresés, szüntelen mérlegelés, szüntelen körüljárása a dolgoknak, és Istennek szüntelen segítségül hívása. Ilyen hozzáállással lehet részünk a nem értésből megértésre jutás csodájában, és mindenekfelett abban az Istentől vett és az Ő közelségébe emelő tapasztalatban, amit a zsolttáríró így fogalmaz meg: „Gondolkodom, hogy ezt megérthessem, de nehéz dolog ez szemeimben. Mígnem bementem az Isten szent helyébe, és megértettem...” (Zsolt 73,16–17)

5 Mely indíték elfogadhatatlan az értelmi képességekkel való sáfárkodásban?

Péld 18,2 ■ „Nem gyönyörködik a bolond az értelemben, hanem abban, hogy az ő elméje nyilvánvalóvá legyen.”

.....

.....

Az értelmi képességekkel való kérkedésre utal ez az ige. A *természetes ember* tragikus, sőt tragikomikus vonása, hogy miközben igen nehezebbre esik használni az eszét, felettébb szívesen kérkedik vele. Az ilyen törekvés akkor is elfogadhatatlan, ha valaki tényleg jó eszű, hát még ha kevésbé. A gyülekezeti élet során is számos alkalom nyílik az értelem fitogtatására. (Például a szombatiskolában, vagy internetes fórumokon, amely mindenki számára könnyen elérhető „katedra”.) Nem véletlenül találjuk ott a Bibliában ezt a figyelmeztetést: „Atyámfiak, ne legyetek sokan tanítók, tudván azt, hogy súlyosabb ítéletünk lesz. Mert mindnyájan sokképpen vétkezünk. Ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember, képes az egész testét is megzabolázni.” (Jak 3,1-2)

Aki csak a számára kívánatos „tündöklést” látja a tanításban, és nem szembesül a tanítás nehéz oldalával, azon könnyen beteljesedik a Péld 25,14 megállapítása: „Mint a felhő és szél, melyekben nincs eső, olyan a férfiú, aki kérkedik hamis ajándékkal.”

6 Miért válik a végidőben hatványozottan szükségessé az értelmi képességek használata, avagy az azokkal való helyes sáfárkodás?

Mk 13,22-37 ■ „Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, jeleket és csodákat tesznek, hogy elhitessék, ha lehet, még a választottakat is. Ti pedig vigyázzatok, íme, előre megmondtam nektek mindent... Amiket pedig nektek mondok, mindenkinek mondom: Vigyázzatok!”

Jel 12,9 ■ „...a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és a Sátánnak, aki mind az egész föld kerekességét elhiteti...”

Jel 13,3 ■ „...és csodálván, az egész föld követi a fenevadat.”

Dn 12,10 ■ „Az istentelenek közül senki sem érti, de az értelmesek értik.”

.....

.....

A Szentírás számos helyen nyomatékosan közli, hogy a végidőben a legfőbb kísértés szellemi természetű lesz. A hitetés, a meggyőzés valamely hamis dolog felől lesz a legerősebb kísértés. Nem a fizikai kényszerítés durva eszközét használja tehát elsődlegesen az ősellenség ahhoz, hogy eltántorítson az igazságtól, az ember legbensőbb szférájába, a gondolkodás és érzések területére hatol be. Belülről nyeri meg, és állítja a hamisság oldalára az embert.

A végidő ilyen értelemben is változást jelent a korábbi korszakokhoz képest, amelyekben – noha természetesen markánsan jelen volt a hitetés is – sokkal inkább a fizikai kényszerítés dominált a másképp gondolkodókkal szemben. Az újszerű hadviselést elemi szinten segíti a technikai fejlődés következtében képzeletet felülmúlóan felgyorsult, mindenkit elérő információáramlás (gondoljunk a rádiótól az internetig terjedő eszközökre).

A manipuláció soha nem látott méreteket ölt. Elsősorban a kereskedelmi reklámtevékenység és a politikai kampányok szolgálatában egy új tudomány fejlődött ki az emberek befolyásolására, ami azután bármilyen jellegű hitetés eszközeként felhasználható. Aki csak belepillant a kommunikációs technikák arzenáljába, láthatja, hogy a nem szakavatottak – vagyis szinte mindenki – abszolút felkészületlenek ezekkel szemben, teljesen kiszolgáltatottak nekik.

De ez még csak a kezdet a manipulációk sorában. Mostanában látott napvilágot az a tudósítás, amely arról számolt be, hogy technikailag már megvalósítható, hogy valakinek a beszédét elemi hangokra – kvázi betűkre – bontsák fel, majd a hangelemekből egy teljesen más tartalmú beszédet állítsanak össze, és hozzáillesszék a beszélőről készült filmfelvételhez. Vagyis

lényegében bármilyen nyilatkozatot a szájába lehet adni valakinek, amit mintegy a saját hangján mond el a róla készült felvételen. És akkor még nem beszéltünk a hazugság ősi, de elképesztően találékony, újszerű megjelenéseket produkáló formájáról, a szofisztikáról. Ez a logikusnak tűnő, de csúsztatásokkal, nyelvi torzításokkal operáló érvelés. Kimeríthetetlenül gazdag és változatos a hitetés eszköztára. Egyáltalán nem túlzás, hogy az utolsó időkben akár a saját szemünkkel és fülünkkel szemben kell hinnünk a Bibliának.

Kevés a jó szándék és a szelídség, értelmes keresztényekre van szükség, akik emellett jószándékúak és szelídek. „Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, jeleket és csodákat tesznek, hogy elhitessék, ha lehet, még a választottakat is. Ti pedig vigyázzatok, íme, előre megmondtam nektek mindent... Amiket pedig nektek mondom, mindenkinek mondom: Vigyázzatok!” (Mk 13,22–37)

Sáfárság a szavakkal – A beszéd talentuma

1 Mekkora jelentőséget tulajdonít a Szentírás a szavakkal való sáfárkodásnak?

Péld 18,21 ■ „Mind a halál, mind az élet a nyelv hatalmában van...”

.....

.....

.....

Feltétlenül el kell gondolkodnunk azon, hogy a Szentírás a lehető legnagyobb jelentőséget tulajdonítja a nyelvnek: az életet és a halált sorolja a hatalmába. Nagy felelősséget helyez ez mindannyiunkra, a nyelv általi pusztítás elkerülése és az építő lehetőségek megragadása tekintetében egyaránt.

A nyelvvel való bánás felelősségét csak növeli, hogy a beszédbeli véték általában igen könnyen megtörténik. Nem igényel fizikai erőfeszítést, és gyakran szellemit sem, nem akadályozza az emberi természet eredendő lustasága sem.

A beszédben mutatkozik meg a legközvetlenebbül „a szívnek teljessége”, még ha ideig-óráig másnak tudja is mutatni magát beszédével az ember, mint ami valójában (Mt 12,34; Lk 6,45).

Szívünk teljességének a beszédünk általi megmutatkozása pedig nemcsak környezetünk számára, hanem számunkra is

visszajelzés – sőt, elsősorban számunkra kell, hogy visszajelzés legyen – belső világunk erkölcsi és tudati minőségéről.

Arra nézve, hogy a Szentírás nem túloz, amikor azt állítja, „mind a halál, mind az élet a nyelv hatalmában van”, számos példa hozható a történelemből, illetve a hétköznapiakból, és természetesen maguk a bibliai példák is igazolják. Idézzünk fel most négy bibliai epizódot annak szemléltetésére, hogy az ember szavaiból a szó legszorosabb értelmében élet és halál fakadhat!

Az első eset Dávid és Abigail találkozása. A bölcs asszony tiszteletteljes szavakkal arra emlékeztette a sérelméért véres elégtételt venni készülő Dávidot, hogy leendő uralkodására vállalhatatlan foltot vetne a gyilkosság. „És mondta Dávid Abigailnak: Áldott legyen az Úr, Izráelnek Istene, aki téged ma elém küldött!” (1Sám 25,32) Megállapíthatjuk, hogy Abigail szavaiból élet fakadt. Feltehetőleg nemcsak Nábál és házanépe élete, hanem – tekintve a vérbosszú által rendszerint beindított végnélküli láncreakciót – számos további élet, talán még magáé Dávidé is. Ugyanakkor nem nehéz elképzelni, hogy egészen másképp is végződhetett volna ez a találkozás, ha Abigail másképpen beszél.

A második példánk Dávid és Nátán párbeszéde. Itt a már a királyi hatalmat gyakorló, sőt attól elbizakodott Dávid áll előttünk, aki Bethsabét házasságtörésre bírta, annak férjét pedig egy aljas cselvetéssel megölette. Isten bizonyos idő múlva elküldte Nátán prófétát Dávidhoz, hogy szembesítse a királyt a bűneivel.

Akinek kellett már kritizálnia a főnökét, bizonyára könnyen átérzi a feladat kényes voltát. Nátán azonban – bizonyára felülről jövő ihletésre – megtalálta a megfelelő nyelvi módozatot a lehetőségek széles választékából. Történetet beszélt el egy dúsgazdag emberről, aki elvette egy szegény ember egyetlen nőtény bányát. A rávezetés célhoz ért: Dávid felháborodva mondott ítéletet – önmaga felett.

A nyelv hatalma itt is életadóként nyilatkozott meg. Nemcsak Nátán életét tekintve – amely könnyen áldozatul eshetett volna az esetlegesen elhibázott szavak miatt felgerjedő királyi haragnak –, hanem mindazok életét tekintve is, akikre Dávid erkölcsi mélységből való kiemelkedése így vagy úgy elhatott.

A harmadik epizód megint csak Dávidhoz kötődik, és immár a nyelv pusztító hatalmát szemlélteti. Dávid nemes jellemének megnyilatkozása volt, hogy két ízben is megkímélte az őt halálra kereső Saul életét. Azonban a második esetben ezt igen meggondolatlan szavakkal hozta Saul tudomására. Nem őt, hanem a testőrparancsnokát, Abnert szólította meg: „Avagy nem férfi vagy-e te, és kicsoda olyan, mint te Izráelben? És miért nem vigyáztál a te uradra, a királyra?” (1Sám 26,15) Az üzenet Saulnak szólt, és azt hivatott kifejezni, hogy nincs miért tartania Dávidtól, így az üldözése is értelmetlen. E világos szavak közvetlenül Saulnak történő elmondása helyett, illetve ennek teátrális nyitányaként választotta Dávid a közlésnek azt a módját, hogy mást mondott másnak, feltehetőleg amolyan „a lányomnak mondom, a menyem is értsen belőle” alapon. A harsány és nyilvános sértés közrejátszott abban, hogy Dávid trónra kerülésekor Abner Isbóset ellenkirállyá emelésével időlegesen kettészakította az országot. Ezzel modellt teremtett az északi és a déli országrész később bekövetkező végleges kettészakadásához, egyben alapot vetett az elkövetkező – különösen az északi országrész történelmét jellemző – vérzivataros évszázadoknak. Dávid szerencsétlen szavai tehát sokszorosán halált hoztak.

„Ábner gyűlöletét az a szemrehányás keltette fel, amit Dávid akkor mondott neki, amikor elvette a vizeskorsót és a dárdát a táborban alvó Saul mellől. Emlékezett arra, hogyan kiáltotta Dávid a király és a nép hallatára: »Avagy nem férfi vagy-e te... Miért nem vigyáztál a te uradra, a

királyra?» (1Sám 26,15–16) Ez a feddés égette belül, és elhatározta, hogy elégtételt vesz, szakadást idéz elő Izraelben.”
(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Dávid trónra lépése c. feje)

A negyedik példánk az ország említett, végleges kettészakadásához kapcsolódik. Salamon után a fia, Roboám került a trónra. A nép a terhei enyhítését kérte az új királytól. Roboám tanácskozott az idősebb bölccsekkel, akik „jó szót” javasoltak, és a vele együtt nevelkedett ifjakkal, akik kemény válaszra biztatták. A király az utóbbiakra hallgatott. Így felelt a visszatérő küldöttségnek: „Ha atyám megnehezítette a ti igátokat, én még nehezebbé teszem azt; ha atyám ostorral fékezett titeket, én skorpiókkal ostromozlak benneteket.” (1Kir 12,14)

A kemény válasz nem azt a hatást váltotta ki, amit Roboám feltehetőleg remélt, vagyis hogy erős kezű vezetőként tűnjön fel, akivel szemben nem tanácsos engedetlenkedni. Éppen ellenkezőleg történt. A nép nagyrésze (tíz törzs) egyszerűen hátat fordított neki, adószedőjét megölték, és Jeroboám trónra emelésével visszatértek az „abneri modellhez”, immár véglegesen kettészakítva az országot, egyben megkezdve az imént említett hanyatló és véres korszakot. Roboám arrogáns szavai a nyelv pusztító hatalmáról tanúskodnak.

2 Mi a legalapvetőbb követelmény a szavakkal való sáfárságot illetően? Ugyanakkor vannak-e további, hasonlóan fontos követelmények?

2Móz 20,16 ■ „Ne tégy... hamis tanúbizonyságot!”

Péld 12,17 ■ „Van olyan, aki beszél hasonlókat a törzsúrásokhoz, de a bölccseknek nyelve orvosság.”

.....
.....

A beszédünkkel szembeni alapvető bibliai követelmény a tartalmi igazság (nemcsak a szemenszedett hazugságok, hanem a féligazságok és csúsztatások tiltását is értve itt).

Az imént felidézett bibliai példák azonban arra is tanítanak, hogy a szavakkal való helyes sáfarkodás többet is magába foglal, mint a pusztá igazmondást. Igazat mondani is többféleképpen lehet. Lehet például úgy, hogy szavaink törszúrásokként hassanak, és lehet úgy is, hogy gyógyítsanak. Csupán egyetlen, mármár végletesen egyszerű példával élve, gondoljunk arra, mennyire másképpen cseng, ha valaki kudarcát – például gyermekünk gyenge iskolai szereplését – így kommentáljuk: „Már megint elrontottad!”, vagy pedig ilyen szavakkal térünk felette napirendre: „Most sajnos nem sikerült, de legközelebb majd jobban nekigyürkőzünk, és biztosan sikerülni fog.” Ugyanannak az eseménynek tartalmilag egyformán igaz megfogalmazásairól van szó, mégis ég és föld a különbség közöttük. Az első esetben a szavak ledorongolnak és mintegy beleégetik a kudarcot a kárvalott tudatába, megágyazva egyúttal a következő bukásnak, míg a másik megfogalmazás vigasztaló és bátorító, az eredményesség lehetőségére irányítja a tekintetet, és afelé ösztönöz.

Az „igaz” és a „hamis” kategóriáin túlmenően tehát minden jel szerint léteznek finomabb, nehezebben megragadható, de nem kevésbé valóságos, és az életünket legalább olyan mélyen érintő etikai kategóriák a szavak használatát illetően. A Biblia Jézus Krisztus bizonyosságtevő, evangelizáló beszédét – illetve általában a kívánatos beszédmódot – olyan jelzőkkel írja le, mint „egészséges” és „kedves” (vö. pl. 1Tim 6,3; 2Tim 1,13; Zsolt 45,3; Lk 4,22). A beszéd egészséges és kedves volta nyilvánvalóan nem független a tartalmi igazságától, mindazonáltal mást, többet is magában foglal annál.

Pusztítanak vagy gyógyítanak a nyelvi megnyilatkozásaink? Mint tudjuk, a tények makacs dolgok, de mind a Biblia, mind a tapasztalat arra tanít, hogy szavaink helyes megválasztásával sokszor a mégoly makacs tényeknek is adhatunk más kifutást,

mint amerre természetes nehézkedésüknél fogva gravitálnak. Nyelvünk fogalmi és strukturális eszköztára kellően gazdag ahhoz, hogy a legtöbb esetben még a rosszat is jóra lehessen fordítani általa. Életbevágó kérdés tehát, hogy ki-ki felfedezi-e és kifejleszti-e magában a jobbításhoz, gyógyításhoz, sőt életteremtéshez szükséges szellemi-nyelvi leleményt.

A továbbiakban néhány, a szavakkal való sáfárkodással kapcsolatos, a pusztá igazmondás kívánalmán túlmutató bibliai üzenetet tekintünk át.

3 A problémák megoldása vagy elmérgesedése gyakran már azok gondolati megközelítésénél és nyelvi megfogásánál eldől. Milyen példákat tár elénk a Biblia a problémák építő gondolati-nyelvi megragadásáról?

Ap csel 17,16–23 ■ „Athénben... Pál lelke háborgott, látván, hogy a város bálványokkal van tele... Előállván pedig Pál az Areopágusnak közepette, mondta: Athéni férfiak, minden tekintetben nagyon istenfélőknek látlak titeket. Mert mikor bejártam és szemléltem a ti szentéyeiteket, találtam egy oltárt is, melyre ez volt ráírva: Ismeretlen Istennek. Akit azért ti nem ismerve tiszteltek, azt hirdetem én nektek.”

Idézzünk fel további bibliai példákat!

.....

.....

.....

Gyakran igen keskeny az út, és nem könnyű megtalálni, amelyen megalkuvás nélkül hűek tudunk maradni beszédünkben az

elveinkhez, ugyanakkor nem vágjuk el az elveinktől távolállók-
kal való párbeszéd lehetőségét. Ki ne tapasztalta volna, hogy
egyfelől kísért, sőt időnként szinte kényszerít, hogy beszédünk-
ben hasonuljunk kisebb-nagyobb mértékben a világi környeze-
tünkhöz, másfelől viszont ha merev, életidegen megnyilatkozá-
sokkal képviseljük az elveinket, akkor elszigetelődünk a környe-
zetünktől, egyben elszigetelünk másokat az evangélium megér-
tésének lehetőségétől? Páli, sőt krisztusi lelemény szükséges
annak az általában kis közös kommunikációs felületnek a meg-
találáshoz, amelyre fellépve ránk is igazzá válik: „A törvény nél-
kül valóknak törvénynélkülivé [lettem], noha nem vagyok Isten
törvénye nélkül, hanem Krisztus törvényében való, hogy tör-
vény nélkül valókat nyerjek meg.” (1Kor 9,21)

Akár egy meggondolatlan szó is olyan kényszerpályára állít-
hatja a folytatást, ami kizárja a kívánatos végkimenetelt. Ugyan-
akkor egy ihletett megközelítésből gyakran meglepő, sőt szinte
csodával határos kibontakozás fakadhat.

Mindezek tükrében újabb mélysége tárulhat fel a sokszor idé-
zett Ésa 50,4 igevers jelentésének: „Az Úr Isten bölcs nyelvet
adott nekem, hogy tudjam erősíteni a megfáradtat beszéddel,
fölserkenti minden reggel, fölserkenti fülemet, hogy hallgassak,
miként a tanítványok.” A helyes beszéd hallgatással kezdődik.
Azaz alázattal és meggondolással, Isten segítségül hívásával.

Az igevers alapüzenete bizonyára nemcsak a megfáradt erősí-
tésére értelmezhető, hanem további beszédbeli szolgálatokra is
kiterjeszhető. Például a megkeseredettek vagy a sértődöttek
megszólítására. A dolgot csak nehezíti, ha – amint nem ritkán
megesik – keserűségüknek vagy sértődöttségüknek ők maguk az
okai, de makacsul mást okolnak. Már csupán a feladat nagyságá-
nak belátása is krisztusi értelmet kíván, nemhogy a megoldása.

A szembesülés mindezekkel meglevenítheti előttünk és élet-
bevágó szükségletként ismertetheti fel velünk ezt a rövid bibliai
megállapítást, amely egyben ígéret is: „Bennünk pedig Krisztus
értelme van.” (1Kor 2,16)

4 Elveszítethetik-e a szavak az erejüket? Hogyan óv a Szentírás a szavak elkoptatásától, és mire hív fel az ellen?

2 Móz 20,7 ■ „Az Úrnak, a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd...”

Lk 3,8 ■ „Ne mondogassátok...”

Mt 13,52 ■ „Minden írástudó, aki a mennyek országa felől megtanított, hasonlatos az olyan gazdához, aki őt és újat hoz elő az ő éléstárából.”

Zsolt 96,1 ■ „Énekeljete új éneket!”

.....

.....

.....

.....

A szavakkal való sáfárkodás terén az egyik legnagyobb veszély a szavak elkoptatása. A nem kellően átgondolt és átértzett, szokásszerű mondogatás a Biblia legmélyebb kijelentéseit is képes megfosztani attól a megszólító erőttől, amivel kezdetben hatottak ránk. Közönyt, érzéketlenséget, sőt ellenérzéseket vált ki az Igével szemben.

Bizonyára nem hibázunk, ha a 3. parancsolatot minden ígére és szent dologra kiterjesztjük. A „mondogatás” Isten teljes beszédét, illetve annak bármely részét képes értelem nélküli liturgiává laposítani.

Annak érdekében, hogy szavaink ne veszítsék el erejüket – avagy hogy *az Úr beszéde a mi ajkunkon igazság legyen* (vö. 1Kir 17,24) –, időről időre szellemi, nyelvi megújulásra van szükségünk. Ennek költői kifejezése a Bibliában visszatérően megfogalmazott új énekekre hívás. Új igazságok felismeréséről, Istennel

szerzett új tapasztalatok megéléséről van szó. Jézus kijelentése ugyanakkor arra figyelmeztet, hogy az új igazságok nem lehetnek idegenek a régiektől: összhangban kell lenniük azokkal, sőt azok talapzatán válnak értelmezhetővé. A régen felismert igazságok viszont az újak fényében mélyülnek el, válnak még szilárdabbá előttünk.

Az ilyen módon feltárt és megélt ó- és új igazságok elevenítik meg hitvallásunkat, mentik meg szent szavainkat az elcsépelődéstől, a súlytalanná válástól, bennünket magunkat pedig a kiüresedő vallásosságtól. „Annakokáért elhagyván a Krisztusról való kezdetleges beszédet, törekedjünk tökéletességre, nem rakosgatván le újra alapját a holt cselekedeteből való megtérésnek és az Istenben való hitnek...” (Zsid 6,1)

A szent dolgok beszédbeli erodálásától való óvást sűríti költői formába az alábbi szonett:

Köznapok fölött megannyi égi jel:
gyöngyeink, a súlyos, ünnepi szavak,
melyek ősi vonzásokról vallanak,
örök dolgok illatát hozván közel.

S íme sziklát vág a szüntelen patak,
és a földet könnyű szél szitálja el,
s ünnepet felejt, ki folyton ünnepel,
gyöngyöket koptatnak filléres szavak.

Rettegve mondd ki hát mindazt, ami szent!
Átkot hoz nyúni az ég hegedűit:
nem halljuk ma már, mi tegnap még üzent.

„Szeretet”, „Isten”, „tengermélységű hit”:
hasonlók, akár az éjfélészótt csend,
nevét melynek ha kimondod – eltűnik.

(P. Z.)

5 Miért és hogyan értékelődött fel korunkban, hogy mit hiszünk el, és mit adunk tovább másoknak?

Eféz 4,14 ■ „Hogy többé ne legyünk gyermekek, akiket ide s tova hány a hab és hajt a tanítás akármilyen szele, az emberek álnoksága által, a tévelygés ravaszságához való csalárd-ság által.”

1Thess 5,21 ■ „Mindent megpróbáljatok, ami jó, azt megtart-sátok!”

Jób 39,36–38; 42,3–4 ■ „És szólt Jób az Úrnak, és mondta: Íme, én parányi vagyok, mit feleljek neked? Kezemet a számra teszem. Egyszer szóltam, de már nem szólok, avagy kétszer, de nem teszem többé!... Ki az – mondod –, aki gáncsolja az örök rendet tudatlanul? Megvallom azért, hogy nem értettem, csodadolgok ezek nekem, és fel nem foghatom. Hallgass hát, kérlek, én hadd beszél-jek, én kérdezek, te pedig taníts meg engem!”

.....

.....

.....

Az internet és a közösségi portálok elterjedése révén napjainkban hasonló információs forradalomnak vagyunk a részesei, mint amelyet a könyvnyomtatás hozott el a 16. századi reformáció korában. Úgy is fogalmazhatunk, hogy az internet megjelenésével új és meghatározó front nyílt a bibliai nagy küzdelemben. Ez hatalmas lehetőségeket kínál az evangélium továbbadása terén, hasonlóan ahhoz, ahogyan a könyvnyomtatás is nélkülözhetetlen támogatást jelentett a reformáció sikerében. Ugyanakkor hatalmas veszélyeket is rejt magában. Mint bármely technikai eszköz, az internet is éppolyan hatékonyan használható a rosszra, mint a jóra. Amilyen gyorsan képes terjeszteni

az igazságot, legalább olyan gyorsan a hamisságot is. Nem mindegy, mit eszünk meg, sem szó szerinti, sem átvitt értelemben. Természetes, hogy valaki nagy gonddal válogatja meg a fizikai eledelét, hogy az jó minőségű, tartalmas és egészséges legyen. Ám mintha kevésbé lenne magától értetődő, hogy ugyanezeket a jellemzőket a szellemi táplálékunkra is érvényesíteni lehet, sőt igen szükséges. Sokan, amilyen igényesek az étkezés terén, olyan igénytelenek a szellemi termékek fogyasztásában. A kínálat bőséges az utóbbiak esetében is. Ez önmagában nem probléma, hiszen a véleményalkotás és a szólás szabadsága elidegeníthetetlen joga mindenkinek, és bár ez olykor romboló is tud lenni, még mindig sokkal jobb, mintha egy zsarnoki hatalom mondaná meg, miről mit kell gondolni.

Ugyanakkor a szabadság felelősséget is ró ránk, például abban, hogyan választjuk meg hírforrásainkat, milyen információknak adunk hitelt, és milyen kritériumok alapján.

(Lásd még ezzel kapcsolatban a tanulmány végéhez kapcsolt függelék.)

6 Milyen következtetéseket vonhatunk le – a végidő bonyolult viszonyait figyelembe véve – mindebből?

Jel 12,9 ■ „...a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki nevezetik ördögnek és Sátánnak, aki mind az egész föld kerekességét elhítheti...”

Mt 5,37 ■ „Legyen a ti beszédetek igen-igen, nem-nem, ami pedig ezeken felül van, a gonosztól van.”

.....

.....

.....

A Szentírás olyan képet tár elénk, mely szerint a végidőben a bűn kiteljesedésével a történelem, illetve világunk viszonyai minden eddiginél bonyolultabbá és átláthatatlanabbá válnak. Ezt az állapotot képzeletet felülmúló hitetés tetézi, illetve nem kis részben idézi elő.

E hitetésnek a hamis jeleken és csodákon túlmenően meghatározó eleme a beszédbeli hitetés. A politikai közbeszédet tekintve – ideértve különösképpen a vallási-politikai közbeszédet is – már most, szinte naponta tanúi lehetünk a tömegeket megéjtő hazug érveléseknek, csúsztatásokkal teljes okfejtéseknek, a tényeket önkényesen szelektáló, azokat feltételezésekkel vagy egyenesen valótlanságokkal keverő kommunikációnak.

Mindezzel szemben változatlan érvénnyel hangzik Jézus tömör felhívása: „legyen a ti beszédetek igen-igen, nem-nem”.

Jézus felhívása a legkevésbé sem bátorít minket a dolgok megengedhetetlen, azokat eltorzító leegyszerűsítésére. Nem abban erősít, hogy megspórolható a mélységében való megértés, és hogy néhány egyszerű vallásos igazság birtokában az ember nem téved el a hitetés útvesztőiben. Az „igen-igen és nem-nem” parancsa elsősorban nem egyszerű beszédre, hanem egyértelmű beszédre hív fel, s ettől elválaszthatatlanul: igaz beszédre. Az egyértelmű és igaz beszéd viszont egyszerűnek hat a *halló fül* és az *egészséges gondolkodás* számára. Egyszerűsége tehát nem a dolgok primitív leegyszerűsítéséből fakad, hanem a mégoly bonyolult dolgok feltárásának egyértelműségéből, igaz és világos voltából.

Mindezt azért is szükséges hangsúlyozni, mert a hitetés egyik – ha nem a legerőteljesebb – vonulata éppen az egyszerűsége játszik rá. Vagyis arra, hogy a tájékozódás szempontjából igénytelen emberek sokaságának adjon könnyen érthető, ám a dolgok valós bonyolultságát elfedő, hamis magyarázatokat. Találók ezek kapcsán a „tőmondatos igazságok” kifejezés. Az ironikus megnevezés arra utal, hogy világunk bonyolult problémáit nem lehet néhány tőmondattal megmagyarázni, mert ezek

vagy semmitmondó általánosságok, vagy – rosszabb esetben – kifejezetten hazug és manipulatív jelszavak.

Legyenek tehát gyanúsak a „tőmondatos igazságok”, az egyszerű megoldást ígérő szövegek. Egy bonyolult történelmi helyzet – amilyen a végidő – összefüggéseit nem könnyű felfejteni, és igaz, világos beszédként megfogalmazni. Jézus felhívása nem arra szólít, hogy a végidő hitetessel teljes bonyolultságát ahhoz hasonló bonyolult beszéddel leplezzük le, hanem arra hív, hogy a mégoly bonyolult dolgokról is az „igen-igen és nem-nem” egyértelműségével és letisztultságával legyünk képesek bizonyosságot tenni.

Emberfeletti feladat. Ám a biztató ígéret így szól:

„Egyetlen figyelő, imádkozó, hívő lélek sem kerül az el-lenség hálójába.” (Ellen G. White, 126. kézirat, 1907)

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

Függelék

Ne legyünk eszközök mások félrevezetésében!

*Óvatosságra intő tanácsok
az internethasználattal kapcsolatban*

Lesújtó állapotot tükröz, hogy a közelmúltban az Oxford Dictionaries a „post-truth” kifejezést választotta az év szavának. A kifejezés szó szerint azt jelenti: „igazság utáni”. Amint ezt több magyar nyelvű médium is kifejtette, arra utal, hogy az objektivitás, a tények tárgyilagos közlése kevésbé alkalmas a véleményformálásra. Sokkal hatásosabb az érzelmi megközelítés (például rájátszás az előítéletekre, a lappangó vágyakra vagy félelmekre), az igaz és hamis elemeket keverő manipulatív eszmefuttatás, demagóg érvelés.

Hasonló kortünet például, hogy a társadalmi-politikai közbeszédben olyan fogalmak honosodtak meg, mint az „alternatív valóság” vagy az „alternatív tények”, amelyek jobbra a szimpla hazugság megszépítő kifejezései.

Ezek a jelenségek, illetve térhódításuk ugyanakkor nyilvánvalóan nem tekinthetők valamiféle véletlen balesetnek, hanem a befogadó oldalon levő tömegek felszínességét, igénytelenségét és kritikátlanságát, sőt a manipulációra való felkínálkozását is leleplezik. Más szóval, a lovat megelőző szekér esete áll fenn: sokan nem a pontos tájékozódás, a többrétű információgyűjtés és a gondolati utak becsületes végigjárása nyomán alkotnak véleményt (fenntartva természetesen a tévedés jogát), hanem éppen fordítva: a már eleve meglevő előítéleteiknek, vágyaiknak vagy félelmeiknek megfelelő hírforrásokat keresnek – és persze ki-ki könnyen meg is találja a szája íze szerint valót, ha máshol nem, hát az internet sokszínű palettáján. Ézsaiás így írja le e feje tetejére állt véleményalkotást: „Aki hamuban gyönyörködik, megcsalt szíve vezette félre azt, hogy meg ne szabadítsa lelkét

és ezt mondja: hát nem hazugság van-e jobb kezemben?” (Ésa 44,20) Azonban míg önmagát bárki könnyen becsaphatja (illetve becsapathatja), addig a valóságon nem lehet erőszakot tenni: az előbb-utóbb visszarúg (s minél később, annál nagyobbab). A nagy kérdés, hogy mi magunk, miközben gyakran, meg nem engedhető módon büszkék vagyunk a bibliai próféciaik ismeretére, vajon valójában nem ehhez az igénytelen, vakon hőbörgő tömeghez csapódunk-e. A gyülekezeti netes fórumaink mindenestre nem túl biztató állapotokat tükröznek e tekintetben.

Életbevágóan fontos viszont, hogy mindannyiunknak rendelkezésre állnak bizonyos ellenőrző eszközök, amelyekkel jelentősen csökkenthetjük dezinformálásunk, manipulálásunk kockázatát.

Elemi dolog, hogy vessünk egy pillantást az információforrásunk státuszára, hírnevére. Például a tudományos újdonságok terén sokkal inkább védve érezhetjük magunkat a szakmailag lektorált tudományos folyóiratok tanulmányait olvasva, mint találmányra rákattintva valamely szenzációs felfedezést ígérő fizetett hirdetésre. Nézzük meg, szerepel-e egyáltalán a tudományos színezettel megjelenő írásoknál, hogy ki a szerzőjük. A szerzőt nem közlő források eleve hiteltelenek. Ha viszont tudható, ki a szerző, akkor viszonylag könnyen utánanézhethetünk az internet segítségével a tudományos munkásságának, ezen belül az őt ért kritikáknak, sőt akár annak is, nem kapták-e már szélhámoságon.

Alapvető támpontot kínálnak a párhuzamos megerősítések is. Egy hír nem hír – mondhatnánk –, de ha több forrás is beszámol ugyanarról, akkor ez erősítheti annak megalapozottságát, főleg, ha a vizsgált források függetlenek egymástól.

Arra is rámutathatunk, hogy a passzív információbefogadással szemben hasznosabb az aktivitás, azaz ha nem csupán azt fogyasztjuk, amit „elénk tesznek”, hanem mi magunk nézünk utána a kérdéses dolgoknak, ha lehet még idegen nyelven is. Tanácsos az ellenérveket is megismerni az adott kérdéskör kapcsán.

Gyakran már az árulkodó jelzés, hogy a forrásunknál megvan-e a tárgyilagos érvelés igénye, vagy csupán ellenőrizhetetlen, szubjektív állításokat tesz. És ha érvel, milyen az érvelése színvonala, belső következetessége, illetve – nem utolsósorban – a nyelvi, fogalmazásbeli minősége? Világosan lefektetett, tényszerű kiindulópontok és logikus gondolati építkezés jellemzik-e?

Végül, de az „önvédelmi eszközök” sorát nem kimerítve, azt se felejtjük el, hogy a tévedéseinkből is tanulhatunk.

Mindennek tehát nemcsak az a tétje, hogy mi magunk „ne legyünk gyermekek, kiket ide s tova hány a hab és hajt a tanításnak akármilyen szele, az embereknek álnoksága által, a tévelygés ravaszágához való csalárdság által”, hanem az is, hogy ne legyünk eszközök mások tömeges félrevezetésében, beállva a hamis információk internetes terjesztőinek sorába.

Óvatosnak kell lennünk az összeesküvés-elméletekkel. Ezek általában valamely szűk érdekcsoport titkos konspirációjára vezetnek vissza világunk sokrétű bajait. Messzemenően kielégítik ilyen módon a gondolkodni rest, önigazoló emberi természet igényeit. Mégpedig azáltal, hogy lényegében idáig egyszerűsítik a problémát és a megoldást: „Ez vagy az az embercsoport az oka minden bajunknak, nem kell tehát törnöd a fejed a megoldáson, félre kell állítani őket, és a problémák megoldódnak. Továbbá te magad áldozat vagy, nincs részed a világ válságainak kialakulásában. Következésképpen nem kell megváltoznod, nemhogy a jellemedben és az erkölcsi felfogásodban, de még a fogyasztói szokásaid szintjén sem.”

A legismertebb, egyben a letragikusabb következményekkel járó megnyilatkozása az ilyen jellegű leegyszerűsítő világmagyarázatoknak a gázkamrákig vezető náci antiszemitizmus. Ehhez annyit fűzhetünk hozzá, hogy volt már történelmi precedens arra – és a Biblia szerint ismét lesz ilyen jelenség –, hogy a hűséges, maradék egyházat tették bűnbakká, ahhoz hasonlóan, miként történt ez a zsidósággal.

A személyes befolyás felelőssége

I Miért tekinthetünk talentumként a másokra gyakorolt befolyásunkra? Milyen felelősség kapcsolódik ehhez?

Rm 14,7 ■ „Közülünk senki sem él önmagának.”

Péld 27,17 ■ „Miképpen egyik vassal a másikat élesítik, akképpen az ember élesíti az ő barátjának orcáját.”

.....

.....

.....

A talentumok közül talán a befolyásra gondolunk a legkevésbé, pedig ez az a talentum, amely tudtunkon és akaratunkon kívül is működik, és áldást vagy átkot jelent az emberi kapcsolatainkban.

„Krisztus által Isten olyan befolyás gyakorlására tette képessé az embert, amely miatt lehetetlen, hogy csak önmagának éljen. Kölcsönös kötelességekkel kötődünk embertársainkhoz, akik mind Isten teremtésének, a nagy egésznek egy-egy darabjai. Senki sem függetlenítheti magát embertársaitól, mert minden ember sorsa kihat másokra. Isten lelkünkbe akarja vésni, hogy mások jóléte tőlünk is függ, és hogy elő kell segítenünk boldogságukat.

Minden embert a rá jellemző légkör vesz körül. Ezt a légkört megtöltheti a hit és a bátorság életető ereje, és balzsam-

mossá teheti a szeretet jó illata. De lehet terhes és fagyos is az elégedetlenség és önzés mélabújától, és mérgezett valamilyen halálos bűn szennyétől. A bennünket körülvevő légkör – tudatosan vagy öntudatlanul – kihat minden emberre, akivel érintkezünk.

Ezt a felelősséget nem tudjuk lerázni magunkról. Beszédünk, tevékenységünk, öltözködésünk, viselkedésünk, sőt az arckifejezésünk is befolyást áraszt. Ennek következményeit – jókat vagy rosszakat – senki sem tudja felmérni. Minden ilyen hatás egyben magvetés is, amely meghozza a maga termését. Ez is egy-egy láncszem az események hosszú láncában, amelynek nem látjuk a végét. Ha példamutatásunkkal segítünk másokat a jó elvek kialakításában, akkor erőt adunk nekik a jó cselekedetekhez. Ők ugyanilyen befolyást árasztanak másokra, és azok is másokra. Tudtukon kívül ezrek meríthetnek áldást a befolyásunkból.

Dobjunk egy kavicsot a tóba, és hullám formálódik, majd újabb és újabb hullám. A hullámok egyre szaporodnak, a kör szélesedik, amíg eléri a partot. Ilyen a befolyásunk is: tudtukon és akaratunkon kívül áldásban vagy átokban jelentkezik mások életében.

A jellem hatalom. Az igaz, önzetlen, istenfélő élet csendes bizonyágtévéésének szinte ellenállhatatlan befolyása van. Ha életünk Krisztus jellemét tükrözi, akkor együttműködünk vele lelkek megmentésében, és csak akkor tudunk együtt munkálkodni Istennel, ha életünk az Ő jellemét tükrözi. Minél messzebbre terjed a befolyásunk, annál több jót tehetünk. Ha azok, akik magukat Isten szolgáinak mondják, követik Krisztus példáját, és gyakorolják mindennapi életükben a törvény elveit; ha minden tettük arról tanúskodik, hogy szeretik Istent mindenekfelett, és felebarátjukat, mint önmagukat, akkor lesz ereje az egyháznak arra, hogy felrázza a világot.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok/A befolyás c. fej.)

2 Milyen történetek „íráttak meg a mi tanulságunkra”,* személyes befolyásunk felelősségét illetően?

2Sám 5,10; 8,15 ■ „Dávid pedig folytonosan emelkedett és növekedett, mert az Úr, a Seregek Istene volt övele... Uralkodott azért Dávid az egész Izráelen, és az egész nép között ítéletet és igazságot szolgáltatott.”

2Sám 12,10.14 ■ „Most azért ne távozzék el a fegyver soha házadból, mivel megutáltál engem, ...alkalmat adott a gyalázásra az Úr ellenségeinek e dologban...”

1Kir 4,34 ■ „Jöttek minden népek közül, hogy hallgassák Salamon bölcsességét; a föld minden királyaitól, akik hallották a bölcsességéről.”

1Kir 11,4 ■ „Amikor megvénült Salamon, a feleségei elhajtották szívét az idegen istenek után, úgy, hogy nem volt már a szíve tökéletes az Úrhoz, az ő Istenéhez, amint az ő atyjának, Dávidnak szíve.”

.....
.....
.....

Amíg Dávid Isten félelmében járt, addig hatalmas befolyást gyakorolt a jóra. Igazságos uralkodásával, a zsoltáiraival döntően hozzájárult a nép lelki életének a felemeléséhez. Bukása után azonban döntően megrendült a befolyása.

„Maga Dávid is nagyon megváltozott. Bűnösségének tudata és annak messze ható következményei lelkileg megtörték. Megalázottnak érezte magát alattvalói előtt. Befo-

* Rm 15,4; 1Kor 10,11.

lyása meggyengült. Jólétét mindedig az Isten parancsolatai iránti lelkiismeretes engedelmességnek tulajdonították. De most alattvalói, miután tudomást szereztek a bűnéről, szabadabban vétkeztek.

Saját családbeli tekintélye, fiaival szemben támasztott igénye, hogy tiszteljék és engedelmeskedjenek neki, meggyengült. Bűnének tudata hallgatásra készítette, amikor bűnöket kellett volna megrónia; és emiatt családjában sem tudott érvényt szerezni az igazságnak. Rossz példája befolyást gyakorolt a fiaira, és Isten nem lépett közbe, hogy elhárítsa a következményeket. Engedte, hogy a dolgok természetes rendjük szerint alakuljanak, és Dávid súlyos büntetést szenvedjen el.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták, Dávid bűne és bünbánata* c. fejelet.)

Salamon jó befolyása uralkodása kezdetén még Dávid áldásos befolyását is felülmúlta. Utána azonban következett egy szörnyű „kitérő” (1Kir 11,4–7), amikor a király a rossz oldalon érvényesítette a befolyását. *Prédikátor könyve* mintegy dokumentuma megtérésének. Ekkor már ismét jó befolyást közvetített, és közvetít még ma is minden biztonnal sokak életére, de milyen kár azért a kitérőért!

„Salamon bünbánata őszinte volt, de azt a kárt, amelyet cselekedeteinek rossz példája okozott, nem lehetett meg nem történtté tenni. Mialatt hitét megtagadva élt, az országban voltak olyanok, akik híven teljesítették megbízatásukat, megőrizték hitüket és lelki tisztaságukat. De Salamon sok embert vitt tévútra, és a gonoszság erőit, amelyek a bálványimádás és világi szokások bevezetésével működésbe léptek, a bünbánó király nem tudta egykönnyen fel tartóztatni. Jó befolyása nagyon lecsökkent.

Annak ellenére, hogy a király megvallotta bűnét, és a későbbi nemzedékek tanulságára írásban is beszámolt okta-

lanságáról és bűnbánatáról, azt nem remélhette, hogy teljesen megszünteti tetteinek rontó hatását. Hitehagyásán felbátorodva sokan megmaradtak gonoszságukban, és csakis a gonoszt művelték. Az őt követő sok vezető lelki hanyatlása visszavezethető ahhoz a szomorú befolyáshoz, amikor a király Istentől kapott képességeit megrontotta.

Bűnös életének keserű emlékeitől gyötörve ezek a szavak kíváncsoztak ki Salamonból: »Jobb a bölcsesség a hadakozó szerszámoknál; és egy bűnös sok jót vesz el.« »Van egy gonosz, amelyet láttam a nap alatt, mintha tévedés volna, amely a fejedelemtől származik, hogy a bolondság nagy méltóságra helyeztetett.« »A megholt legyek a patikárius kenetét megbűdösítik, megerjesztik; azonképpen hathatósabb a bölcsességnél, tisztességnél egy kicsiny balgatagság.« (Préd 9,20; 10,2–3; 9,21)

Salamon király életének egyik leghangsúlyosabb tanulsága az, hogy a jó és a rossz befolyás hatalom. Bármilyen szűk is az a tér, ahol hatni tudunk, jó vagy rossz befolyást árasztunk. Anélkül, hogy tudnánk róla vagy megszabhatnánk a határát, áldásos vagy átkos nyomai meglátszanak másokon. Lehet, hogy a panasz és önzés komor hangulatától terhes, vagy valamilyen dédelgetett bűn halálos szennyével fertőz; lehet, hogy a hit, bátorság, reménység életadó erejét tartalmazza, és a szeretet jó illata teszi kedvesé. De biztos, hogy a befolyás hatalom, amelyből jó vagy rossz fakad.

Félelmetes az a gondolat, hogy befolyásunk a halál illata, pedig ez lehetséges. Ha egy lelket megrontunk és elveszti örök üdvösségét, ki mérheti fel a veszteséget! Pedig egyetlen elhamarkodott tettel, egyetlen meggondolatlan szóval oly mélyreható befolyást gyakorolhatunk valakire, hogy lelkileg tönkremegy. Egyetlen jellemhibánk miatt talán sokan eltávoznak Krisztustól.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Salamon megtérése c. fejelet.)

3 Miért hasonlíthatta Jézus a sóhoz követőinek a világra gyakorolt befolyását? Milyen párhuzamokat fedezhetünk fel a só és a keresztyén élet hatása között? Hogyan utalt Jézus ezzel a befolyásunk felelősségére?

Mt 5,13 ■ „Ti vagytok a föld sója, ha pedig a só megízetlenül, mivel sózzák meg? Nem jó azután semmire, hanem hogy kidobják és eltapossák az emberek.”

Mk 9,50 ■ „Legyen bennetek só, és legyetek békében egymással.”

Vö. Kol 4,6 ■ „A ti beszédeitek mindenkor kedves legyen, sóval fűszerezett, hogy tudjátok, mi módon kell nektek kinek-kinek megfelelnetek.”

.....

.....

Ismételten csak csodálhatjuk Jézus tanítási módszerét, ahogyan a mindennapi életből vett legegyszerűbb dolgokkal tanított mélységes lelki igazságokat. „Jézus olyan egyszerűen beszélt, hogy nem lehetett nem megérteni” – írja Ellen White (*A nagy Orvos lábnyomán*, Példaképünk c. fej.).

Egyetérthetünk Luther megállapításával: „Egyszerűen prédikálni nagy művészet. Krisztus maga így tett. Ő... csupa egyszerű, póriás hasonlatot használ. Krisztus a lehető legegyszerűbben beszélt, és mégis Ő maga volt az ékesszólás... A leghelyesebb és legszebb ékesszólás az egyszerű beszéd.” (Virág Jenő: *Dr. Luther Márton önmagáról*, 57–58. o.)

– Étkezéseink során mindannyian tapasztaljuk, hogy „jó a só” (Mk 9,50), így kell nekünk is jó hatást gyakorolnunk a világra, „ízt adnunk neki”, kedves szavakkal, figyelmességekkel, szeretetteljes szolgálattal.

– A sónak el kell keverednie az étellel, hogy hatása érezhető legyen. Így mi sem zárkozhatunk el a világtól, a világban kell

élnünk, miközben nem lehetünk a világból valók (Jn 17,14–16). Közel kell kerülnünk az emberekhez, hogy hatni tudjunk rájuk. Akkor is, ha segítők szándékunk, jóakaratumk nem talál minden esetben viszonzásra (vö. Mt 5,10–12).

– Sokat hallunk arról, hogy a sót mértékkel kell használnunk. Nekünk is tudnunk kell a „mértéket”, a megfelelő tapintatot, amikor embereket szeretnénk elérni, megközelíteni az igazsággal (vö. Péld 25,17).

– A só tartósító hatása is ismert, és a keresztyény legnagyobb feladata, felelőssége és egyben kiváltsága is, hogy hozzájárulhat emberek örök életre való megtartásához azáltal, hogy az „élet beszédét” ismerteti meg velük (Jn 6,68; Ap csel 5,20; Fil 2,16).

– A sót régebben használták sebek fertőtlenítésére is, noha ilyenkor számolni kellett kellemetlen, csípő hatásával. Az a keresztyény is mondani fog az önző emberi természet számára kellemetlen dolgokat, aki igazán szíven viseli embertársa lelki életét, és ezért nem hagyja szó nélkül a helytelenségeit – a kívánt hatás, a lelki gyógyulás érdekében (vö. Mk 6,18).

– A só nagyobb mennyiségben pusztító erejű: keresztyény szempontból ez a hatás csak úgy értelmezhető, hogy a hívő ember a leghatározottabban lép fel minden bűn, minden gonoszság ellen (vö. Én 6,7; Rm 12,9), a bűnöst szereti, de a bűnt gyűlöli.

„Krisztus kegyelme a só szerepét sokféleképpen betölti a földön. Ahová ez a só utat talál, családi körökbe vagy közösségekbe, megtartó erővé válik, hogy megóvjon mindent, ami jó, és elpusztítson mindent, ami gonosz.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 116. o.)

„Ha a keresztyények csak névleg azok, akkor az ízet vesztett sóhoz hasonlítanak. Nincs jó befolyásuk a világra. Istent hamisan képviselik – rosszabbak a hitetleneknél.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hegyi beszéd c. feje.)

„Az a befolyás, amelytől a gyülekezetnek leginkább félnie kell, nem a nyílt ellenfeleké, a hitetleneké és káromlóké, hanem a képmutató Krisztus-követőké. Ők azok, akik feltartóztatják Izráel Istenének áldásait, és gyengítik népét.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Jerikó bevetele c. feje.)

4 Mennyiben felelősek a keresztények azért, hogy „sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket”?*

Jn 8,12 ■ „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.”

Mt 5,14–16 ■ „Ti vagytok a világ világossága. Nem rejtethetik el a hegyen épített város. Gyertyát sem azért gyújtanak, hogy a véka alá, hanem hogy a gyertyatartóba tegyék, és fénylik mindazoknak, akik a házban vannak. Úgy fénylik a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.

Vö. Jn 3,19–20 ■ „Ez pedig a kárhoztatás, hogy a világosság e világra jött, és az emberek inkább szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert az ő cselekedeteik gonoszak voltak. Mindenki, aki hamisan cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy az ő cselekedetei fel ne fedessenek.”

.....

.....

A sóhoz hasonlóan „jó a világosság” (1Móz 1,4) és „valóban, édes a világosság és jó a mi szemeinkkel néznünk a napot” (Préd

* Ésa 60,2.

11,7), amint eloszlatja a sötétséget. A lelki sötétség – a helytelen gondolkodás, illetve a gondolkodás hiánya, a tévedések, az el-lenségeskedések, a gyűlölet (1Jn 2,11) – minden fizikai sötétség-nél nagyobb csapás. A keresztények szent megbízatása, hogy befolyásuk által embereket segítsenek kimenteni ebből a sötét-ségből Isten csodálatos világosságára (Ap csel 26,18; 1Pt 2,9).

„Ti vagytok a világ világossága – szólt Krisztus. Milyen nagy felelősség ez!” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, IV. köt., Isten szolgálói c. fej.)

„A Krisztust befogadó emberekből sugárzó fény nem belőlük ered. Minden fény a világ világosságától és életé-től: Krisztustól származik. Ő gyűjtja meg a világosságot, melyet szolgálatában mindenkinek használnia kell. Jézus Krisztus a világosság, az élet, a szentség, a megszentelődés minden hívőnek, és az Ő világosságát kell befogadni és továbbadni minden jó cselekedettel.” (Ellen G. White: „*A Te Igéd igazság*”, 116. o.)

„Váljon szokásoddá, hogy napsugarakat áraszsz, és soha ne hagyj egyetlen felhőt sem!” (Ellen G. White, 24. levél, 1870)

„Világosság lehetsz otthonodban, és az igazságban járás-sal állandóan megmentő befolyást áraszthatsz. Amikor az igazság lakik a szívben, ennek megmentő hatását a háziak mind érzik.” (Ellen G. White, 51. levél, 1894)

„Ez annak a munkának a képe, amelyet nektek kell elvé-geznetek. »Ti vagytok a világ világossága.« A ti munkátok, hogy a körülöttetek levőknek világítsatok. Tartsátok a vi-lágosságot erősen és magasabban. Új fényeket gyűjtsatok. Ne legyetek bátoratlanok, ha fényetek kicsi. Ha csak egy olcsó viaszgyertya is lenne az, melyet egy pennyért vásá-

roltatok, tartsátok magasan. Mindent a legjobban végezzetek el, és Isten meg fogja áldani fáradozásotokat.” (Ellen G. White: *Életünk és munkánk*, Munkálkodás Nagy-Britanniában és Skandináviában c. fej.)

Felelősek vagyunk a világosságért, amit kaptunk, ami Isten gondviselése folytán eljutott hozzánk. Rajtunk is múlik a világ állapota, a lelki sötétség „mértéke”, noha arról nem tehetünk, ha emberek inkább a sötétséget szeretik.

5 Hogyan fogalmazta meg Jézus a legkomolyabb figyelmeztetést a másokra gyakorolt befolyásunkkal kapcsolatban?

Mt 18,6–7 ■ „Aki pedig megbotránkoztat* egyet e kicsinyek közül, akik énbennem hisznek, jobb annak, hogy malomkövet kössenek a nyakára, és a tenger mélységébe vessék. Jaj a világnak a botránkozások miatt! Mert szükség, hogy botránkozások essenek, de jaj annak az embernek, aki által a botránkozás esik.”

.....

.....

.....

Jézus nemcsak a szó szerinti értelemben vett gyermekekről szólt az 1–4. versben, az utána következő szakaszban (5–14. vers) szintén nem csak a kisgyermekéről van szó. Az tűnik ki ebből

* A megbotránkoztatnak fordított szó (*szkandalizdó*) jelentése: elesést okoz, bűnre ingerel, csábít.

a szakaszból, hogy az ismeret tekintetében kezdőkről és hátrányos helyzetben lévőkről, valamint az egyszerű és szerény tanítványokról szólt itt Jézus mint „kicsinyekről”.

„Az itt említett kicsinyek, akik hisznek Krisztusban, nem egyszerűen azok, akik életkorukra nézve fiatalok, hanem azok, akik kisgyermekek Krisztusban. Az a figyelmeztetés foglaltatik benne ezekben a szavakban, hogy ne hogy önző fölényességgel mellőzzünk vagy megvessünk valakit a mi gyenge testvéreink közül, ne hogy elbátortalanítsuk őket azáltal, hogy nem bocsátunk meg nekik, követelően és ítélkezően lépünk fel velük szemben.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1895. április 16.)

Óvott viszont Jézus e kicsinyek megbotránkoztatásától, lelki megütköztetésétől. Ha valaki megoltja, meggyengíti egy ilyen „kicsiny”, de őszinte lélek Krisztusba vetett hitét, jobb annak, ha a tengerbe vetik és malomkővet kötnek a nyakára! A szöveg pontos értelme szerint nem „szükséges”, hanem „elkerülhetetlen”, hogy alkalmak legyenek a botlásra, az elesésre, a megütközésre, de jaj annak, aki ezekért felelős.

„Soha ne felejtjük el, hogy rosszra is lehet befolyásolni! Rettenetes dolog elveszteni saját lelkünket, de még rettene-
tebb mások lelki halálát okozni. Félelmes gondolat, hogy befolyásunk talán a halál illata. De ez lehetséges. Sokan, akik azt állítják, hogy Krisztussal gyűjtenek, valójában elűz-
nek tőle másokat. Ezért olyan erőtlen az egyház. Sokan gát-
látalanul kritizálnak és vádaskodnak. Gyanakvásuk, félté-
kenységük és elégedetlenségük kifejezésével Sátán szolgál-
latába szegődnek. Mielőtt ráeszmélnének arra, hogy mit csinálnak, az ellenség már meg is valósította célját általuk. Másokban is elhintették a bűn magvát, rávetették lelkükre árnyát, és Sátán nyilai célba találtak. A bizalmatlanság,

hitetlenség és istentagadás szelleme elhatalmasodik olyanokban is, akik különben talán elfogadták volna Krisztust. Eközben Sátán munkásai önelégülten nézik azokat, akiket kételkedésbe kergettek, és akik most már érzéketlenek a feddéssel és kérelléssel szemben. Azzal áltatják magukat, hogy e kételkedőkhöz képest ők erkölcsös és igaz emberek. Nem veszik észre, hogy saját zabolátlan nyelvük és lázadó szívük miatt futottak embertársaik lelkileg zátonyra. Ezek a megkísértett emberek az ő befolyásukra buktak el.

A magukat kereszténynek vallók felszínessége, önzése és nemtörődömsége miatt térnek le sokan az élet útjáról. Sokan rémülten fogják látni befolyásuk következményeit Isten ítélőszéke előtt.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok/A befolyás c. fejelet.)

6 Milyen történetek tanúsítják a Bibliában – és az egyháztörténelem során is – személyes befolyásunk maradó hatását, negatív és pozitív értelemben is?

2Kir 23,13–14 ■ „Azokat a magaslatokat is megfertőztette a király, amelyek Jeruzsálem előtt voltak az Olajfák hegyének jobb felől levő oldalán, amelyeket még Salamon, az Izráel királya épített Astóretnek, a sidonbeliek utálatosságának, és Kámósnak, a moábiták utálatosságának, és Milkómnak, az Ammon fiai utálatosságának. Összetörte az oszlopokat és kivágatta az Aserákat, és azok helyeit embercsontokkal töltötte meg.”*

Lk 21,1–4 „Amikor feltekintett, látta, hogy a gazdagok az ő ajándékaikat vetik a perselybe. Látott pedig egy szegény

* Ezáltal tette azokat végleg alkalmatlanná az istentiszteleti célokra (lásd 4Móz 19,11–16).

özvegy asszonyt is, hogy abba két fillért vetett. És mondta: Igazán mondom nektek, hogy e szegény özvegy mindenkinél többet vetett: mert mindezek az ő fölöslegük-ből vetettek Istennek az ajándékokhoz: ő pedig az ő szegénységéből minden vagyonát, amije volt, oda vetette.”

Vö. Mt 26,6–13

(A sor még bővíthető a beszélgetés során.)

.....

.....

„Kevesen értik meg, hogy életük folyamán állandóan hatnak környezetükre. Ez a befolyás örök időkre szóló jóra vagy rosszra hat ki. Századok peregtek le, mióta Salamon a hegytetőn megépítette a bálványimádó magaslatokat, s bár Jósias leromboltatta ezeket mint tiszteleti helyeket, romjai Krisztus idején még mindig láthatók voltak. Az igaz szívű izraeliták botránkozás hegyének nevezték a bálványtemplomok magaslatát... Salamon hitehagyásának nyomai halála után is hosszú időre megmaradtak. Krisztus napjaiban az istentiszteletre összegyűltek kitekinthettek a szemközti botránkozás hegyére, s emlékezetükbe idézhették, hogy dicső templomuk építője, minden királyok leghíresebbike eltávolodott Istentől, és pogány bálványoknak emelt oltárt, hogy a föld leghatalmasabb uralkodója nem tudott uralkodni a lelkületén. Salamon bűnbánó emberként szállt sírba. Bűnbánata és könnyei mégsem tudták eltörölni a botránkozás hegyéről Istentől való nyomorúságos eltávolodásának nyomait. Lerombolt falak és törött oszlopok tanúskodtak némán ezer éven át, hogy a legnagyobb király hitehagyó volt.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”,* 52. o.)

„A szegény özvegy, aki az Úr kincstárába helyezte két fillért, alig értette, amit tett. De önfeláldozása ezrek szívére

hatott minden országban, minden korban. Példája nyomán fő- és közrendű, gazdag és szegény emberek juttattak ajándékokat Isten kincstárába. Mindez segített fenntartani a misszionáriusi állomásokat, kórházakat, táplálni a szegényeket, felruházni a mezíteleneket, meggyógyítani a betegeket, és hirdetni az igazságot a szegényeknek. Sokan részesültek önzetlen tettének áldásaiból. Isten napján az özvegy majd megláthatja tettének szerteágazó hatását. Ugyanígy történt Mária értékes ajándékával. Hány embert ihletett már szerető szolgálatra annak a feltört alabástrom-edénynek az emléke! S milyen örömet jelent majd számára, amikor mindezt látni fogja!” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., A szolgálat jutalma c. fej.)

„Jézus legalázatosabb és legszegényebb tanítványai is áldására lehetnek másoknak. Talán nincsenek tudatában annak, hogy valami figyelemre méltó jót cselekedtek, önkéntelen befolyásuk azonban az áldások özönének kiáradásához szolgálhat kiindulásul. E jó befolyás folyton szélesedik és mélyül majd, s áldásos eredményeit nem lehet felmérni a végső jutalmazás napjáig. Egyáltalán nem érzik vagy tudják, hogy valami nagy dolgot cselekedtek. Mégsem kell aggódniuk szolgálatuk eredményessége miatt. Az az ő dolguk, hogy tovább végezzék – csendben és hűséggel – azt a munkát, amit Isten gondviselése kijelölt számukra. Lényük mindjobban átformálódik Krisztus hasonlatosságára. Isten munkatársai lesznek ebben az életben, és ezáltal felkészülnek egy magasabb rendű szolgálatra az eljövendő életben, amelyben felhőtlen, teljes öröm lesz majd a részük.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Életfeladatunk c. fej.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

„Sáfárkodásunk” az idővel

I Milyen segítséget kaptunk Istentől az időnk helyes beosztásához?

1Móz 1,14 ■ „Mondta Isten: Legyenek világítótestek az ég mennyezetén, hogy elválassák a nappalt az éjszakától, és legyenek jelek, és meghatározói ünnepeknek, napoknak és esztendőknek.”

1Móz 2,2-3 ■ „Amikor pedig elvégezte Isten hetednapon az ő munkáját, amelyet alkotott, megszűnt a hetedik napon minden munkájától, amelyet alkotott. Megáldotta Isten a hetedik napot, és megszentelte azt, mivelhogy azon szűnt meg minden munkájától, melyet teremtve szerzett Isten.”

3Móz 23,3 ■ „Hat napon át munkálkodjatok, a hetedik napon nyugalomnak, szent gyülekezésnek szombatja van, semmi dolgot ne végezzetek: az Úr szombatja legyen az minden lakhelyeteken.”

.....
.....
.....

A teremtés során Isten arról is gondoskodott, hogy az égitesetek pontos körforgása által teremtményei mérni tudják az időt, és a napi életritmust is megszabta a nappalok és éjszakák változásával. Az ember testi-lelki egészsége szempontjából is szük-

séges igazodnunk a munka és pihenés megfelelő napi és heti beosztásához. Mivel a technikai fejlődés lehetővé teszi, sajnos sokan változtatják nappallá az éjszakát is, de ez nem szolgálja az ember egészségét – még akkor sem, ha nem munkával vagy tanulással töltik, hanem az idegrendszert megterhelő hangos szórakozással, társas összejövetelekkel. Az elegendő mennyiségű és minőségű pihenésre mindenkinek szüksége van, hogy a nappali időszak minél hatékonyabb lehessen.

A heti nyugalomnap által az ember segítséget kap a helyes életszemlélet megtalálására is, az örök értékek felé irányítja a figyelmet. Megérteti azt az egyszerű igazságot, amire Jézus is utalt a hegyi beszédben: „Nem több-e az élet hogynem az eledel, és a test, hogynem az öltözet?” Isten szeretetteljes gondoskodásának jele a szombat is, amikor alkalmunk lehet a hat napi munka után a fizikai és lelki feltöltődésre.

„A szombat és a hetekre tagolt időbeosztás is a teremtéstől ered, és így maradt fenn számunkra a történelem folyamán, egészen napjainkig. Isten szabta ki az első hetet, hogy minden következő hét mintája legyen, egészen az idők végezetéig. A teremtés hete is hét huszonnégy órát számláló naptól állt. Isten hat nap alatt végezte el a teremtés munkáját, a hetediken megpihent, megáldotta azt, és elkülönítette nyugalomnapul az ember számára.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A teremtés hete c. fejelet.)

„Isten látta, hogy az embernek még a Paradicsomban is szüksége van a szombatra, arra, hogy a hét egyik napján félretegye saját érdekeit és foglalatosságát, mélyebben elgondolkozzék Isten művein, elmélkedjék hatalmáról és jóságáról. Szüksége volt a szombatra, hogy élénkebben emlékeztesse Istenre, és hálát ébresszen, mert jóságos Teremtőjétől kapta mindazt, aminek örül és amit birtokol.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A teremtés c. fejelet.)

2 A bűneset óta lerövidült földi életünk miatt mit kell mérlegelnünk, hogy az időnket helyesen használjuk fel? Milyen fontos szempont irányítson bennünket az-
zal a szemlélettel szemben, amit napjainkban a világ-
ban tapasztalunk?

Zsolt 90,10–12 ■ „A mi esztendeink napjai hetven esztendő, vagy ha feljebb, nyolcvan esztendő, s nagyobb részük nyomorúság és fáradság, amely gyorsan tovatűnik, mintha repülnénk. Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.”

Zsolt 144,4 ■ „Olyan az ember, mint a lehelet; napjai, mint az átfutó árnyék.”

Zsolt 103,15–17 „Az ember napjai olyanok, mint a fű, úgy virágzik, mint a mező virága. Ha átmegy rajta a szél, nincs többé, és az ő helye sem ismeri azt többé. De az Úr kegyelme öröktől fogva való és örökkévaló az őt félőkön, és az ő igazsága a fiaknak fiain.”

Ésa 22,13 ■ „Öröm és vigasság, barmok ölése, juhok levágása, húsevés és borivás; együnk, igyunk, mert holnap meghalunk!”

Jak 4,13–15 ■ „Nosza immár ti, akik azt mondjátok: Ma vagy holnap elmegyünk ama városba, és ott töltünk egy esztendőt, kalmárkodunk, és nyerünk; akik nem tudjátok, mit hoz a holnap: mert micsoda a ti életetek? Bizony pára az, amely rövid ideig látszik, azután pedig eltűnik. Holott ezt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja és élünk, im ezt vagy amazt fogjuk cselekedni.”

.....
.....
Fiatalon kevésbé tudatosul bennünk, hogy milyen kevés ez a néhány év, évtized, amit sokkal jobban ki lehetne használni.

Sokszor csak idősebb korban gondoljuk át, hogy mennyi eltékozolt év, mennyi haszontalan időtöltés van mögöttünk, amit értelmesebb dolgokra is fordíthattunk volna. Salamon is élete vége felé írta meg *Prédikátor könyvében*, mi mindent tett az élete során, amit röviden így minősített utólag: „mindez hiábavalóság” volt. Milyen jó lenne, ha mindig tudatában lennénk, hogy ezt a rövid időt a lehető leghasznosabb módon is felhasználhatjuk. Mert nem az az igazi érték, ami pillanatnyi örömet nyújt, hanem a „mennyei kincsek gyűjtése”, a saját jellemünk építése és mások életének megjobbítása. Ezek maradandó, örök értékek, amelyek az örökkévalóságra készítene fel bennünket.

„Az élet nagyon rövid ahhoz, hogy értelmetlenül elfecséreljük. A kegyelemidő nem tart már soká, és e rövid idő alatt kell elkészülnünk az örökkévalóságra. Nincs vesztegetni való időnk. Nem tölthetjük az időt önző élvezetekkel, bűnös dolgokkal. A jellemünket most kell formálnunk az elkövetkezendő életre, a halhatatlanságra.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

3 Miért szükséges mérlegelni a fontossági sorrendet az időnk beosztásában és felhasználásában?

Préd 3,1–2 ■ „Mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak. Ideje van a születésnek, és ideje a meghalásnak; ideje az ültetésnek, ideje annak kiszagatásának, ami ültettetett.”

Agge 1,2 ■ „Így szól a Seregek Ura: Ezt mondja e nép: Nem jött még el az idő, az Úr háza építésének ideje! Az Úr pedig így szól Aggeus próféta által: Ideje-e nektek, hogy ti mennyezetes házakban lakozzatok, holott ez a ház romban áll? Most azért ezt mondja a Seregek Ura: Gondoljátok meg jól a ti útjaitokat!”

Jn 9,4 ■ „Nekem cselekednem kell annak dolgait, aki elküldött engem, amíg nappal van: eljön az éjszaka, mikor senki sem munkálkodhat.”

Lk 10,40–42 ■ „Márta pedig foglalatatos volt a szüntelen szolgálatban; előállván azért, mondta: Uram, nincs arra gondod, hogy a testvérem magamra hagyott engem, hogy szolgáljak? Mondd azért neki, hogy segítsen nekem. Fellelvén pedig, mondta neki Jézus: Márta, Márta, szorgalmas vagy és sokra igyekezel. De egy a szükséges dolog, és Mária a jobb részt választotta, mely el nem vétetik őtőle.”

.....

.....

Sokszor szembesülünk azzal, hogy választanunk kell aközött, amit szeretnénk tenni, vagy kötelességünknek érzünk – és aközött, ami fontosabb lenne annál. Ismerjük a sokszor emlegetett kifogást: „nekem erre nincs időm”? Mindig arra szánunk időt, ami számunkra legfontosabb, és ez az értékrendünket is elárulja. Van, akinek olvasásra, elcsendesedésre nincs ideje, de szakít időt filmnézésre, vagy kedvelt hobbijára.

Isten időbeosztása is példa számunkra, ahogyan nevelte és eredményessé tette szolgálait: gondoljunk Mózesre, akit nyolcvan évig készített fel, hogy alkalmassá legyen hatalmas feladatára. Emlékezzünk Keresztelő Jánosra, aki harmincévi készülés után nagyon rövid idő alatt végezte el, amire elhívatott. Jézus hasonlóan sokáig készült a messiási szolgálatára, viszont alig három és fél év alatt az egész emberiségre kiható munkát végzett el, és az idők végéig terjedő a befolyása. Mi sokszor úgy gondolkodunk, hogy minél rövidebb felkészüléssel és lelki alkalmassággal minél több időt akarunk munkával tölteni, hogy eredményesek lehessünk. Isten viszont nagyon gyorsan el tudja végezni – akár általunk is – a terveit, ha mi lelkileg, hitben alkalmassá válunk. Mária és Márta története által is arra tanít bennünket Krisztus,

hogy nem mindig a lényeges dolognak tartott munka és sürgés-forgás a legfontosabb, mert „egy a szükséges dolog”.

Mindenekelőtt kérjünk bölcsességet ahhoz, hogy mindig tudjuk, éppen mi a számunkra is „szükséges dolog”, nehogy elhanyagoljuk az Isten által előre elkészített alkalmakat, fontosabbnak tartott kötelességeinkre hivatkozva. (A pap és a lévita sem „ért rá” éppen a szükségben lévő emberrel foglalkozni, mert más dolguk volt, amit előbbre valónak gondoltak.) Hasznos gyakorlat, ha valaki esténként számot vet, mivel is telt el a napja, esetleg le is írja naplójában – így könnyebben szembesülünk azzal, hogy mire mennyi időt szántunk, és tudatosabban törekszünk elkerülni a haszontalan időtöltéseket, „üresjáratokat”.

4 Milyen veszélyeket rejt a halogatás, ha késlekedve vagy vonakodva tesszük meg azt, amiről pedig tudjuk, hogy helyes és szükséges?

5Móz 23,21 ■ „Ha fogadással ígérsz valamit az Úrnak, a te Istenednek, ne halogasd annak megadását, mert bizony megkeresi azt rajtad az Úr, a te Istened, és bűnül tulajdonítottatik az neked.”

Ap csel 22,16 ■ „Most annakokáért mit késedelmezel? Kelj fel, keresztelkedj meg, és mosd le a bűneidet, segítségül híván az Úr nevét.”

Zsid 3,7-8 ■ „Amint a Szent Lélek mondja: Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a szíveteket.”

Gal 6,9-10 ■ „A jótéteményben pedig meg ne restüljünk, mert a maga idejében aratunk, ha el nem lankadunk. Annakokáért míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképpen pedig a mi hitünk cselédeivel.”

.....
.....

„Az Úr közölte, hogy a legjelentősebb győzelmek és a legfélelmetesebb vereségek perceként múlnak. Isten gyors cselekvést vár tőlünk. A halogatás, kételkedés, bizonytalankodás és határozatlanság gyakran az ellenség kezére játssza az előnyöket. A győzelem gyakran a halogatás miatt siklik ki a kezünkből. A kellő időben megtett gyors és határozott lépések dicső győzelmekhez juttatnak. Másrészt a halasztás, a hanyagság súlyos bukásokhoz vezet, gyalázatot hoz Isten ügyére.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, III. köt., Vezetés c. fejelet.)

A halogatás súlyos következményeit láthatjuk Lót Sodomából való távozásánál, mivel ő vonakodott és késlekedett, feleségét is elbizonytalanította – és ez az asszony életébe került. Nem tudhatjuk, milyen kár és veszteség érhet bennünket is, ha valamiről már egyértelműen meggyőződünk, hogy Isten akarata, mégis késlekedünk megtenni.

Pozitív példa viszont Ábrahám engedelmissége, aki azonnal kész volt Isten hívására otthonát elhagyni. Még szembetűnőbb a késlekedés nélküli cselekvése, amikor a legnehezebb áldozatot hozta meg: felkelt korán reggel, nem húzta az időt, nem alkudozott Istennel, mindent elkészített, és elindult Izsákkal Mórija hegyére.

Sajnos emberi természetünk egyik nagy gyengesége, hogy halogatjuk az engedelmisséget, amikor számunkra kellemetlen vagy akár csak egy kis áldozatba kerülő dolog megtételére kérésülünk.

„Most kell igyekeznünk arra, hogy Istent – ígéreteinek igénylésével – megismerjük. Az angyalok minden buzgó és őszinte imát feljegyeznek. Mondjunk le inkább önző kedvteléseinkről, mintsem elhanyagoljuk az Istennel való beszélgetést! A legnagyobb szegénység és a legönmegtagadóbb életkörülmény az Ő jóváhagyásával jobb, mint a gaz-

dagság, méltóság, kényelem és barátság – anélkül. Időt kell szakítanunk az imádkozásra. Ha engedjük, hogy földi érdekek kössék le figyelmünket, az Úr adhat nekünk időt úgy is, hogy elveszi bálványozott aranyunkat, házainkat és termőföldjeinket.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. fejj.)

„Az Úr azt kívánja, hogy teljesítsük a ma kötelességeit, és viseljük a ma megpróbáltatásait. Ma őrizkedjünk attól, hogy szóval és tettel bántsunk. Ma dicsérjük és magasztaljuk Istent. Hitünk gyakorlásával ma kell legyőznünk az ellenséget. Ma keressük Istent, ma határozzuk el, hogy nem nyugszunk bele távollétébe. Úgy virrasszunk, munkálkodjunk és imádkozzunk, mintha ez lenne az utolsó napunk. Milyen komoly, milyen buzgó is lenne akkor az életünk! Milyen szorosan követnénk Jézust minden szavunkkal és tettünkkel!” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, Tekintsünk Jézusra c. fejj.)

Hétköznapi munkánk végzése közben is meg kell tanulnunk az időbeosztását, hogy minél előbb végezni tudjunk feladatainkkal. Néhány tanácsot találunk erre vonatkozóan a következő idézetben:

„Minden kereszténynek kötelessége, hogy rendességre, alaposságra és gyorsaságra szoktassa magát. A lassú és kontrármunkásnak nincs semmiféle mentsége. Ha valaki mindig dolgozik, és soha nem végzi el a munkáját, ennek az az oka, hogy nem viszi bele szívét és lelkét. A lassú és rossz hatásokkal dolgozó munkásnak be kell látnia, hogy e hibáin változtatnia kell. Fordítson nagy gondot ideje beosztására, hogy a legeredményesebben használhassa ki! Egyesek ügyes és módszeres munkával öt óra alatt elvégzik azt, amit mások tíz óra alatt... Dolgozzunk határozott céllal! Álla-

pítsuk meg, mennyi időre van szükség egy adott feladathoz! Azután feszítsük meg minden erőnket, hogy a megállapított időn belül elvégezzük a munkát! Meg lehet parancsolni annak a kéznek, hogy mozogjon fürgébben. Csak akarni kell.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

5 Ha Isten ígéreteiben hiszünk, és tudjuk, hogy örök élet vár ránk, ez mennyiben segít a földi életidőnk helyes felhasználásában?

1Pt 4,2–17 ■ „Többé ne embereknek kívánságai, hanem Isten akarata szerint éljétek a testben hátralevő időt. Mert elég nekünk, hogy életünk elfolyt idejében a pogányok akaratát cselekedtük, járván feslettségekben, kívánságokban, részegségekben, dobzódásokban, ivásokban és undok bálványimádásokban. A vége pedig mindennek közel van. Annakokáért legyetek mértékletesek és józanok, hogy imádkozhassatok.”

Mt 6,33 ■ „Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, s ezek mind megadatnak nektek.”

2Kor 4,17–18 ■ „A mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk, mivelhogy nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.”

.....

.....

Az Ige csodálatos ígéreteinek fényében a földi fáradalmaink, küzdelmeink elenyésző fontosságúak, hiszen tudjuk, hogy az örökkévalóságra készülünk. Nem veszítünk semmit, ha lemondunk haszontalan időtöltésekről, és előtérbe helyezük azokat, amelyek lelkileg építenek, és hitünket erősítik. Jézus tanácsa,

hogy keressük először Isten országát, nemcsak az anyagiakra vonatkozik, hanem az időnk helyes felhasználására is.

„Időnk Istené. Minden pillanat az övé, és legünnepélyesebb kötelességünk, hogy az Ő dicsőségére használjuk. Egyetlen tőle kapott talentumunkkal sem fog szigorúbban elszámoltatni, mint az időnkkel. Az idő értéke felbecsülhetetlen. Krisztus minden pillanatot drágának tartott. Tartsuk mi is értékesnek a pillanatokat. Most kell felkészülnünk a szigorú ítéletre. Isten arra int, hogy használjuk ki az időt. Az elfecsérelt időt soha nem lehet bepótolni. Egyetlen pillanatot sem tudunk visszahozni. Csak úgy tehetjük jóvá azt, amit elmulasztottunk, ha ezentúl minden erőnkkel együttműködünk Istennel dicső művében, a megváltási tervben.”
(Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

6 A végidő rövidségének tudatában mit kell még mérlegelnünk?

Rm 13,11 ■ „Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívökké lettünk.”

Rm 9,28 ■ „A dolgot bevégni és rövidre metszi igazságban, mivel rövidesen végez az Úr a földön.”

Jel 3,11 „Íme eljövök hamar: tartsd meg, ami nálad van, hogy senki el ne vegye a te koronádat.”

2Tim 4,2 „Hirdesd az ígét, állj elő vele alkalmas, alkalmatlan időben, ints, feddj, buzdíts teljes béketűréssel és tanítással.”

1Thess 5,1-4 ■ „Az időkről és időszakokról pedig, atyámfiai, nem szükség, hogy írjak nektek, mert igen jól tudjátok ti magatok, hogy az Úr napja úgy jön el, mint a tolvaj éjjel.

Mert amikor ezt mondják: Békesség és biztonság, akkor hirtelen veszedelem jön rájuk, mint a szülési fájdalom a terhes asszonyra, és semmiképpen meg nem menekednek. De ti, atyámfiai, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módra lephetne meg titeket.”

.....

.....

.....

Földi életünk bármelyik pillanatban lezárulhat, ennek tudata is arra kellene, hogy késztesen bennünket, hogy az örök értékekre fordítsunk nagyobb figyelmet és több időt. De ezen kívül a végső események gyorsuló beteljesedése mindenképpen fel kell, hogy ébresszen bennünket, hiszen nem csupán a saját üdvösségünk munkálása a feladatunk, hanem embertársaink iránt is hatalmas a felelősségünk. Pál apostol megfogalmazása, az „alkalmatlan időben” kifejezés arra vonatkozik, hogy sokszor erre hivatkozunk, mert nekünk alkalmatlan – nem érünk rá, nem érzünk késztetést, nem tartjuk alkalmasnak magunkat arra, hogy másoknak továbbítsuk az evangélium örömhírét.

„Angyalok ezrei és tízezrei várják, hogy együttműködjenek a gyülekezet tagjaival az Isten által bőkezűen adott világosság továbbadásában, hogy népet készítsünk elő Krisztus jövetelére. »Íme, itt az alkalmas idő, itt az üdvösség napja.« Minden család keresse az Urat buzgó imában. Kérjenek segítséget Isten munkájának végzéséhez.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, IX. köt., Felhívás a gyülekezeti tagokhoz c. fej.)

„Isten nem jelentette ki nekünk az időt, amikor üzenete lezárul vagy a próbaidő véget ér. A kijelentett dolgokat elfogadjuk magunk és gyermekeink számára, de ne keressük

annak ismeretét, amit a Mindenható tanácsa titoknak tartott meg. Leveleket kaptam, kérdezve, van-e világosságom a próbaidő lezárásáról. Azt feleltem, csupán ez az üzenetem: most kell munkálkodnunk, míg a nap tart, mert eljön az éj, amikor senki sem munkálkodhat. Most van az örökös, tevékenység és várakozás ideje. Az Úr Szava kinyilatkoztatja, hogy minden dolgok vége elérkezett, és a leghatározottabb bizonyosságot teszi, hogy az igazságot mindenki lelkébe be kell ültetni, hogy az ellenőrizze életét és szentelje meg jellemét. Az Úr Lelke munkálkodik, hogy a lélek bepecsételje az igazságot és az ihletett Igét, hogy Krisztus hitvalló követőinek szent örömük legyen, melyet azután tovább adhatnak másoknak. Most van, éppen most számunkra a munkálkodásra alkalmas idő, míg a nappal tart.” (Ellen G. White: „A te Igéd igazság”, VII. köt., 22. feje.)

„A munka előttünk áll. Be akarunk-e kapcsolódni? Gyorsan kell dolgoznunk, határozott lépésekkel kell előrehaladnunk! Fel kell készülnünk az Úr nagy napjára! Nincs vesztegetni való időnk önző célokra. A világot figyelmeztetni kell! Mit teszünk egyénileg azért, hogy mások elé tárjuk a világosságot? Isten minden emberre bízott munkát. Mindenkinek van feladata, amit nem hagyhatunk figyelmen kívül, ha nem akarjuk elveszíteni lelkünket.” (Ellen G. White: *Szemelvények...*, I., Megújulásra való felhívás c. feje.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

- Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez..

Az egészség és a fizikai erő talentuma

Az egészség és a fizikai erő vitathatatlanul a legértékesebb talentumaink közé tartozik. E kettő szorosan összefügg, hiszen az egészség elvesztése legtöbbször a fizikai erő csökkenését is magával hozza. Az egészségünkkel, erőnkkel való helyes gazdálkodás életünk minden területére kihat. Hogyan jelenik meg az egészség fogalma a Bibliában? Mit tehetünk az egészségünk megőrzéséért? Miért olyan fontos a mértékletesség? Hogyan használjuk a fizikai erőnket? Ezek lesznek tanulmányunk fő kérdései, gondolatai.

1 Mit jelent az egészség fogalma a Szentírás szerint? Ki a gyógyulás és az egészség végső forrása?

1Móz 43,27 ■ „Kérdezősködött egészségük felől, és mondta: Egészségben van-e a ti vén atyátok, akiről nekem szóltatok? Él-e még?”*

3Jn 2 ■ „Szeretett barátom, kívánom, hogy mindenben jól legyen dolgod, és légy egészséges, ** amint jó dolga van a lelkednek.”

Mal 4,2 ■ „Feltámad nektek, akik féltitek az én nevemet, az igazság Napja, és gyógyulás*** lesz a szárnyai alatt, ki mentek és ugrándoztok, mint a hizlalt tulkok.”

* Helyesbített fordítás. Az e versben kétszer is szereplő *shalóm* jelentése: egészség, jólét, béke.

** Az eredeti *hügjainó* jelentése: egészséges, ép, tiszta, romlás nélküli; innen származik a *higiénia* szó is.

*** A héber *marpé* jelentése: gyógyulás, kúra, egészség.

(Mi az elsőként idézett ige szövegösszefüggése? Mit kapcsolt össze János apostol jókívánáságában? Hogyan mutatja be Malakiás próféta az örök életet?)

.....

.....

.....

Mind az Ó-, mind az Újszövetség egyik gyakran használt kifejezése az *egészség*, amely egyrészt jelenti a testünket alkotó szervek hibátlan működését, a betegségek hiányát, másrészt – tágabb értelemben – a testi, lelki, szociális jólét állapotát, amikor „mindenben jól van dolgunk” (a magyar egészség szavunk is jól visszaadja e fogalom valódi jelentését). Egészség nélkül boldogtalannak érezzük magunkat, és nem tudjuk olyan jól ellátni kötelességeinket, mint egészségesen; a betegségek az életünket is megrövidíthetik.

Az egészség a Biblia szerint is „nagy kincs”, amit könnyű elveszíteni, és nehéz visszaszerezni. Hívó emberek gyakran érdeklődtek mások egészsége felől, miközben a sajátjukra is vigyáztak. Tegyük mi is ugyanezt! A Biblia egyik legnagyobb ígérete, hogy az örök élet mentes lesz a betegségetől.

„Az egészség áldás, csak kevesen becsülik meg. Pedig jórészt ezen múlik értelmi és fizikai képességeink hatékonysága. A test az ösztönök és az indulatok székhelye. Testünket a lehető legjobb állapotban és a legjobb lelki hatások alatt kell tartanunk, hogy képességeinket a lehető legjobban tudjuk kamatoztatni.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

„Nagy kincs az egészség. Minden ideiglenes tulajdonunk közül a legdrágább... Borzalmas bűn visszaélni az egészség-

gel, amelyet Isten adott nekünk. Az ilyen veszteségek életre szólóan legyengítenek bennünket, és veszteségeink lesznek...” (Ellen G. White: *Étrendi és táplálkozási tanácsok*, A megújulás okai c. fejelet.)

2 Mit tesz Isten egészségünk védelméért? Mi a mi részünk?

2Móz 15,26 ■ „És mondta: Ha a te Urad Istened szavára hűségesen hallgatsz, azt cselekedsz, ami kedves az ő szemei előtt, figyelmezel az ő parancsolataira és megtartod minden rendelkezését: egyet sem bocsátok reád ama betegségek közül, amelyeket Egyiptomra bocsátottam, mert én vagyok az Úr, a te gyógyítód.”

Péld 3,1–2.8 ■ „Fiam! az én tanításomról el ne feledkezzél, és az én parancsolataimat megőrizze a te elméd. Mert napoknak hosszú voltát, sok esztendő életet, békességet hoznak neked bőven... Egészség lesz ez a te testednek, és megújulás a te csontaidnak.”

(Mit jelent „hallgatni és figyelmezni”? Melyek lehettek Egyiptom betegségei? Milyen áldásokat nyerünk e törvények megtartása által?)

.....

.....

Isten már a Szentírás első lapjain törvényeket adott az egészségünk megőrzésére nézve. Egyrészt megteremtette számunkra a szükséges életfeltételeket: a talajt, a fényt, a levegőt, a vizet, valamint táplálékról is gondoskodott. Kijelölte a tevékenység és a pihenés módját és idejét. Az Egyiptomból kivonuló izraeliták számára jó néhány törvényt szabott a testük és a tábor

tisztántartására nézve. Csak ezeknek a betöltése esetén teljesülhetett a nagy ígérete, hogy megmenekülhetnek Egyiptom betegségeitől.

Maga a Tízparancsolat is érinti az egészség több kérdését: a gondolkodás tisztasága, a munka és a pihenés egyensúlya, az emberi kapcsolataink, az élet védelme, a kívánságok megfékezése is e parancsolatok hatálya alá esik. Milyen fontos, hogy mi is alaposabban megismerjük és tiszteletben tartjuk az „egészség törvényeit” (a 19. századi mértékletességi mozgalmak vezetői és Ellen G. White által is gyakran használt kifejezés). Tartjuk szem előtt, hogy az erkölcsi törvényekhez hasonlóan ezeket is csak „hit által” tudjuk betölteni.

„A fizikai törvény áthágása egyenlő az erkölcsi törvény áthágásával, mert Isten a fizikai törvények szerzője éppúgy, mint az erkölcsi törvényé. Sajat ujjával írta bele törvényét minden idegszálunkba, minden izmunkba és minden képességünkbe. Bármely fizikai képességünkkel való bármilyen visszaélés egyenlő a törvény megsértésével. Ismerje meg mindenki jól az emberi szervezetet, hogy olyan állapotban tudja testét tartani, amelyet az Úr munkája megkíván! Nagy gonddal kell óvnunk és építenünk fizikai életünket, hogy emberi lényünk útján az isteni természet a maga teljességében megmutatkozhassék. A testi és lelki élet közötti kapcsolat az egyik legfontosabb tananyag. Nagy figyelmet kell szentelnünk rá otthon és az iskolában. Mindenkinek ismernie kell szervezetét és a fizikai életet szabályozó törvényeket. Aki készakarva nem ismeri meg az emberi test törvényeit, és tudatlanságból áthágja őket, vétkezik Isten ellen. Mindenkinek kötelessége a lehető legegészségesebb létfeltételeket megteremtenie magának. Szokásainkat az értelem irányítása alá kell helyeznünk; értelmünket pedig Isten irányítása alá.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

3 Mit tanít Pál apostol az egészségmegőrzés alapjáról, az önuralomról? Hogyan lehet szert tenni e jellemvonásra?

1Kor 9,24–27 ■ „Nem tudjátok-e, hogy akik a versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de egy veszi el a jutalmat? Úgy fussatok, hogy elvegyétek. Mindaz pedig, aki a pályafutásban tusakodik, mindenben magatúrtető;* azok ugyan, hogy romlandó koszorút nyerjenek, mi pedig romolhatatlant. Én azért úgy futok, mint nem bizonytalanra; úgy viaskodom,** mint aki nem levegőt vagdos: hanem megsanyargatom testemet és szolgává teszem, hogy míg másoknak prédikálok, magam valami módon méltatlanná ne legyek.”

Gal 5,22 ■ „A Lélek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívdesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.”

(Miben hasonlít életünk a versenysportolók életmódjához, és miben van eltérés? Mire utal a futás és az ökölvívás hasonlata? Mit jelent az, hogy a mértékletesség is „gyümölcstermés” eredménye?)

.....

.....

Pál apostol a korabeli sportéletből merített példával érzéketesen világít rá arra, hogy mindnyájunk élete egyfajta „futás”, amelyben a sportolók életéhez hasonló törvényszerűségek érvényesülnek. Kemény kiélezett küzdelmet kell vívnunk önma-

* Az eredeti szövegben szereplő *panta enkrateuomai* jelentése: mindenben mértékletes vagy önuralmat gyakorló.

** Az eredeti *pükteuó* jelentése: bokszol.

gunkkal, céltudatosnak kell lennünk, és bizonyos szabályokat is be kell tartanunk. A romolhatatlan győzelmi koszorú földi mércevel nem mérhető jutalom. Ennek említésével már az örök élet felé tereli figyelmünket.

Elgondolkoztató a másik példa, a gyümölcsstermés képe, mely szerint életünk egy fához hasonló: ha Istenben gyökerezünk és a Szentlélek bennünk lakozik, ennek eredményeként „gyümölcsként” érik be a mértékesség az életünkben. Az önuralom sohasem emberi erőfeszítés eredménye csupán, hanem a Szentlélek munkája bennünk.

„Nem lehet elég gyakran hangsúlyozni, hogy az egészség nem a véletlen függvénye. Az egészség a törvénynek való engedelmességből következik. Ezt a tényt a versenyző atléták és más, erőpróbának kitett emberek is felismerték. A versenyzők a leggondosabban készülnek fel a küzdelemre, alapos edzésnek és szigorú fegyelemnek vetik alá magukat. Fizikai szokásaikat gondosan szabályozzák. Tudják, hogy a testük valamely szervét, illetve annak működését gyengítő és bénító mulasztás, mértéktelenség vagy éppen vigyázatlanság biztos következménye a kudarcc. Mennyivel fontosabb, hogy ilyen körülményekkel készítsük elő a siker útját az élet harcaiban! Nem látszatküzdelemre vállalkoztunk. Olyan harcot folytatunk, amelynek kimenetele az örökkévalóságra szól. Láthatatlan ellenséggel kell megvívunk. Gonosz angyalok küzdenek a minden ember feletti uralomért... A mi harcunkban mindazok győzhetnek, akik a helyes elvek követésével fegyelmezik magukat. Ezen elvek követését a részletkérdésekben sokan lényegtelennek tartják. A végső cél tükrében azonban semmi sem jelentéktelen. Minden tettünknek megvan a maga súlya azon a mérlegen, amely eldönti, hogy az életben győztünk-e, vagy elbuktunk. (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Az orvos mint nevelő c. fej.)

4 Mi az egészséges életmód jelentősége a Biblia szerint? Miért kell óvakodnunk a rossz szokásoktól?

3Móz 10,9–11 ■ „Bort és szeszes italt ne igyatok te és a te fiaid veled, mikor bementek a gyülekezet sátorába, hogy meg ne haljatok. Örökkévaló rendtartás legyen ez a ti nemzetségeitekben. Hogy különbséget tehessetek a szent és közönséges között, a tiszta és tisztátalan között. És hogy taníthassátok Izráel fiait mindazokra a rendelkezésekre, amelyeket az Úr szólt nekik Mózes által.”

1Pt 4,7 ■ „A vége pedig mindennek közel van. Annakokáért legyetek mértékletesek és józanok, hogy imádkozhassatok.”

(Mivel indokolta Isten az alkoholfogyasztás tilalmát? Mi a jelentősége a mértékletességnek és a józanságnak a hívő élet szempontjából Péter apostol szerint?)

.....

.....

Bár a mózesi rendelkezés elsősorban a papok szolgálatára vonatkozott, az újszövetségben az ún. „egyetemes papság” elve alapján ezek a szabályok kiterjednek minden egyes hívőre.

Emellett egy nagyon fontos összefüggésre is rámutat: a káros szenvedélyek gyakorlása kihat az erkölcsi ítélőképességünkre is.

Kézenfekvő, hogy ne csak az alkohol hatásaira gondoljunk itt, hanem minden egészségromboló szokásra, például a húsfogyasztásra, a kávézásra és a nem megfelelő ételtársításokra, a mozgás elhanyagolására stb. Ezek mind oda vezetnek, hogy a jó és rossz közötti különbségtételre való alkalmasságunk meggyengül, és kevésbé leszünk fogékonyak a Szentlélek készítéseire. Az imaéletünk is kárt szenved. Végső következmény-

ként rossz döntésekbe, bűnbe sodródhatunk. Mindezek fényében gondoljuk át, hogyan vigyázhatunk még jobban az egészségünkre.

„Mindaz, ami a fizikai erőnket csökkenti, gyengíti az értelmünket is; roncsolja azt a képességünket, amellyel különbséget tudunk tenni jó és rossz között; kevésbé tudjuk a jót választani; és kevesebb erőnk lesz azt cselekedni, aminek helyességéről meggyőződünk. Ha visszaélünk a fizikai képességeinkkel, lerövidítjük azt az időt, amelyben életünket Isten dicsőségére használhatjuk, és alkalmatlanok leszünk arra a munkára, amelyet Isten ránk bízott. Rossz szokásokkal – éjszakázással, egészségtelen táplálkozással – aláássuk a betegségekkel szembeni ellenálló képességünket. A mozgás elhanyagolásával, túlfeszített szellemi és fizikai munkával zavart okozunk idegrendszerünkben. Akik a természet törvényeinek áthágásával megrövidítik életüket, és alkalmatlanná teszik magukat a szolgálatra, vétkeznek, mert megrabolják Istent és embertársaikat is. Kevesebb áldást árasztanak másokra, mert alkalmukat saját eljárásaikkal rövidre metszik. Pedig Isten azért küldi őket a világba, hogy áldást közvetítsenek. Még e rövidebb idő alatt elvégezhető feladatokra sem alkalmasak. Az Úr előtt bűnösök vagyunk, ha káros szokásainkkal áldásuktól fosztjuk meg a világot.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

„Testi és erkölcsi természetünk között a legszorosabb összeköttetés áll fenn. Minden olyan szokás, amely a testi egészségünk szempontjából nem előnyös, lealacsonyítja nemesebb vonásainkat. Az evésben és ivásban követett rossz szokások a gondolkozásunkban és tetteinkben is kifejezésre jutnak. A mértéktelenség erősíti állatias hajlamainkat, és ezek veszik át az értelem és a lélek feletti uralmat.” (Ellen G. White: *Megszentelt élet*, Kívánságok és szenvedélyek c. fej.)

„Lehetetlenség megdicsőítenünk Istent életünk törvényeit megrontva. Lehetetlenség, hogy a szív fenntartsa az Isten iránti megszentelődést, amíg kielégítjük túlzott étvágyunkat. A beteges test és a szétzilált szellemi képesség – az ártalmas testi kívánságok szakadatlan hajszolása miatt – lehetetlenné teszi a test és a lélek megszentelődését.” (Ellen G. White: *Étrendi és táplálkozási tanácsok*, Étrend és lelkiesség c. feje.)

5 Honnan származik és miért olyan fontos a testi erő? Hogyan gazdálkodjuk e talentumunkkal?

1Kir 19,8 ■ „Ő felkelt, evett és ivott; és ment annak az ételnek erejével negyven nap és negyven éjjel, egész az Isten hegyéig, Hóreb-ig.”

Lk 10,27 ■ „Az pedig felelvén, mondta: Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből, minden erődből és teljes elmédből; és a te felebarátodat, mint magadat.”

1Krn 29,14 ■ „Micsoda vagyok én, és micsoda az én népem, hogy erőnk lehetne a szabad akarat szerint való ajándék adására, amint tettünk? Mert tőled van minden, és amitket a te kezedből vettünk, azokat adtuk most neked.”

(Milyen eszközök által kapunk fizikai erőt? Ki ennek a végső forrása? Mit jelent Istent „minden erőnkől” szeretni?)

.....

.....

Isten mind lelki, mind fizikai képességekkel felruház bennünket. A táplálék, víz, levegő napfény által napról napra fizikai erőt kapunk, hogy munkáinkat elvégezhessünk. Isten iránti szeretetünk kifejezésének egyik módja, hogy ezeket az erőket is az

Ő szolgálatára fordítsuk. Ügyelnünk kell azonban a megfelelő pihenésre is, nehogy kimerítsük a szervezetünket.

„Nemcsak teljes szívünkkel, értelmünkkel és lelkünkkel kell szeretnünk Istent, hanem minden erőnkkel is. Fizikai képességeink teljes és józan felhasználását kell ezen értenünk... Isten azt akarja, hogy munkásai, bármilyen területen dolgoznak is, Őt figyeljék, akitől minden értéküket kapták. Minden jó találmánynak és igazi haladásnak Ő a forrása, aki csodálatos tanácsokat ad, és tökéletes munkát végez. Az a jó érzék, amellyel az orvos felismeri az idegek és izmok betegségeit, és az a bölcsesség, amellyel megismeri az érzékeny emberi szervezetet, mind Istentől van. Azért adja az orvosnak, hogy a szenvedések enyhítésére használja. Istentől van az a szaktudás is, amellyel az ács a kalapácsot használja, és az az erő is, amellyel a kovács megkongatja az üllőt. Isten képességeket adott az embereknek, és elvárja, hogy hozzá forduljanak tanácsért. (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

6 Kinek a példája legyen előttünk, amikor fizikai munkát végzünk? Hogyan tekint a hívó ember a munkájára?

Mk 6,3 ■ „Avagy nem ez-e az az ácsmester, Máriának a fia, Jakabnak, Józsefnek, Júdásnak és Simonnak pedig testvére?”

Kol 3,22–24 ■ „Ti szolgák, szót fogadjatok mindenben a ti test szerint való uraitoknak, nem a szemnek szolgálván, mint akik embereknek akarnak tetszeni, hanem szíveteknek egyenességében, félvén az Istent. És valamit tesztek, lélekből cselekedjétek, mint az Úrnak, és nem embereknek. Tudván, hogy ti az Úrtól veszitek az örökségnek jutalmát: mert az Úr Krisztusnak szolgáltok.”

(Mi a magyarázat arra, hogy Jézus a világ Megváltójaként hosszú éveket töltött fizikai munkával? Mit tanulhatunk ebből? Mit jelent „lélekből cselekedni”?)

.....

.....

.....

Jézus példája arra tanít bennünket, hogy becsüljük meg a mesterségbeli szaktudást és a fizikai munkát. A mértékkel végzett fizikai munka jótékonyan hat mind testi, mind lelki egészségünkre. Felemelő az a tudat, hogy amikor munkahelyi vagy otthoni kötelességeinket végezzük, Istent szolgálhatjuk. Vigyázzunk azonban, hogy mindent „lélekből”, vagyis jókedvvel, odaadással tegyünk. Csak az ilyen szolgálatnak van értéke Isten szemében.

„Jézus azért jött a Földre, hogy elvégezze a legnagyobb munkát, amit az emberek között valaha is véghezvittek. Isten követeként jött, hogy megmutassa, hogyan lehet életünk a legeredményesebb.

Milyen körülményeket választott a végtelen Isten saját Fia számára? Egy félreeső hajlék a galileai dombok között; becsületes, igényes munkával fenntartott háztartás, egyszerű élet, naponkénti küzdelem a nehézségekkel és viszontagságokkal, önmehtagadás, takarékoság, türelmes, örömteli szolgálat; tanulás anyja oldalán a szentírás tekereséből; a hajnali vagy alkonyi csend a zöldellő völgyben, a természet szent befolyása; a teremtés és a gondviselés tanulmányozása; a lélek bensőséges közössége Istennel – ezek voltak Jézus gyermekeivéinek körülményei és alkalmi.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Az otthon kiválasztása és berendezése c. fejelet.)

„Bármit teszünk, bármilyen munkaterületen dolgozunk, Isten szeretné irányítani az értelmünket, hogy tökéletes munkát végezzünk. A vallás és a polgári foglalkozás nem két különálló dolog. A kettő egy. A Biblia vallásának bele kell szövődnie minden munkánkba. Az isteni és az emberi erőnek egyesülnie kell mind a földi, mind a lelki célok eléréséért. Mindkettőnek benne kell lennie minden emberi törekvésben, legyen az ipari tevékenység vagy mezőgazdasági munka, üzleti vagy tudományos vállalkozás. A keresztyén ember minden tevékenységében szükség van erre az együttműködésre.

Isten kinyilatkoztatta azokat az elveket, amelyek alapján ez az együttműködés lehetséges. Isten munkatársainak az Ő dicsőségét kell szem előtt tartaniuk. Minden munkánkat Isten iránti szeretetből és akaratának megfelelően kell végeznünk.

A házépítésnél éppoly fontos Isten akarata szerint eljárni, mint amikor istentiszteleten veszünk részt. Ha a munkások helyes elvek alapján építették saját jellemüket, akkor minden egyes épület építésénél növekedni fognak a Teremtő előtti kedvességben és Isten-ismeretben.

Isten azonban a legragyogóbb képességeinket és legnagyobb szerűbb szolgálatunkat is csak akkor fogadja el, ha énünket élő, égő áldozatként oltárára helyezjük. A gyökérnek szentnek kell lennie, különben Isten nem fogadhatja el a gyümölcsöket.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

A pénz talentuma

A pénz az emberi civilizációnak az a találmánya, amely talán a legnagyobb hatást gyakorolja világunkra. Bár egyszerű érték-mérő eszköztől van szó, amelynek manapság sokszor még valódi fedezete sincs, mégsem találunk még egy olyan indítékot vagy célt, amely hasonló erőket tudna megmozgatni. Okozója lehet versengéseknek, válságoknak, gyilkosságoknak, háborúknak. Jézust is harminc ezüstpénzért adták el. De a pénz áldás is lehet: hozzájárul az emberiség anyagi-technikai fejlődéséhez, munkahelyek teremtéséhez, vagyis a biztonságos és kényelmes életfeltételek kialakításához. Az evangélium hirdetéséhez is szükség van anyagi eszközökre. Akár áldásul szolgál, akár nyomorúság okozója a pénz, ez a világ mindenképpen szervesen kapcsolódik hozzá, nem tudunk meglenni nélküle. Az összes javaink közül a pénz az, melyet a legegyszerűbben lehet talentumként azonosítani és hasznosítani. Hiszen maga a példázat is a pénzt használja a talentumokkal való gazdálkodás szemléltetésére. Komoly erkölcsiséget kíván viszont úgy tekinteni rá, mint amivel egyszer el kell számolnunk.

I Mi az oka annak, hogy a pénz sokak életében áldás helyett átokká válik, és ez még hívőkkel is megtörténhet? Miért kötődött minden időben a pénzhez több szenvedés és nyomorúság, mint öröm és áldás?

Mt 19,23 ■ „Jézus pedig mondta a tanítványainak: Bizony mondom nektek, hogy a gazdag nehezen megy be a mennyek országába.”

1Tim 6,10 ■ „Minden rossz gyökere a pénz szerelme: mely után sóvárogván némelyek eltévelyedtek a hittől, és magukat átszegezték sok fájdalommal.”

Mt 19,21 ■ „Mondta neki Jézus: Ha tökéletes akarsz lenni, eredj, add el vagyondod és oszd ki a szegényeknek, akkor kincsed lesz a mennyben, és jöjj, kövess engem!”

.....

Sokféle kísértéssel találkozik egy ember élete során, és az egyik legnagyobb ezek közül a pénz megbabonázó hatása. Pénzért majdnem minden anyagi érték megszerezhető. Akinek pénze van, annak megnyílik a világ, feltárul a lehetőségek végtelen tárháza. A pénz olyan hatalom, amely utat nyit szívünk legbelső vágyainak eléréséhez. Nem minden pénzsóvárságnak a pénz megszerzése a pusztá célja. Letöbb esetben egyéb kívánságok finanszírozásához kell megteremteni a fedezetet. Ennek csábítása alól a hívők sem kivételek.

Salamon királysága nagyon ígéretesen indult. Az Úr mindenkinél nagyobb bölcsességet adott neki, melynek során példa nélküli tapasztalatokat szerzett Istennel, akit valóban szeretett. Nem állt szándékában erről az útról letérni. De le nem győzött becsvágya, az Isten útjával összeegyeztethetetlen irányú engedmények végül a kívánságok és a fényűzés rabjává tették.

„A királyt teljesen hatalmába kerítette a vágy, hogy felszínes csillogásban túlszárnyaljon más népeket. Közben elfeledkezett a szép és tökéletes jellem elsajátításának fontosságáról. Mialatt önmagát akarta a világ előtt megdicsőíteni, áruba bocsátotta becsületét és feddhetetlenségét. Az állam roppant bevételeit, amelyekhez sok országgal folytatott kereskedelem útján jutott, növelték a súlyos adók. A kérkedés, a becsvágy, a pazarlás és a mértéktelenség

kegyetlenséget és zsarolást vont maga után. Megváltozott az a lelkiismeretesség és figyelmisség, amely a néppel való bánásmódját uralkodása elején jellemezte. A legbölcsebb és legirgalmasabb uralkodó zsarnokká lett. Aki egykor a nép jószívú, istenfélő őrzője volt, elnyomóvá és kényúrrá vált. Adót adó után vetett ki a népre, hogy az anyagi eszközöket előteremtse fényűző udvara fenntartására.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Siker és elbizakodottság c. fej.)

Salamon idős korában megtért Istenhez, de az élete során elkövetett hibáinak következményeit a zsidó nép soha nem tudta teljesen kiheverni. Mindez pedig visszavezethető egy le nem győzött ellenségnek, a becsvágynak a hatására, amelyet csak temérdek pénzzel lehetett betölteni. Salamon példája azt mutatja számunkra, hogy a pénz hatalmának csábítása erősebb az embernél, és ha Istentől eltávolodik, fogságba tudja ejteni a legbölcsebb ember szívét is. Ezt az ellenséget csak Isten erejével lehet legyőzni. Mégpedig csírájában kell elfojtani, különben igen keserves rabságra számíthatunk.

„Elrémítő I. testvér esete. Ez a világ az istene; testvérünk a pénzt imádja. Nem fogadta meg az évekkel ezelőtt adott tanácsot, hogy addig győzze le a világ szeretetét, amíg esze birtokában van. Az azóta összegyűjtött dollárok mind mennyi kötélnek bizonyultak, hogy a világhoz rögzítsék, és behálózzák a lelkét. Amint gazdagodott, úgy lett még pénzsóvárabb. Lényének összes erejét, képességét csakis e célnak szenteli. Ez köti le a gondolatait... lényegében a pénzistent imádja... Hisz ugyan az igazságban, szereti az igazság elveit, s jólesik neki, ha látja, hogy valaki szépen fejlődik az igazságban. De annyira a mammon szolgájává tette magát, hogy kötelességének tartja élete végéig szolgálni e mestert. Minél tovább él, annál inkább szeretni fogja a hasznot, hacsak el nem taszítja a borzalmas istent, a pénzt. Olyan

lenne ez neki, mintha a belsejét tépnék ki, de meg kell tennie, ha nagyra becsüli a mennyet.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., A pénzisten szolgálai c. fejelet.)

Sokan arra gondolnak, hogy szerény anyagi helyzetük folytán nincsenek ilyen veszélyben. De a pénz bálványozása nem csak a gazdagok privilégiuma. Az átlagos vagyoni helyzetűek és a szegények is kerülhetnek a pénz rabságába. A világ pénzközpontúsága szinte lehetetlenné teszi ennek a kísértésnek az elkerülését.

2 Milyen nehézségekkel és kísértésekkel jár a vagyon megszerzése, birtoklása és felhasználása? Származik-e haszna az embernek a vagyonyűjtésből?

1Tim 6,9 ■ „Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértetbe meg törbe és sok esztelen és káros kívánságba esnek, melyek az embereket veszedelembe és romlásba merítik.”

Péld 28,20 ■ „A hivő ember bővelkedik áldásokkal, de aki hirtelen akar gazdagodni, büntetlen nem marad.”

Préd 5,10 ■ „Aki szereti a pénzt, nem telik be pénzzel, és aki szereti a sokaságot nem telik be jövedelemmel.”

Ezék 16,49 ■ „Íme, ez volt a vétke Sodomának, a te öcsédnek: kevélység, eledel bősége és gondtalan békesség volt nála és leányainál, de a szűkölködőnek és szegénynek kezét nem fogta meg.”

Préd 2,12 ■ „Tekintettem én minden dolgaimra, melyeket cselekedtek az én kezeim, és az én munkámra, amit fáradsággal végeztem, és íme, az mind hiábavalóság és a lélek gyötrelme, és nincs annak semmi haszna a nap alatt!”

Préd 5,19 ■ „Amely embernek adott Isten gazdagságot és kincseket, és akinek megengedte, hogy egyék abból és az ő részét elvegye, örvendezzen munkájának, ez Isten ajándéka!”

A legnagyobb kísértést azok szenvedik el, akik kívánják a gazdagságot. Ez a fajta vágy természeténél fogva türelmetlen és gyors sikerre törekszik. A verejtékes munkát nem akarja vállalni, hiszen a jómóddal éppen ezt a sorsot szeretné elkerülni. Ezért más, gyors utat keres. Az Ige viszont kijelenti, hogy ez az út hová vezet. Önmagában hordozza büntetését, mert a gyors meggazdagodás a legtöbb esetben igazságtalan módon, mások kárára történik.

Minden ember vágyik arra, hogy biztonságban éljen, és ez világunkban anyagiak nélkül nem megy. Arra viszont kevesen gondolnak, hogy mennyi mindent megváltoztat a vagyon birtoklása. A legtöbb embernek nem a meggazdagodás a fő célja, csak csökkenteni szeretnék a hiányokat, amelyekről éppen szenvednek, ezért kezdenek vagyongyűjtésbe. A tapasztalat viszont azt mutatja, hogy a korábbi hiányok nem szűnnek meg, csak átalakulnak. Sok ember hiába éri el a vágyott biztonságot és jólétet, mégis úgy érzi, ez kevés az igazi boldogsághoz. Sajnos igaz a Préd 5,10 kijelentése, hogy minél több van valakinek, annál többre vágyik. A pénz megszerzése nem csillapítja, hanem inkább növeli az utána való vágyakozást.

Amire pedig a legkevésbé gondolunk, az a tétlen jólét erkölcsre gyakorolt romboló hatása. A Biblia két példát, az ősvilágot és Sodomát is elénk állítja, ahol a gondtalan élet az embereket nem nagylelkűvé és segítőkésszé tette, hanem kegyetlenné, erőszakosá és erkölcstelenné.

„A gazdagság egyik legrosszabb kinövése többek között az a divatos felfogás, hogy a munka lealacsonyít. Ezékiel próféta kinyilatkoztatja: »Íme, ez volt a vétke Sodomának, a te öcsédnek: kevélység, eledel bősége és gondtalan békesség volt nála és leányainál, de a szűkölködőnek és a szegénynek kezét nem fogta meg.« (Ezék 16,49) Itt mutatkoznak meg a semmittevés szörnyű következményei, melyek az elmét gyengítik, lealacsonyítják a lelket, megzavarják az értelmet és átokká változtatják azt, aminek áldásnak kellene lennie.

Csak a dolgozó ember látja az életet jónak és nagyszerűnek, s kész annak minden terhét hittel és reménységgel elhordozni.” (Ellen G. White: *Üzenet az Ifjúságnak*, A munka méltósága c. fejelet)

A pénz felhasználására vonatkozóan talán Salamon gondolatai a legtanulságosabbak. Az Úr mesés gazdagsággal áldotta meg, mindent kipróbálhatott, amire szíve vágyott. Semmi nem korlátozta abban, hogy kívánságait kielégítse. Olyan élete volt, amelyről a legtöbb ember álmodni sem mer. Végül mégis keserűen állapította meg, hogy mindaz, amiben részesült, hiábavalóság volt és a lélek gyötrelme. Semmi haszna nem származott belőle.

Mindabból, amit az ember összegyűjt fárasztó munkával, csak annyi az övé, amit meg tud enni és inni, vagy a közvetlen szükségleteire használni. Vagyona többi részét mindenképpen elveszíti, legkésőbb akkor, amikor távoznia kell erről a világról. Hány és hány ember tapasztalhatta meg azt, amit Salamon! Mégis a mai napig az emberek – ha lehetőség nyílik – időt, fáradságot nem kímélnek, hogy pénzt pénzre halmozzanak.

3 Hogyan viszonyuljon a hívő ember a saját anyagi szükségleteihez? Önmagában bűn-e gazdagnak lenni? Meghúzható-e a határ a kínzó ínség és megelégedettség között?

Lk 9,58 ■ „Mondta neki Jézus: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az ember Fiának nincs fejét hová lehajtania.”

Mt 6,31–33 ■ „Ne aggodalmaskodjatok tehát, és ne mondjátok: Mit együnk, mit igyunk? Vagy: Mivel ruházkodjunk? Mert mindezeket a pogányok kérdezik. Mert jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van. Keressétek először Isten országát, és annak igazságát, és ezek mind megadatnak nektek.”

1Tim 6,8 ■ „De ha van élelmünk és ruházatunk, elégedjünk meg vele.”

Péld 30,8 ■ „A hiábavalóságot és a hazugságot messze távoztasd tőlem, szegénységet vagy gazdagságot ne adj nekem, táplálj engem hozzám illendő eledellel.”

.....

.....

A pénzhez és az anyagiakhoz fűződő viszonyunkat illetően is nézzünk Jézusra, tanítómesterünkre! Ő ezen a téren is tökéletes mintát jelent számunkra. Rávilágít arra, hogy miképpen lehet a világban élni úgy, hogy közben ne függjünk a világtól és annak anyagi vonatkozásaitól. Jézus Lk 9,58-ban elhangzott figyelmeztetése valószínűleg Júdásnak szólt, akiben őszinte vágy ébredt a Mester követésére, de nem tudta, hogy ez mennyi lemondással jár. Az Úr nem azt várja ugyan követőitől, hogy hajléktalanokká váljanak, hanem inkább azt, hogy vessenek számot azzal, képesek lennének-e akkor is ragaszkodni Krisztushoz és követni Őt, ha ez egzisztenciájuk, legfontosabb értékeik elvesztésével járna. Tudnák-e vállalni akár a teljes nincstelenséget is? Ennek átgondolása leleplezheti azt az erős függőséget, amely minket az anyagi világhoz köt. Ha valaki valóban Istenben bíz, semmi oka aggodalmaskodni az anyagiak miatt, hiszen Ő pontosan tudja, mire van szükségünk. Az aggodalmaskodással csak Istent szomorítjuk meg, hiszen ez bizalmatlanságunkról árulkodik.

1Tim 6,8 az anyagiaknak az elégedettséghez szükséges mértékét mutatja meg: ha van élelmünk, ruházatunk – és mindenekfelett Istenünk –, akkor teljesen elégedettek lehetünk.

Bár Jézus földi értelemben nincstelenségnek számított, a Biblia nem ítéli el az anyagi gyarapodás törekvését sem. Több olyan hitbéli elődről szól a Biblia, akik mai értelemben véve is nagy vagyonnal rendelkeztek. Jób, Ábrahám, Izsák, Jákob, Dávid, Salamon mind gazdag emberek voltak. Egyesek kiszámolták

a bibliai adatok alapján, hogy mekkora volt Jób vagyona mai pénzre átszámítva: körülbelül 4 milliárd dollárra becsülték. Jób azonban megállt abban a próbában, amelyben a példázatbeli gazdag ifjú elbukott (lásd Jób 1,21).

„A Biblia senkit sem ítél el a gazdagságáért, ha becsületesen jutott ahhoz. Nem a pénz, hanem a pénz szeretete minden rossznak a gyökere. Isten ad az embernek erőt a gazdagság megszerzéséhez; és annak a kezében, aki Isten sáfáraként cselekedve az anyagi javait önzetlenül használja, a gazdagság áldás lesz a világ számára is. De akiket a földi kincsek iránti érdeklődésük annyira leköt, hogy érzéketlenné válnak Isten követelményeivel és embertársaik szükségleteivel szemben, gazdagságukat saját felmagasztalásuk eszközeként tartják. Házhoz házat, földhöz földet halmoznak, otthonukat megtöltik luxustárgyakkal, miközben körülöttük emberek nyomorognak, betegeskednek és meghalnak. Akik önző módon csak önmaguknak szolgálnak, nem Isten tulajdonságait fejlesztik ki magukban, hanem a gonoszét.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Szolgálat a gazdagokért c. fej.)

Isten a gyors meggazdagodással ellentétben csak a becsületes és tisztességes, úgymond „verejtékes” munkával szerzett vagyont tudja megáldani (lásd 1Móz 3,19). Ez az elv annyira fontos, hogy a IV. parancsolatba is belekerült: „Hat napon át munkálkodj, és végezd minden dolgodat!” A munka erkölcsi kötelességként való megnevezése a IV. parancsolat lerövidítésével elveszett a keresztény kultúrák számára. És bár egy jóérzésű ember ma is tudja, hogy a becsületes munka a legértékesebb kereseti forrás, még a hívők körében is fellazult ennek fontossága. Sokan tesznek engedményeket a vagyonszerzés megkönnyítése és meggyorsítása érdekében.

A hívő ember akkor cselekszik helyesen, ha a vagyon kérdését teljességgel Istenre bízta. Ezt úgy tudja megtenni, ha beismeri,

hogy a pénz bővölete erősebb az embernél, és meri Isten kezébe tenni annak eldöntését, hogy nem lenne-e erején felüli a szégyenséggel vagy a gazdagsággal járó kísértések elhordozása.

4 Megvizsgáltuk-e Isten ítélete tükrében az anyagiakhoz fűződő viszonyunkat? Hol a határ a saját szükségleteink és a talentumként való felhasználás között?

Lk 16,2 ■ „Hívta [a hamis sáfárt az ő ura], és mondta neki: Mit hallok felőled? Adj számot a te sáfárságodról!”

Mt 25,26–27 ■ „[A talentumokkal való kereskedést számon kérő példázatbeli tulajdonos mondta egyik szolgájának:] Gonosz és rest szolga, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vettem, és ott is takarok, ahol nem vettem, el kellett volna tehát helyezned a pénzemet a pénzváltóknál, és én megérkezve nyereséggel kaptam volna meg a magamét.”

Préd 12,16 ■ „Minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz [legyen az].”

.....

.....

Bár a földi vagyonát végül mindenki elveszíti, ezzel nem ér véget az embernek a pénzhez fűződő kapcsolata. Hátravan még az elszámolás. Minden egyes fillérről, amelyet életünk során felhasználtunk, egy napon számot kell adnunk Istennek, a valódi tulajdonosnak. Erre a számadásra kevesen gondolnak. Mint ahogyan minden jó és gonosz cselekedetünkkel, úgy minden elköltött pénzünkkel is újra „találkozni fogunk”.

Ezen a világon mindenki egy olyan Úrnak a vendégszeretetését élvezi, aki távoli vidékre utazott. Ehhez képest az emberek többsége még az egytalentumos szolga félelmével sem rendelkezik. Gátlástalanul élik fel a tulajdonos teljes vagyonát, nem gondolva

arra, hogy egy napon mindezzel el kell számolniuk. Van, aki nem tud erről, így nem tudja, mit tesz. De sajnos előfordulhat ez hívő emberrel is. Ha belegondolunk a fenti igék üzenetébe, azt kell mondanunk, hogy az életszükségleteinkre fordított pénzen kívül minden az Urat illeti. Ezért ha nem embertársaink javára vagy Isten ügyére fordítjuk valamilyen formában, akkor Istent károsítjuk meg.

„Mindig gondolnunk kell arra, hogy az ítéletkor szembe kell néznünk azzal a feljegyzéssel, mi módon használtuk fel az Úr pénzét. Sokat költünk saját kedvtelésünkre, saját örömünkre, ami nem válik javunkra, hanem határozottan a kárunkra van. Ha felismernénk, hogy Isten minden jó dolog adományozója, és pénzünk az övé, akkor annak elköltésében bölcsességet tanúsítanánk és alkalmazkodnánk szent akaratahoz. Nem követnénk a világ divatját, nem vágyódnánk arra, hogy szokásaihoz alkalmazkodjunk, és nem engednénk meg a hajlamainknak, hogy irányítsanak bennünket.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, Isten sáfárai c. fej.)

„A pénz csak akkor ér többet a homoknál, ha életszükségletek megteremtésére, mások áldására és Krisztus ügye előbbrevitelére használjuk fel.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

5 Hogyan lehet a pénzzel jól sáfárkodni a gyakorlatban?

1Pt 4,10 ■ „Ki-ki amint kegyelmi ajándékot kapott, sáfárkodjatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai!”

Mal 3,10 ■ „Hozzátok be a tizedet mind az én tárházamba, hogy legyen ennivaló az én házamban, és ezzel próbálja-

tok meg engem, azt mondja a Seregek Ura, meglátjátok, hogy megnyitom az ég csatornáit, és bőséges áldást árasztok rátok.”

Zsid 13,16 ■ „A jótékonyságról és az adakozásról el ne feledkezzetek, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik Isten!”

.....

.....

A sáfárság nemcsak értékmegőrzést, hanem felelős és nyereséges gazdálkodást jelent. Az anyagi javakkal való helyes bánásmód nem abból áll, hogy időnként Isten művére adakozunk. A helyes sáfárság a pénzügyeink minden területére kiterjed. Meg kell tanulnunk a verejtékes munkát, a spórolást, a helyes vásárlási módokat. Meg kell tanulnunk lemondani arról, amire nincs szükségünk, és megtalálni az így megmaradt pénz helyét.

„Meggondolatlan vagy oktalan felhasználása által a pénz törré válhat a felhasználója számára... Szeretetünk állandó próbája a pénz. Bárki, aki több jövedelemre tesz szert, mint amennyi elegendő a valós szükségleteire, keresse a bölcsességet és kegyelmet, hogy megismerje szívét és gondosan őrizze azt, nehogy képzeletbeli kívánsága legyen és hűtlen sáfárrá váljon, elpazarolva Urának reá bízott vagyonát.” (Ellen G. White: *Boldog otthon, A pénz kezelése; A családi pénzkezelés alapelve* c. feje.)

Ugyanakkor óvakodni kell a fősვნისეგტი, a túlzásba vitt takarékoskodástól, vagy a pénzteleség miatti félelemtől is. Ha valami tényleg szükséges, akkor áldozni kell rá, olykor akár hitben is. Ne essünk abba a hibába sem, hogy a túlzásba vitt spórolás kockáztatja az egészségünket, és azt, hogy megfelelően gondoskodjunk családunk szükségleteiről.

„Noha takarékoskodnunk kell, de ne vigyük túlzásba. Szomorú és furcsa, hogy néha nagy hibákat követünk el, ha az önfeláldozást túlzásba visszük. Lehetséges, hogy az Úr munkásai elbizakodottak, és az önfeláldozást – amely arra készíti őket, hogy elegendő táplálék és megfelelő ruházódás nélkül éljenek – túlzásba viszik azért, hogy minden fillérrel takarékoskodjanak. Néhány munkás túlhajszolja magát, és szükséges dolgokat nélkülöz, mert a pénztárban nincs elegendő pénz, hogy eltartsa a munkásokat olyan mértékben, ahogy arra az adott területen szükség van. Több pénz állna rendelkezésünkre, ha mindannyian Krisztus parancsolata szerint dolgoznának: »Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét, és kövessen engem.« (Mt 16,24)” (Ellen G. White: *Evangelizálás, Evangelizálás és költségek* c. fejelet.)

A magunk szükségleteit mindig előzze meg az Úr részének az elkülönítése, emellett azonban gyakorolni kell az adakozást, Isten műve felelős támogatását is. Ezek gyakorlás által szokássá érlelődnek. Az erre való felkészítést szükséges már gyermekkorban elkezdni.

„A pénz értékét a használata során lehet legjobban megtanulni. Akár a szülő tartja el a tanulót, akár neki magának van saját jövedelme, hagyjuk, hogy ruháit, könyveit, egyéb szükségleteit maga válassza ki és vásárolja meg. Ha a kiadásairól maga vezet kimutatást, tisztában lesz a pénz használatával és értékével. Egyúttal megtanulja, hogy mi a különbség a takarékos gazdálkodás és a fösvénység, illetve a pazarlás között. Helyes irányítás mellett a gyermek vagy a tanuló önzetlen adakozókészsége is növekedni fog. Megtanul adakozni, nem pillanatnyi érzelmi fellángolásból, hanem tudatos rendszerességgel.” (Ellen G. White: *A gyermeknevelés Bibliái alapelvei*, Tanítási módszerek c. fejelet.)

Ne felejtjük el az Úr ígését, hogy ha pénzügyeink terén becsületesen és istenfélő módon járunk el, akkor megóv bennünket a tetet-lelket megpróbáló szegénységtől és nélkülözéstől.

6 Miért bíz meg Isten bennünket sáfársággal? Milyen szerepe van a pénznek az evangéliumhirdetés munkájában? Mi történik a vég idején? Mi lesz a sorsuk azoknak, akik nem tudnak megszabadulni a pénz bálványától?

Lk 16,10 ■ „Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.”

Jak 5,1-3 ■ „Nosza immár ti gazdagok, sírjátok, jajgatván a nyomorúságaitok miatt, amelyek elkövetkeznek reátok. Gazdagságotok megrothadt, és ruháitokat moly ette meg. Aranyotokat és ezüstötöket rozsdá fogta meg, és azok rozsdája bizonyosság ellenetek, és megemészti testeteket, mint a tűz. Kincset gyűjtöttetek az utolsó napokban!”

.....

.....

A hiteles evangéliumhirdetés soha nem anyagi ellenszolgáltatás fejében történik, de mégis van anyagi vonzata. Az alkalmak megszervezése, helyiségek bérlése, szeretetszolgálatok, utazások, egészségügyi szolgálatok stb. mind-mind anyagi teherrel is járnak. Ennek fedezetét az Úr az Ő népétől várj el.

„Az Úr küldhetne kincseket a mennyből munkája folytatására, de ez ellenkezik elgondolásával. Elrendelte, hogy emberek legyenek az eszközei, viszonzásul a megmentésükért hozott áldozatért vegyék ki részüket a megváltás munkájából. Hozzanak áldozatot egymásért, és ezzel bizonyít-

sák, mennyire becsülik az értük hozott áldozatot.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, I. köt., A gazdag ifjú c. fej.)

„A pénz nem a mienk; a ház, a föld, a kép, a bútor, a ruha és a fényűzési cikk nem a mi tulajdonunk. Zarándokok és idegenek vagyunk. Csak azoknak a dolgoknak adományával rendelkezünk, melyek egészségünk és életünk fenntartásához szükségesek. Az ideig való áldásokat letétként kaptuk, hogy bebizonyítsuk, vajon az örök gazdagsággal megbízhatnak-e. Ha kiálljuk Isten próbáját, akkor elnyerjük a dicsőség, a tisztesség és a halhatatlanság örökségét.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, Isten sáfárai c. fej.)

Előállhat olyan helyzet, amikor az Úr „elkéri” gazdag követőinek vagyonát. Ekkor derül ki, hogy ki az, aki szívesen adja oda, és ki az, aki ettől elzárkózik.

„Gondviselése által Isten megérintette és az igazsághoz térítette némely gazdag szívét, hogy vagyonukkal segítsék műve fejlődését. Ha a gazdagok nem segítenek, ha nem töltik be Isten szándékát, az Úr el fog haladni mellettük. Másokat támaszt helyettük, akik majd megteszik, amit kíván – örömmel adnak vagyonukból Isten ügyének szükségleteire. Ebben ők lesznek az elsők. Isten bevonja ügyébe azokat, akik készségesen segítenek.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, I. köt., A gazdag ifjú c. fej.)

Ugyanakkor eljöhét az az idő, amikor már szívesen feláldoznák javaikat, de az Úr már nem tart igényt ezekre, minthogy korábban elutasították Őt.

„Láttam, hogy borzasztó dolog, ha elhagy valakit az Úr... Megmutatták nekem, hogy amikor a munka befejezéséhez közeledik, és az igazság nagy hatalommal tör előre,

a gazdagok elhosszítják és Isten szolgálói lábához teszik kincsüket, könyörögnek nekik, hogy fogadják el. Isten szolgálói azonban így felelnek: »Visszatartottátok, amikor jót tehetetek volna vele, Isten ügyét fejleszthették volna. Az ínségesek szenvedtek, de javaitokkal nem szolgáltatok áldásul nekik. Isten már nem fogadja el a vagyontokat.«” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, I. köt., A gazdag ifjú c. fej.)

A pénz tehát Istentől kapott talentum. Nem tekinthetünk rá úgy, mint a világ eszközére, amelynek nincs köze Istenhez. A pénz Istené, és amit adott, „nyereséggel” várja vissza tőlünk. Bölcsességet is ad ahhoz, hogy mennyit szánjunk a magunk és mennyit mások szükségleteire. Ahogyan mindenünkkel, úgy ezzel is el fogunk számolni. Ugyanakkor nincs okunk félni sem a pénztől, sem annak hiányától, mert ha hűségesen bánunk vele, Isten mindvégig kísérni fogja életünket gondviselésével, az anyagiakról is gondoskodni fog, ezekben az ügyeinkben is tanácsol.

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

A kedvesség, az együttérzés, a lelki érzékenység talentuma

1 Miért számíthatjuk a talentumok közé ezeket a jellemtulajdonságokat? Hogyan szól az Ige az „Úr szolgájáról”, az eljövendő Messiásról?

Ésa 42,3 ■ „Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán jelenti meg.”

Ésa 50,4 ■ „Az Úr Isten bölcs nyelvet adott énnekem, hogy tudjam erősíteni a megfáradtat beszéddel, fölserkenti minden reggel, fölserkenti fülemet, hogy hallgassak, miként a tanítványok.”

Zsolt 45,3 ■ „Szebb, szebb vagy az ember fiainál, kedvesség ömledez ajkaidon, azért áldott meg Isten örökké.”

.....

.....

.....

A talentumok példázatában azt olvashatjuk, hogy a példázatbeli úr, azaz Jézus Krisztus szétosztotta javait a szolgálói között, mielőtt hosszú útra indult, tehát a földről a mennybe távozott. Ez azt jelenti, hogy minden tökéletes jellemtulajdonságnak, amely Jézus Krisztusban fellelhető volt, az Ő tanítványai között is meg kell mutatkoznia. A kedvesség, együttérzés és lelki érzékenység az egyik legfőbb jellemzője volt Jézus Krisztus szolgálatának.

Az igazság tiszta tanítása mellett az egyik legfontosabb bizonyosság az a lelkület, amellyel képviseljük. Ez az, amely az értelem mellett lelkiismeretileg és érzelmileg is meggyőző az isteni szeretet valóságáról. Gyakori mondás, hogy a pedagógusok esetében sem arra emlékezünk a legjobban, hogy mit tanítottak, hanem arra, hogy milyen magatartási mintát kaptunk tőlük. Sokan számolnak be olyan tapasztalatról is, hogy egy gyülekezeti vagy evangelizációs alkalmon a fogadtatás, a lelkület volt a meggyőző érv számukra a tanítás tisztasága mellett.

Egyfajta lelki intelligencia az, amit Jézus Krisztustól megtanulhatunk. A tudomány többféle intelligenciatípust különböztet meg, ezek közül az érzelmi intelligencia felel meg leginkább ennek a talentumnak. Isten teremtett minket, Ő ajándékozta nekünk ezt a képességet is, amit csak a Vele való kapcsolat által tudunk igazán kamatoztatni. Az emberi igyekezet csak hamisítványt tud létrehozni, az eredetit a Lélek tudja kimunkálni bennünk.

„Kedvesség, jóindulat, nagylelkűség, lelki érzékenység: értékes talentumok, amelyek súlyos felelősséget helyeznek tulajdonosukra. Mindegyiket Isten szolgálatában kell kamatoztatni... Akinek meleg szíve van, Isten iránti kötelessége jóindulatot tanúsítani nemcsak barátai, hanem mindenki iránt, aki segítségére szorul...” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 352. o.)

„A szelíd és alázatos lélek szépsége, mely a Krisztus szolgálatára való odaszentelődés gyümölcse, biztosítja az erőt. A körülöttünk valók iránti kedvesség és előzékenység értékes tulajdonságok a Menny szemében. Ha eddig nem figyeltél ezeknek a nemes vonásoknak a megszerzésére, tedd azt meg most, mert nincs vesztegetni való idő!” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*, III. köt., 248. o.)

„Biztassátok az embereket, hogy fejezzék ki Isten és egymás iránti szeretetüket! Azért van olyan sok keményszívű férfi és nő a világon, mert az igazi érzelmet gyengeségnek tekintik, letörrik és elnyomják. Az ilyen emberek jobbik életét gyerekkorukban elfojtották, s ha az isteni szeretet melege fel nem olvasztja hideg önzésüket, boldogságuk örökre elvész.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 516. o.)

2 Miben nyilvánul meg Isten kedvessége és együttérzése a bűnös ember iránt?

Ésa 54,7–8 ■ „Egy rövid szempillantásig elhagytalak, és nagy irgalmassággal egybegyűjtlek. Búsulásom felbuzdultában elrejtettem arcomat egy pillantásig előled, és örök irgalmassággal könyörülök rajtad, ezt mondja megváltó Urad.”

Lk 15,7 ■ „Mondom nektek, hogy ily módon nagyobb örömet lesz a mennyben egy megtérő bűnösön, hogynem kilencvenkilenc igaz emberen, akiknek nincs szükségük megtérésre.”

Lk 15,20 ■ „[A tékozló fiú] felkelve elment az ő atyjához. Amikor pedig még távol volt, meglátta őt az ő atyja, és megessett rajta a szíve, oda futott, a nyakába esett, és megcsókolgatta őt.”

.....

.....

.....

„A tévelygőt más úton visszanyerni nem lehet, csak a szelídség, kedvesség és szeretet szellemében.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 612. o.)

Habár Isten bűnnel együtt nem lakik, mégis a legmélyebb együttérzéssel és szívéllyességgel fordul a bűnös felé. Ez az, ami-re csak Isten képes, és bennünket is csak Ő tud erre képesíteni. Emberi természetünk szerint, mi hajlamosak vagyunk a fari-zeusi viselkedésre, azaz az elkülönülésre azok iránt, akik nem tartják meg Isten törvényét. Sok esetben ez az emberi természetünk kerekedik felül még megtérésünk után is a bűnösök-höz való viszonyulásunkban. Isten azonban együttérez a bűn csapdájába esett emberrel, szeretettel, tapintattal hajol le hozzá, hogy felemelje. Ezzel nem szállítja alább a törvény mér-céjét, hanem inkább felemel hozzá. Sokan úgy gondolják, hogy az együttérezés, a szeretet egyetértést fejez ki a bűnnel. Ez azon-ban tévedés, Isten segítségével külön lehet választani a bűnt és a bűnöst. Szeretettel fordulhatunk a bűnöshöz azzal együtt, hogy elhatárolódunk a bűnétől, és éppen ez az, ami megtérésre indíthatja őt.

„A szerető Isten... továbbra is vágyódik az ember után, aki eltávolodott tőle... Bármennyire is nyomorult volt, a tékozló fiú reményt talált abban a meggyőződésében, hogy az atyja szereti. Ez a szeretet vonzotta őt haza. Ugyanígy Isten sze-retetének bizonyossága segíti minden bűnös visszatérését Istenhez. »Az Isten jósága téged megtérésre indít.« (Rm 2,4) Az Isteni szeretetben megjelenő kegyelem és együttérezés az az aranylánc, amely körülölel minden veszélynek kitett lelket.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 202. o.)

3 Hogyan mutatta be Jézus Krisztus földi élete során ezen tulajdonságokat?

Lk 2,52 ■ „Jézus pedig gyarapodott bölcsességben és testé-nek állapotában, és az Isten és emberek előtt való kedves-ségben.”

Lk 19,2–5 ■ „Ímé volt ott egy ember, akit nevéről Zákeusnak hívtak, az fővámszedő volt és gazdag. És igyekezett Jézust látni, ki az, de a sokaságtól nem láthatta, mivelhogy termete szerint kis ember volt. És előre futván felhágott egy eperfügefára, hogy őt lássa, mert arra volt elmenendő. És amikor arra a helyre jutott, feltekintvén Jézus, látta őt, és mondta neki: Zákeus, hamar szállj alá, mert ma nekem a te házadnál kell maradnom.”

Jn 4,5–9 ■ „Ment azért [Jézus] Samáriának Sikár nevű városába... Ott volt pedig a Jákób forrása. Jézus azért, az utazástól elfáradva, azonmód leült a forráshoz... Jött egy samáriabeli asszony vizet meríteni; mondta neki Jézus: Adj innom!... Mondta azért neki a samáriai asszony: Hogy kérhetsz inni zsidó létedre éntőlem, aki samáriai asszony vagyok?! Mert a zsidók nem barátkoznak a samáriaiakkal.”

Mt 10,13–16 ■ „Ekkor gyermekeket hoztak hozzá, hogy illesse meg őket, a tanítványok pedig feddték azokat, akik hozták. Jézus pedig ezt látván, haragra gerjedt, és mondta nekik: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké Isten országa. Bizony mondom nektek: Aki nem úgy fogadja Isten országát, mint gyermek, semmiképpen nem megy be abba. Aztán ölébe vette azokat, és kezét rájuk vetvén, megáldotta őket.”

.....

.....

.....

Jézus Krisztus földi életében kisgyermekkorától egészen a kereszthaláláig lépten-nyomon felfedezhető a kedvesség és az együttérzés talentumának megnyilvánulása.

Jézus korában a zsidó társadalom férfiközpontú volt. Ez abban nyilvánult meg, hogy főként a felnőtt zsidó férfiakat tekintették az üdvösség várományosainak. Hozzájuk képest a pogányokat, nőket, gyermekeket, bűnösöket (ezek közül is kiemelten a paráznákat és a vámszedőket) alacsonyabb rendűnek tekintették, vagy meg is vetették. Jézus azonban szembement ezekkel a torzult társadalmi normákkal, és együttérzéssel, szeretettel és kedvességgel fordult hozzájuk. Mintegy rehabilitálta őket a korabeli társadalom fölényes lekezelésével szemben. Abban a korban rendkívül újszerű volt ez. Jézus a kedvesség, az együttérzés, a lelki érzékenység talentumának a jelentőségére irányítja figyelmünket. Ő valóban mindenki iránt gyakorolta ezt. Mi tudunk-e ilyen lelkülettel lenni minden embertársunk iránt, személyválogatás nélkül?

„Kétségtelen, hogy Jézus szociális érzékenysége minden kortársát messze felülhaladta. Izrael rendjében a hatalmasok, a nagyok, a gazdagok voltak az első helyen, míg Jézus műve Mária éneke szerint így fogalmazható meg: »Hatalmasokat döntött le trónokról, és megalázzottakat emelt fel.« (Lk 1,52) Ő nemcsak a bűnösök, hanem a kicsik iránt is elkötelezett volt.” (Szathmáry Sándor: *Újszövetségi kortörténet*, 68. o.)

Krisztus az együttérzésnek olyan magas fokán volt, hogy sírni tudott Jeruzsálem felett, miközben tudta, hogy nem sokkal később meg fogják ölni ott. Fáradtan is megszólított egy samáriai asszonyt, aki vízért ment a kúthoz a nap legmelegebb időszakában. Nem mulasztotta el a gyermekek iránti kedvességet sem. Milyen lelki érzékenység kellett ahhoz, hogy egy vámszedőt leszólítson a fáról, hogy a házába menjen, miközben tömegek vették körül!

„Isten Fia eljött a mennyből, hogy megismertesse velünk az Atyát... Cselekedetei bizonyították isteni küldetését. Szeretetet, irgalmasság és együttérző részvét nyilatkozott meg élete minden tetteiben. Szíve együttérző rokon-

szenvvel fordult az emberek felé. Magára vette természetünk, hogy megközelíthessen bennünket és betölthesse szükségleteinket. A legszegényebb és leginkább megve-tett emberek sem féltek Jézushoz közeledni. Még a kis-gyermekek is vonzódtak hozzá. Szívesen ültek le a lábá-hoz és a térdeire, hogy jóságos arcába nézhessenek. Jézus az igazság egyetlen szavát sem hallgatta el, de mindenkor szeretettel szólt. A legnagyobb tapintat, körültekintés és szívélyes figyelmesség jellemezte Őt az emberekkel való érintkezése során. Sohasem volt nyers, sohasem szólt ha-tározott szigorúsággal alaptalanul, soha nem okozott szükségtelen szenvedést az érzékeny lelkeknek. Nem ré-szesítette kemény megrovásban az emberi gyengeségeket. Az igazságot szólta, de ezt mindenkor szeretettel tette. Leleplezte viszont a képmutatást, hitetlenséget és álnok-ságot, de még ilyenkor is fájdalom volt a hangjában, sú-lyos feddéseit is megrendülés hatotta át. Sírt Jeruzsálem, a szeretett város felett, amely visszautasította Őt, aki »az út, az igazság és az élet« (Jn 14,6).” (Ellen G. White: *Krisztus-hoz vezető lépések*, 11–12. o.)

4 Miképpen mutatkozik meg a Szentlélek munkája a talentumok kamatoztatásánál?

Jel 3,20 ■ „Íme az ajtó előtt állok és zörgetek, ha valaki meg-hallja az én szavamat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő énvelem.”

Zak 4,6 ■ „Az Úr beszéde ez Zorobábelhez, mondván: Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én lelkemmel – ezt mondja a Seregek Ura.”

Zsid 3,7-8 ■ „Annakokáért amint a Szentlélek mondja: Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a szíve-teket!”

„Akinek szívébe beragyognak az igazság napjának tündöklő sugarai, az hangjával, értelmével és jellemével Isten Lelkének tevékenységét láttatja meg. A gépezet úgy működik majd, mintha megolajozták volna, mintha mesteri kéz irányítaná. Amikor a munkás lelke szent olajban részesül a két olajágtól, kevesebb lesz a súrlódás. Kedvesség, gyengédség, szeretet és bátorítás által a szent léggör másokra is kiárad.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VII. köt., 191. o.)

A kedvesség, együttérzés és lelki érzékenység talentuma a Szentlélek munkájából fakad, hiszen az Ő személye megtestesítője ennek a talentumnak. A szívben munkálkodó halk és szelíd hang ezt az isteni tulajdonságot ismerteti meg velünk. Az Ő készítései való engedelmesség finomítja ki és érleli be bennünk ezeket jellemvonásokat. De ennek a talentumnak a kamatoztatása is folyamatos kell, hogy legyen. Egyetlen elhatározással ebben sem juthatunk tökéletességre. Fejlődnünk kell, könyörögnünk, hogy mindinkább folyamatos közösségünk legyen a Lélekkel, hogy minden élethelyzetben gyakorolni tudjuk a kedvességet, mindig legyen fülünk és szemünk mások szükségleteire, és együttérzésünket is ki tudjuk fejezni. A Szentlélek korai esője hozhatja felszínre bennünk ezt a talentumot. Ezért található meg a Lélek gyümölcsei között is a szívesség, amely éppen ezt a talentumot takarja.

„A finom gondolkodást és modort legjobban Isten iskolájában tanulhatjuk meg. Isten szeretete, amely átjárja szívünket, megadja jellemünknek azt a nemesbítő érintést, amely átalakít az Ő hasonlatosságára. Ez a nevelés mennyei méltósággal és valódi kedvességgel ruház fel bennünket.

Jó természetet, szelíd modort plántál belénk, amely sokkal értékeesebb, mint a divatos érintkezési formák felületessége.” (Ellen G. White: *Az én életem ma*, 191. o.)

„Vannak olyan hitvalló keresztények, akiknek a viselkedéséből annyira hiányzik az udvariasság és kedvesség, hogy a munkájukról rossz hírek keringenek. Lehetséges, hogy az őszinteségükhöz és egyenességükhöz nem fér kétség, de ezek nem pótolhatják a kedvességet és az udvariasságot. Meg kell érteniük, hogy a megváltási terv alapja az irgalom, mely az emberi természet keménységeinek és durvaságainak meglágyítására szolgál. Ki kell művelniük magunkban azt a ritka keresztény udvariasságot, mely mindenki irányába kedvessé és előzőkennyé teszi az embert. A keresztény legyen éppen annyira együttérző, mint igaz, épp annyira szánakozó és udvarias, mint őszinte és becsületes.” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*, III. köt., 240. o.)

5 Miben kell leginkább megnyilvánulnia a kedvességnek, az együttérzésnek és a lelki érzékenységnek?

Kol 4,6 ■ „A ti beszédetek mindenkor kellemetes legyen, sóval fűszerezett!”

Lk 4,22 ■ „Mindnyájan bizonyosságot tettek felőle, és álmélkodtak kedves beszédein, amelyek szájából származtak.”

.....

.....

.....

Sokféleképpen kinyilváníthatjuk a kedvességünket: arckifejezésünkben, tekintetünkben, mozdulatainkban, szívességekben,

de a leggyakrabban arra van szükség, hogy a beszédünkkel mutassuk be. A kedvesség és a beszéd talentuma tehát szorosan összefügg egymással. Gyakran egy-egy mondatunk által hosszú időre meghatározhatjuk a körülöttünk levő légkört. Ugyanazt a mondatot lehet élettelenül vagy kedvesen is elmondani, és lehet, hogy az eredmény tekintetében óriási különbség lesz. Lehet élet illata, vagy halál illata is lelki értelemben. Sokak életét hosszú időre meghatározza egy-egy kedvesen elmondott mondat, de ugyanúgy néhány meggondolatlan, bántó szó is.

„Az egyszerűen mondott kedves szavak, az egyszerű figyelmességek elsöprik a kisértések és a kételkedés felhőjét, melyek az embereket körülveszik. A krisztusi rokonszenv egyszerű megnyilatkozása őszinte szívből olyan hatalom, amely előtt megnyílik a szív ajtaja, amely Krisztus lelkületének egyszerű, gyengéd érintésére vágyik.” (Ellen G. White: *Evangelizálás*, 483. o.)

Lehet, hogy vannak, akik úgy gondolják, nekik nem ez a talentum adatott, ezért nem fordítanak figyelmet rá. Pedig minden kereszténynek vágyakoznia kell rá és foglalkoznia vele, mert enélkül nem tudjuk bemutatni Krisztust. Az alábbi idézet szerint, mindenkinek van lehetősége a fejlődésre e jellemtulajdonosság tekintetében, ha odaszánja magát.

„Hozzá kell szoktatnunk magunkat a szívélyes hangvértelhez, a tiszta, helyénvaló nyelvhasználathoz és a kedves és udvarias szavakhoz. A kedves szavak harmatként, enyhe záporként hatnak a lélekre. A Szentírás azt mondja Krisztusról, hogy kegyelem áradt ajkairól, hogy »erősítse a megfáradtakat beszéddel«. Az Úr felszólít: »a ti beszédek mindenkor kellemes legyen«, hogy »tudjátok, mi módon kell nektek kinek-kinek megfelelnetek.«” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*, III. köt., 240. o.)

6 Miért van különösképpen szükség Krisztus szolgálataiban ezekre a tulajdonságokra jelenlegi világunkban?

Mt 24,12 ■ „Mivelhogy a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül.”

2Tim 3,1-5 ■ „Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állnak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretők, pénzsóvárgók, kérkedők, kevélyek, káromkodók, szüleik iránt engedetlenek, háládatlanok, tisztátalanok, szeretet nélkül valók, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, kegyetlenek, a jónak nem kedvelői, áru-lók, vakmerők, felfuvalkodottak, inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői. Akiknél megvan a kegyesség lát-szata, de megtagadják annak erejét. És ezeket kerüld!”

Vö. **Mt 25,31-46**

Gyűjtsük ki a fenti igéből azokat a kifejezéseket, amelyek a kedvesség és együttérzés talentumának ellentétéként válnak az utolsó idők jellemzőivé!

.....

.....

.....

Az utolsó idők egyik fő jellemzője, hogy az emberek elhidegülnék egymástól. Ez több területen is megnyilvánul. Egyrészt tapasztalhatjuk az időhiány, az állandó rohanás következményeként a kapcsolatok fellazulását, másrészt a világ erkölcsi romlásából származó lelkiületbeli változást. A szeretetkapcsolatok elgyengülése korszellemmé válik, és ez nem kerüli el a keresztényeket sem. A keresztények körében is fellazulhatnak a kapcsolatok, annak ellenére, hogy a vallásosság mértéke nem csökken. Tapasztalható ez a házasságban, a szülő-gyermek kap-

csolatban, a fiatalok idősekhez való viszonyulásában, és még sok másban is. A világból nem vész ki ugyan a kedvesség és az együttérzés, de sok esetben ez nem valódi, hanem csak hamisítvány, a kegyesség látszata.

Az emberek egyre jobban ki lesznek éhezve a képmutatás nélküli krisztusi szeretet megnyilvánulásaira. Amikor valaki érdek nélkül kedves, együttérző, érzékeny mások problémáira, ez sokszor szavak nélkül is evangelizáció jelent.

„Feledkezzünk el önmagunkról, és keressük az alkalmat még a kicsiny dolgokban is, hálát adva a másoktól kapott jóindulatért, és vigyázzunk az alkalmakra, hogy megvidámítsunk másokat, és könnyítsünk, enyhítsünk bánatukon és terhükön, a tapintatos kedvesség és szeretet apró tetteinek cselekvésével. E gondos figyelmességek, melyek családkban kezdődnek, túlterjednek a családi körön, amely az élet boldogságának tartalmát kiegészíti. Ám e kicsiny dolgok elhanyagolása az élet keserűségét és szomorúságát fokozza.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, 428. o.)

„Az irgalmat hordozó utolsó fénysugár, a kegyelmet hirdető utolsó üzenet Isten szeretetteljes jellemének a bemutatása kell, hogy legyen... Isten nemcsak adományokat kér tőlünk a rászorulónak, hanem derült mosolyt, biztató szavakat és kedves kézszerítést is. Amikor Krisztus meggyógyította a betegeket, kezét rájuk tette. Mi is hajoljunk közel azokhoz, akiken segíteni akarunk... Senki nem lehet Isten fényhordozója a saját erőfeszítéséből. Az ember csak az állandóan felé áradó isteni szeretet által tud fényt árasztani. A szeretet aranyolaja azonban bőven ömlik mindazok szívébe, akik hitben Istennel egyesülnek, hogy jó cselekedetekkel, igaz és őszinte szolgálattal továbbítsák a fényt. Nem Istenen múlik, hogy nem áradhat ki a Föld lakóira az ő kegyelmének gazdagsága. Minden léleknek az a kiváltsága,

hogy élő, közvetítő eszközként továbbítsa a világnak Isten kegyelme kincseit, Krisztus kimeríthetetlen gazdagságát. Krisztus semmire sem vágyakozik jobban, mint az olyan emberi eszközökre, akik által megismertetheti a világgal az Ő Lelkét és jellemét. A világnak pedig semmire sincs nagyobb szüksége, mint hogy lássa a Megváltó szeretetét, amint emberek közvetítésével megnyilatkozik. Az egész menny olyan emberi közvetítőkre vár, akik által kiáradhat a »szent olaj« az emberek örömére, áldására.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 415–418. o.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A felhasznált képességek megsokszorozódása, és a fel nem használt képességek elsorvadása

I Kik juthatnak eszünkbe elsőként a bibliai személyek közül, amikor a képességek megsokszorozódásának példáit keressük?

1Móz 39,2–23 ■ „Az Úr Józseffel volt, és szerencsés ember volt... Láttá pedig az ő ura [Potifár], hogy az Úr van ővele, és hogy valamit cselekszik, az Úr mindent szerencsésé tesz az ő kezében... És semmi gondja nem volt a tömlöc-tartónak azokra, melyek keze alatt voltak, mivelhogy az Úr volt Józseffel, és valamit cselekedett, az Úr szerencsésé tette.”

Dn 1,17–20 ■ „Adott Isten ennek a négy fiatalnak tudományt... Szólt velük a király és mindnyájuk között sem találatott olyan, mint Dániel, Anániás, Misáel és Azariás... Minden bölcs és értelmes dologban, amely felől a király tőlük tudakozódott, tízszerre okosabbnak találta őket mindazoknál az írástudóknál és varázslóknál, akik egész országában voltak.”

Dn 6,3 ■ „Akkor Dániel felülhaladta az igazgatókat és a tiszttartókat, mivelhogy rendkívüli lélek volt benne, úgyhogy a király őt szándékozott tenni az egész birodalom főlé. Akkor az igazgatók és tiszttartók igyekeztek okot

találni Dániel ellen a birodalom dolgai miatt, de semmi okot vagy vétket nem találhattak, mert hűséges volt, és semmi fogyatkozás, sem vétek nem találtatott benne.”

.....

.....

Mindezeknél a személyeknél azt láthatjuk, hogy nehéz, megpróbáló körülmények közé kerültek, de Isten iránti hűségük megingathatatlan volt.

„Dániel és társai sokkal eredményesebben sajátították el a babilóniaiak tudományát, mint tanulótársaik. Tudásuk azonban nem a véletlen műve volt. A Szentlélek irányításával szereztek ismereteiket, és lelkiismeretesen használták a képességeiket. A bölcsesség forrásával léptek kapcsolatba, Isten ismeretét tették művelődésük alapjává. Hittel könyörögtek bölcsességért, és imájuk szellemében éltek. Úgy éltek, hogy Isten megáldhatta őket. Kerülték mindazt, ami gyengíthette volna képességeiket, és megragadtak minden alkalmat, hogy a tudomány valamennyi ágában járasságra tegyenek szert. Olyan életemveket követtek, amelyekkel együtt járt az értelmi képességeik fejlődése.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Babilon királyi udvarában c. fej.)

2 Mivel függ össze, hogy a képességeik így gyarapodhattak? Hogyan viszonyultak Istenhez?

1Móz 49,22 ■ „Termékeny fa József, termő ág a forrás mellett. Keserítik, lövöldözik és üldözik a nyilazók: de merően marad kézíve, feszülten keze karjai, Jákób Hatalmasának kezétől, onnan, Izráel pásztorától, kősziklájától.”

Dn 1,8 ■ „De Dániel eltökélte a szívében...”

„József hitt abban, hogy atyái Istene lesz az ő Istene is. Akkor és ott [amint vitték őt rabszolgaként Egyiptomba] teljesen átadta magát az Úrnak, és imádkozott, hogy Izráel megtartója legyen vele száműzetése földjén is. Lelke megremegett a nagy elhatározástól, hogy hű marad Istenhez, hogy minden körülmények között a menny Királyának alattvalójához méltóan kíván viselkedni. Teljes szívvel fogja az Urat szolgálni, sorsával, viszontagságaival bátran szembenéz, és minden kötelességét hűségesen teljesíti.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 213-214.o.)

„Nem hiúságból vagy becsvágyból kerültek [a héber ifjak] a király udvarába, azok társaságába, akik nem ismerték és nem félték Istent. Foglyok voltak idegen országban, ahova a végtelen Bölcsesség helyezte őket. Az otthon határaitól és a szent kapcsolatoktól elszakítva is igyekeztek becsületesen helyállni, hogy elnyomott népüknek megbecsülést szerezzenek, Istent pedig – akinek szolgáltak – megdicsőítsék.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 485. o.)

3 Mi volt az alapja Ezsdrás esetében is annak, hogy rendkívüli képességek nyilatkoztak meg benne, és egész életműve rendkívüli teljesítmény volt?

Ezsd 7,10 ■ „Ezsdrás erős szívvel törekedett keresni és cselekedni az Úr törvényét, és tanítani Izráelben a rendeléseket és ítéleteket.”

Ezsd 7,27–28 ■ „Áldott az Úr, atyáink Istene, aki erre indította a király szívét, hogy megékesítse az Úr házat, amely Je-

ruzsálemben van, és hozzám fordította irgalmasságát a király előtt és tanácsosai előtt, a király minden hatalmas fejedelme előtt. És én megerősödve az Úrnak, az én Istenemnek rajtam nyugvó kegyelme által, családfőket gyűjtöttem össze Izráelből, hogy eljönnének velem [Babilonból Jeruzsálembé].”

(Emeljük ki a fenti igékből a legjellegzetesebb kifejezéseket, amelyek a feltett kérdésre választ adnak!)

.....

.....

.....

Ezsdrás életművét így vehetjük számba: a perzsa királyi udvarban, ahol őt „bölcshírű írástudónak” ismerték el „a menny Istenének törvényében” (Ezsd 7,12), tiszteletet szerzett Isten nevének, és jóakaratot népe iránt. A királytól szerzett engedéllyel hazavezette Júdeába a visszatelepülőknél egy újabb nagy csoportját i. e. 457-ben. Jeruzsálemben a templomszolgálat helyreállításán fáradozott, és indítványozója, munkálója volt egy nagy lelki megújulásnak. Ezenkívül egész életében azon dolgozott, hogy az addig keletkezett ihletett szent iratokat egybegyűjtse és róluk pontos másolatok készüljenek. Hatalmas életmű ez!

„Ezsdrás bölcsességre vágyott, hogy véghez tudja vinni Isten akaratát... Ez Isten népe történelmének... szorgalmas tanulmányozására készítette. A Biblia történeti és költői könyveiből akarta megtudni, miért engedte meg az Úr, hogy Jeruzsálemet lerombolják és népét pogány földre, fogságba vigyék... Amint megtanulta értelmét és akaratát a menny irányítása alá helyezni, életét átjárták az igazi megszentelődés elvei. Amint másoknak tolmácsolta az igazsá-

got, amit megismert, munkaképessége megnőtt... Ezsdrás törekvését, amellyel fel akarta ébreszteni a Szentírás tanulmányozása iránti érdeklődést, állandósította a szent iratok őrzése és sokszorosítása érdekében kifejtett élethosszig tartó lelkiismeretes munkája... Az így sokszorosított és sok ember kezébe helyezett tiszta ige felbecsülhetetlen értékű ismeretet nyújtott.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Ezsdrás, a pap c. feje.)

4 Mi volt az alapja Pál apostol esetében is annak, hogy képességei megsokszorozódtak Isten szolgálatában?

Gal 2,20 ■ „Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus: amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.”

1Kor 15,9–10 ■ „Én vagyok a legkisebb az apostolok között, aki nem vagyok méltó, hogy apostolnak neveztessem, mert háborgattam Isten egyházát. De Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok, és az én hozzám való kegyelme, és az ő hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló, sőt többet munkálkodtam, mint azok mindnyájan, de nem én, hanem Isten velem való kegyelme.”

.....
.....
.....

„Az apostol önmagát olyan emberhez hasonlította, aki versenyfutásban vesz részt, és minden idegszálát megfeszíti, hogy elnyerje a jutalmat. Egyetlen cél lebegett állandóan szeme előtt, amelyet komolyan igyekezett elérni... Megvolt

győződve arról, hogy a gonosz elleni küzdelem egészen élete végéig tart. Állandóan szükségét érezte annak, hogy gondosan ügyeljen magára, nehogy földi vágyak elnyomják lelki buzgalmát... Szavait, szokásait, szenvedélyeit, mindent Isten lelkének uralma alá helyezett.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Felhívás magasabb rendű életre c. fej.)

„Pál számára a kereszt az egyetlen és mindent jelentett... A dicsőség Ura iránti szeretete volt az alapja magatartásának és cselekedeteinek. Ha buzgósága valamikor is alábbhagyott, elegendő volt egy pillantást vetnie a keresztre és az ott megnyilatkozott szeretetre, hogy újból felövezze lelke erejét és továbbhaladjon az önmegtágadás útján.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Korinthus c. fej.)

5 Hogyan szemlélteti a példázatbeli egytalentumos szolga a képességek elsorvadásának esetét?

Mt 25,24–30 ■ „Előjött pedig az is, aki az egy talentumot kapta, és mondta: Uram, tudtam, hogy te kemény ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vetettél, és ott is takarsz, ahol nem vetettél. Azért féltem, elmentem és elástam a te talentumodat a földbe, íme megvan, ami a tiéd. Az ő Ura pedig mondta neki: gonosz és rest szolga, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, és ott is takarok, ahol nem vetettem. El kellett volna helyezned az én pénzemet a pénzváltóknál, és megjöve nyereséggel kaptam volna meg a magamét. Vegyétek el ezért tőle a talentumot... A haszontalan szolgát pedig vessétek a külső sötétségre, ott lesz sírás és fogvacogás.”

.....

.....

.....

.....

A gonosz szolga úgy érvelt magában, hogy Ura nem csupán gazdag, hanem célratörő ember is, nincs szüksége az ő fáradozására. Arra hivatkozott, hogy félt, bátortalan volt kereskedni a talentummal, nem tartotta magát erre alkalmasnak. Szinte önelégülten és büszkén mondta urának: „Itt van, íme megvan, ami a tiéd.” Ura azonban leleplezte igazi indítékát: az önzést és a restséget. Ezért vonta el tőle a talentumot, és nyilvánította őt büntetésre méltónak.

„[Az egytalentumos szolga esetében] figyelmeztetés rejlik mindazok számára, akik úgy vélik, képességeik csekély volta felmenti őket a Krisztusért végzett szolgálattól... Mennyei Atyánk sem többet, sem kevesebbet nem kér tőlünk, mint aminek elvégzésére képességet adott. Senki se gondolja, hogy önző életet élhet, s miután saját érdekeit szolgálta, bemehet majd Ura örömébe... Az ítélet nagy napján azok, akik nem munkálkodtak Krisztusért, csak sodródtak az árral, és nem vállaltak felelősséget, csak kizárólag maguknak éltek, önmaguknak kedveztek, a gonosztságot cselekvőkkel együtt állnak az egész föld Bírója elé. Ugyanaz a kárhozzátó ítélet sújtja majd őket. A magukat Krisztus-követőknek vallók közül sokan elhanyagolják Isten kívánalmait, mégsem látnak ebben semmi rosszat... Szívesen hallgatják a hirdetett evangéliumot, és azt hiszik, ettől máris Krisztus-követők lettek. Noha egész életükben csupán önmagukkal törődtek, a hűtlen szolgálathoz hasonló meglepetéssel hallják majd az ítéletet: Vegyétek el tőle a talentumot! A választott néphez hasonlóan összetévesztik az áldások élvezését azok hasznosításával.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejelet)

6 Milyen törvényszerűséget fogalmazott meg Jézus a talentumokkal, illetve a lelki ajándékokkal való sáfarkodást illetően?

**Mt 25,29 ■ „Mindenkinek, akinek van, adatik és megszo-
rítottatik, akinek pedig nincs, attól az is elvétetik, amije
van.”**

.....

.....

.....

„Sokan, akik kivonják magukat Krisztus szolgálata alól, arra hivatkoznak, hogy alkalmatlanok a munkára, de vajon Isten tette őket alkalmatlanná? Semmiképpen! Alkalmatlanságuk a tétlenségük következménye... A képességeikkel való szüntelen visszaélés kioltja bennük a Szentlelket, aki az egyetlen fényforrás.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

„Ma sokan állítják, hogy engedelmeskednek Isten parancsolatainak, de szívükben nincs Isten iránti szeretet, amelyből másoknak is jutna. Krisztus arra szólítja ezeket az embereket, hogy munkálkodjanak vele a világ megmen-
tésén, de nekik elég, ha csak mondják: »Én elmegyek, uram.« És nem mennek. Nem dolgoznak együtt azokkal, akik Istennek szolgálnak. Restek. A megbízhatatlan fiúhoz hasonlóan hazug ígéreteket tesznek Istennek. Az egyház ünnepélyes fogadalmához csatlakozva megígérik, hogy követik az Igét, és szolgálják Istent, de nem teszik. Szájukkal mondják, hogy Isten fiai, de életük és jellemük az ellenkezőjét bizonyítja. Nem adják át akarataikat Istennek. Életük hazugság. Amíg az engedelmisség nem jár áldozattal,

addig úgy tűnik, hogy teljesítik ígéretüket. De amikor önmegtagadást és önfeláldozást követel, amikor fel kellene venniük a keresztet, akkor visszahúzódnak. Kötelességtudatuk elsorvad, és Isten parancsolatainak tudatos áthágása a szokásukká válik. Fülükkel talán meghallják Isten szavát, de lelkileg már nem érzékelik. Szívük megkeményedett, lelkiismeretük eltompult.

Ne gondold, hogy Krisztus szolgálja vagy, ha nem vagy kifejezetten az ellensége! Ez önámítás. Ha nem használjuk fel Isten ajándékait, amelyeket azért adott, hogy Őt szolgáljuk velük – legyen az idő, pénz vagy bármi más –, akkor ellene dolgozunk.

A névleges keresztények fásult, álmos tunyaságát Sátán felhasználja, hogy saját seregét erősítse, és a lelkeket a maga oldalára állítsa. Sokan, akik magukat Krisztus követőinek képzelik, jóllehet semmit sem tesznek érte, előnyhöz segítik az ellenséget. Mivel nem szorgoskodnak a Mesterért, és feladatok elvégeztelenül, szavak kimondatlanul maradnak, Sátán hatalmába kerít olyan lelkeket is, akiket meg lehetett volna nyerni Krisztusnak.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Szó és tett c. feje.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

„Adj számot a te sáfárságodról” – Jutalom és örök veszteség

1 Hogyan szólt Jézus arról, hogy el fog jönni az idő, amikor elszámoltatásra hívja tanítványait a talentumukat illetően?

Mt 25,19 ■ „Sok idő múlva pedig megjött ama szolgálknak ura, és számot vetett velük.”

.....

.....

Isten mindannyiunkat elszámoltat, hogy mit tettünk a ránk bízott javakkal, lehetőségekkel, képességekkel. A cselekedetek jellemmé válnak, és jellemünk határozza meg végső sorsunkat. E földön még a „másén” sáfárkodunk. „Ha a másén hívek nem voltatok, ki adja oda nektek, ami a tiétek?” – mondta Jézus (Lk 16,12). Isten az igazi kincseket, az újjáteremtett Föld örökségét bízta a megváltottakra, azokra, akiknek jellemükké vált az önzetlen szolgálat, a másokért élés, az igaz szeretet – a menny örök törvénye.

„Minden, amink van, az Úré, és számot kell adnunk neki arról, miként használtuk fel... Amikor Isten elszámoltatja szolgálait, minden egyes talentum kamatoztatását megvizsgálja. Az elvégzett munka árulkodik a munkás jelleméről... Mennyei Atyánk nem vár el sem többet, sem kevesebbet, mint amennyinek az elvégzéséhez képességet adott. Nem

helyez szolgálaira elhordozhatatlan terheket. »Ő tudja a mi formáltatásunkat; megemlékezik róla, hogy por vagyunk.« (Zsolt 103,14) Mindazt, amit igényel tőlünk, az Ő erejével meg is tudjuk cselekedni... Isten felelőssé tesz mindenkit, aki egy jótával is kevesebbet tesz annál, mint amire képességet kapott. Az Úr pontosan felméri a szolgálat minden lehetőségét. Fel nem használt képességeinkkel éppúgy el kell számolnunk, mint azokkal, amelyeket kamatoztatunk. Isten számon kéri mindazt, amit képességeink helyes felhasználásával elérhettünk volna. Aszerint ítél meg minket, amit meg kellett volna tennünk, de nem tettünk, mert képességeinket nem Isten dicsőségére használtuk. Ha nem is veszítjük el örök életünket, az örökkévalóságban látnunk kell képességeink kihasználatlanul hagyásának következményeit. Az az ismeret és képesség, amelyet megszerezhettünk volna, de nem szereztünk, örök veszteség marad.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

2 Mi lesz a sorsa az önző, magának élő, a rá bízott talentumokat nem gyarapító szolgának?

Mt 25,30 ■ „A haszontalan szolgát vessétek a külső sötétségre; ott lesz sírás és fagyvacogás.”

.....

.....

„Senki se gondolja, hogy önző, öncélú élet után beléphet Urának örömébe. Az önzetlen szeretet örömét nem élvezheti. Nem alkalmas a mennyre. Nem tudná értékelni a tiszta szeretet légkörét, amely betölti a mennyet. Az angyalok hangja és hárfájuk zenéje nem szerezne örömet neki. Számára a menny tudománya talány volna. Az ítélet napján

azok, akik itt a Földön nem munkálkodnak Krisztusért; akik sodródnak az árral; akik minden felelősséget leráznak; akik csak magukra gondolnak; akik csak a maguk tetszésére élnek, a gonoszokkal együtt lépnek az egész Föld Bírāja elé, és a Bíró ugyanazt az ítéletet mondja ki rájuk, mint a gonosztevőkre... Sokan azzal a kifogással vonják ki magukat a keresztény szolgálat alól, hogy alkalmatlanok rá. De vajon Isten az oka ennek? Nem! A saját restségük következménye, és rajtuk múlik, ha ez az állapotuk állandósul... Visszaéltek a kapott talentumokkal, és ezért kialszik életükben a Szentlélek fénye, az egyetlen világosság. A »haszontalan szolgát vessétek a külső sötétségre« ítélet megpecsételi azt a döntést, amelyet ők maguk hoztak örök sorsukról.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejelet.)

„Sok embert Isten egészen másként lát, mint ahogy ők gondolják. Sokan gratulálnak maguknak a bűnökért, amelyeket nem követtek el, és elfelejtik számba venni azokat az elmulasztott jó és nemes tetteket, amiket Isten elvárt volna tőlük. Nem elég csupán fának lenni Isten kertjében, gyümölcsöt is kell teremni. Isten számon kér minden elmulasztott jót, ami kegyelme erejével véghezvihető lett volna.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A Szentírás védőbástya c. fejelet.)

3 Miért kapnak jutalmat a talentumaikat kamatoztató szolgák, amikor a tőkét és a kamatoztatáshoz szükséges erőt és lehetőséget is Uruktól kapták? Kikhez fognak majd szólni az elismerő szavak?

1Pt 4,11 ■ „Ha valaki szól, mintegy Isten igéit szólja: ha valaki szolgál, mintegy azzal az erővel szolgáljon, amelyet Isten ad: hogy mindenben dicsóíttessék a Jézus Krisztus által, akinek dicsőség és hatalom örökkön-örökké. Ámen.”

Mt 25,21 ■ „Az ő ura pedig monda neki: Jól van, jó és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután; menj be a te uradnak örömébe.”

.....

.....

„Talentumaikat kapták, és más talentumokat szereztek hozzá. A kölcsönkapott talentumok nélkül azonban nem lett volna nyereség. Tudták, hogy csak kötelességüket teljesítették. A tőke az Úré volt. A haszon is az Övé. Ha a Megváltó nem árasztotta volna rájuk szeretetét és áldását, elvesztették volna az örök érvényű kincseket. Mégis, amikor a gazda átvette a talentumokat, olyan elismerésben és jutalomban részesítette a munkásokat, mintha minden az ő érdemük lett volna. Arca sugárzott az örömtől. Boldog volt, hogy megáldhatta szolgálait. Minden szolgálatért és minden áldozatért megjutalmazta őket. Nem mintha ezzel tartozott volna, hanem mert szíve túláradt a szeretettől.”
(Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejj.)

Krisztus az Ő szolgálait jutalmazza meg. Szolgának lenni nem jelent nagy elismerést ebben a világban. Ha azonban Isten szolgálója lehet valaki, akkor ez a legnagyobb megtiszteltetés, ami csak érheti őt. Pál apostol élete legnagyobb eseményének tartotta, hogy Jézus elhívta szolgájának. Több évtizedes apostoli szolgálata végéhez közeledve is mély hálával emlékezik az elhívására: „Hálát adok annak, aki engem megerősített, a Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, hogy engem hünek ítél, rendelvén a szolgálatra.” (2Tim 1,12)

Aki teljes szeretetével Krisztust szolgálja, az nem a saját dicsőségét keresi, hanem alázatosan tevékenykedve minden cselekedetében az ő Urát akarja megdicsőíteni. Minden élethelyzetben Isten tetszésére kíván cselekedni, szólni. Ez pedig csak

akkor valósulhat meg, ha „azzal az erővel szolgál, amelyet Isten ad”. Ők fogják majd hallani Jézustól az elismerő szavakat: „Jól van, jó és hű szolgám!”

4 Melyik tulajdonságot értékeli Jézus Krisztus különösen nagyra?

Mt 25,21 ■ „Jól van, jó és hű szolgám...”

Jer 5,3 ■ „Uram, a te szemeid avagy nem a hűségre néznek-e?”

Ésa 26,2 ■ „Nyissátok fel a kapukat, hogy bevonuljon az igaz nép, a hűség megőrzője.”

.....

.....

A hűség jellemvonása sajnos nem túl gyakori a bűn világában. „A legtöbb ember talál valakit, aki jó hozzá; de hű embert, azt ki találhat?” – teszi fel a kérdést az Ige (Péld 20,6). Jellemző a fellángolás, felbuzdulás valamire – akár nagyobb feladat megvalósítására. De vajon jellemez-e bennünket az állhatatosság, kitartó hűség, amikor a körülmények nehezek, csüggesztőek, vagy egyáltalán nem értékelik, szinte észre sem veszik a fáradozásunkat. Ilyenkor könnyen alábbhagy a kezdeti buzgalom, sokszor bekövetkezik a belefáradás. Isten lényére a hűség jellemző minden területen. Ismételten olvashatunk az Írásban ilyen kifejezéseket: „hűséges Isten”, „hű az Isten”, „ha hitetlenkedünk, Ő hű marad, Ő magát meg nem tagadhatja”. Ezt a jellemvonást akarja beérlelni a megváltást elfogadó emberekben is.

„Az arányos emberi jellem szépsége a személyes kötelesek végzése során formálódik ki. Ezért életünket a legnagyobb és legkisebb részleteiben is hűségnek kell jellemeznie. A kicsiny dolgokban való becsületesség, a hűség

és szívélyesség gyakorlása beragyogja az élet ösvényét, s ha munkánkat e Földön bevégeztük, kitűnik majd, hogy minden hűséggel végzett kicsiny feladat valahol jó hatást váltott ki, mely nem évül el soha örökké!” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A gyermek Sámuel c. fej.)

„Isten megmutatja, hogy a népek erőssége – éppúgy, mint az egyéneké – nem azokban a lehetőségekben és adottságokban rejlik, amelyek látszat szerint legyőzhetetlenekké teszik őket... Erősségük mércéje az a hűség, amellyel betöltik Isten szándékát.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Nabukodonozor álma c. fej.)

„Csak a hűség értékes Isten szemében... Ő, aki minden embernek kijelölte a maga munkáját a saját képességei szerint, soha nem hagyja, hogy a kötelesség hűséges végrehajtása ne nyerje el jutalmát. A hűség és a hit valamennyi tettét Isten a különleges pecsétjével és elismerésével koronázza meg.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 395. o.)

„Az Úr a munkát nem a nagysága szerint ítéli meg, hanem a hűség szerint, amellyel végezték. Nem az elért eredményeket mérlegeli, hanem az indítékokat, amelyek minket a munkára ösztönöztek. A jóságot és hűséget többre értékeli, mint bármi mást... Az Isten iránti hűség és a szeretetből végzett munka az, amely által Isten elismerését elnyerhetjük.” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, Bátorság; Különböző adományok c. fej.)

„A jó munkában való állandó haladás, valamilyen hűséges szolgálat állandó ismétlése több értéket jelent Isten szemében, mint egy nagy munka véghezvitele.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, A világ szeretete c. fej.)

„A mindennapos próbákkal kell ránevelnünk gondolkodásunkat a hűség szokásaira, annak tudatos igényére, ami helyes, ami a hajlamaink és élvezeteink fölött is a kötelességünk. Az így szoktatott gondolkodás nem ingadozik úgy a helyes és helytelen között, mint a nádszál a szélben. Hanem amint azok felmerülnek előttük, máris felismerik, hogy milyen elvről van szó, és önkéntelenül is a helyeset választják, hosszas viták nélkül. Azért megbízhatók, mert a hűség és az igazság szokásaira nevelték magukat. Mivel hűségesek a kicsinyben, erőre kapnak, és könnyűvé válik számukra, hogy hűek legyenek a fontosabb ügyekben is.” (Ellen G. White: *Bizonyásgtételek*, III. köt., 22. o.)

5 Mi a jutalma már ebben az életben is a hűséges szolgálatnak? Mi lesz a talentumokat bölcsen felhasználó, azokat kamatoztató szolga végső, legnagyobb jutalma?

Jn 3,29 ■ „Ez az én örömem immár betelt.”

Ap csel 20,24 ■ „Semmivel sem gondolok, még az én életem sem drága nekem, csak hogy elvégezhessem az én futásomat örömmel, és azt a szolgálatot, amelyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyágot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.”

Jel 22,3-4 ■ „[Az újjáteremtett Földön] **semmi elátkozott nem lesz többé; Istennek és a Báránynak királyiszéke benne lesz, és szolgálói szolgálnak neki, látják az ő orcáját, és az ő neve homlokukon lesz.**”

.....

.....

„Míg a végső jutalmat Krisztus a visszajöveletekor adja át, addig az őszinte szolgálat már ebben az életben is jutalmat

nyer. Akadályokkal, ellenkezésekkel és keserű, szívet tépő elcsüggesztéssel találkozik az evangélium szolgálója. Alkotása gyümölcseit talán sohasem láthatja. És mégis, magában a munkában dicső jutalmat nyer. Mindazok, akik odaszánják magukat Istennek, hogy az emberiségért önzetlenül munkálkodjanak, munkatársai a dicsőség Urának. Ez a gondolat megédesíti a munkát, erősíti az akaratot, és megedzi az idegeket mindennel szemben, bármi jöjjön is. Azáltal, hogy önzetlen és a Krisztus szenvedéseiben való részesülés által megnemesedett szívvel dolgoznak és Ővele éreznek, ahhoz is hozzájárulnak, hogy Jézus örömét teljessé tegyék, és nagy nevét megszenteljék. Istennel, Krisztussal és a szent angyalokkal való közösségükben mennyei légkör veszi körül őket, amely testüknek egészséget, lelküknek erőt és örömet ad.” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, A szolgálat jutalma c. fej.)

„Földi, bűn korlátozta életünk idején is a szolgálatban rejlik a legnagyobb öröm és a legmagasabb rendű nevelés. Jövőbeli életünkben is, amikor a bűnös emberi természet már nem fékez, a szolgálatban találjuk majd legnagyobb örömünket, és ezáltal lesz részünk a legmagasabb rendű tanulásban.” (Ellen G. White: *Hit, amely által élek*, 370. o.)

„A mennyben is szolgálhatnak Istennek, mert a földön végzett szolgálatukkal alkalmasak lettek a mennyei szolgálatra. A földön kialakított jellemünket és itt végzett szent szolgálatunkat híven tükrözi majd a mennyben elfoglalt helyünk. Krisztus ezt mondta Önmagáról: »Az ember Fia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon.« (Mt 20,28) Ez volt a munkája a földön, ez a munkája a mennyben is. Krisztussal e világban végzett szolgálatunk jutalmaként – több talentummal és tágabb térben – Ővele dolgozhatunk az eljövendő világban is.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

6 Mit jelent bemenni „az Úr örömébe”?

Lk 14,12–14 ■ „Amikor ebédet vagy vacsorát készítesz, ne hívd barátaidat, se testvéreidet, se rokonaidat, se gazdag szomszédaidat, nehogy viszont ők is meghívjanak téged, és visszafizessék neked. Hanem amikor lakomát készítesz, hívd a szegényeket, csonkabonkákat, sántákat, vakokat, és boldog leszel, mivelhogy nem fizethetik vissza neked, mert majd visszafizettetik neked az igazak feltámadásakor.”

.....

.....

.....

„Krisztus örül annak, ha látszólag reménytelen embereket – lelkeket, akiket Sátán legyőzött és eszközéül használt – magához vonzhat és kegyelmében részesíthet. Örül, ha megszabadíthatja őket attól a szenvedéstől és haragtól, amely az engedetlenekre vár. Gyermekait eszközzé formálja, hogy elvégezhessék ezt a munkát, amely által már ebben az életben is drága jutalmat kapnak. Azonban mi ez az öröm ahhoz képest, amelyet a végső kinyilatkoztatás napján kapnak majd meg? »Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most rész szerint van bennem az ismeret, akkor pedig úgy ismerek majd, amint én is megismertettem.« (1Kor 13,12)

Krisztus szolgálának jutalma, hogy bemehetnek az Ő örömébe. Ezt az örömet, amelyet Jézus is sóvárogva vár, így fejezi ki Atyjának mondott imájában: »Akiket nekem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, ők is énvelem legyenek.« (Jn 17,24)

A Szentlélek minden indítását, amely az embereket a jóra és Istenhez vezeti, feljegyzik a menny könyveibe, és aki a Lélek engedelmes eszköze volt, Istennek ama napján megláthatja majd élete munkáját. Csodálatosak lesznek a szent befolyások értékes eredményeit feltáró kinyilatkoztatások. Mily nagy lesz a megváltottak hálája, akikkel a mennyei udvarokban találkozunk, ha megértik majd az együttérző szeretet részvétét, amely üdvükért a szívekben dobogott.

Megváltásunkért minden hódolat, dicséret, hála és tisztelet Istennek és a Báránynak adatik, de az elveszendő lelkek üdvéért felhasznált eszközök is részesülnek a hála kifejezéséből. Mindez azonban nem csökkenti a Teremtő dicsőségét.

A megváltottak felismerik azokat, akik figyelmüket a fel-emeltetett Üdvözítőre irányították...

Milyen nagy öröm lesz ott, amikor a megváltottak találkoznak és üdvözölhetik azokat, akik értük terhet hordoztak! Mennyire repes majd szívük az örömtől azoknak, akik nem magukért éltek, hanem azért, hogy a boldogtalanok áldására legyenek, akiknek olyan kevés örömük volt a földi életben! Megértik majd az ígéretet: »Boldog leszel, mivel hogy nem fizethetik vissza neked, mert majd visszafizetetik neked az igazak feltámadásakor.« (Lk 14,4)” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgái*, A szolgálat jutalma c. fej.)

„Amikor a munkások meglátják azokat, akiket Isten általuk mentett meg, együtt örülnek az Úrral.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

„Öröm lesz a mennyben, tiszta mennyei öröm fogja betölteni a munkások szívét. Örömmel áldoznak és áldozzák magukat is a halálukon levőkért, s betölti szívüket a

szeretet és a hálaadás. Isten jelenlétének tudata megtisztítja, megnemesíti vallásos életüket, gazdagítja és erősíti őket. A menny kegyessége és kegyelme nyilvánul meg a munkájukban, amely által lelkeket nyertek meg Krisztusnak.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, IX. köt., 59. o.)

„Ti azért bátrak legyetek, kezeteket le ne eresszétek, mert a ti munkátoknak jutalma van!” (2Krón 15,7)

Az e heti adomány az Útjelző Alapítványt támogatja.

Január

1. vasárnap	Mt 11,28	
2. hétfő	Péld 24,29	
3. kedd	Péld 19,22	
4. szerda	Péld 24,11	
5. csütörtök	Ésa 40,30-31	
6. péntek	Zsolt 143,1-2	napnyugta: 16:06
7. szombat	Zsolt 112,7-8	
8. vasárnap	Ésa 49,14-15	
9. hétfő	Zsolt 86,4	
10. kedd	Zsolt 103,2. 4	
11. szerda	Zsolt 119,35	
12. csütörtök	Zsolt 129,4-5	
13. péntek	Zsolt 92,13	napnyugta: 16:15
14. szombat	Rm 12,9	
15. vasárnap	Péld 1,10; 19,27	
16. hétfő	Jn 8,32. 36	
17. kedd	Péld 15,4	
18. szerda	Ésa 42,19	
19. csütörtök	Péld 16,32	
20. péntek	Péld 14,29	napnyugta: 16:24
21. szombat	Péld 15,28/a	
22. vasárnap	Péld 12,17/b	
23. hétfő	Mt 25,21	
24. kedd	1Sám 13,13; 15,22	
25. szerda	Zsolt 92,2-3	
26. csütörtök	1Tím 6,17	
27. péntek	Jób 42,3-4	napnyugta: 16:35
28. szombat	Zsolt 125,1	
29. vasárnap	Ezék 36,26-27	
30. hétfő	Ezék 37,3-4; Préd 11,5	
31. kedd	Zsolt 33,18-19	

IGÉK MINDEN NAPRA

Február

1. szerda	2Kor 9,15	
2. csütörtök	Zsolt 25,9	
3. péntek	Zsolt 138,3	napnyugta: 16:46
4. szombat	Zsolt 77,10-12	
5. vasárnap	Zsolt 90,8; 51,3. 11	
6. hétfő	Zsolt 42,12	
7. kedd	Ésa 41,10	
8. szerda	Jn 6,37	
9. csütörtök	Mk 11,24	
10. péntek	Zsolt 5,4	napnyugta: 16:57
11. szombat	Jóel 2,12-13	
12. vasárnap	Zsolt 51,19	
13. hétfő	1Pt 4,10	
14. kedd	Péld 12,26	
15. szerda	Jer 9,23-24	
16. csütörtök	Zak 3,1-2	
17. péntek	Zsid 10,38-39	napnyugta: 17:08
18. szombat	Rm 16,20	
19. vasárnap	Rm 3,31	
20. hétfő	Jn 6,44	
21. kedd	Jel 22,17	
22. szerda	2Tim 3,17	
23. csütörtök	Rm 6,19	
24. péntek	Fil 3,12-14	napnyugta: 17:19
25. szombat	Lk 21,36	
26. vasárnap	1Kor 9,24	
27. hétfő	Fil 2,8; Zsid 2,18	
28. kedd	Péld 8,34-35	

A reggeli igéket a „*Felettebb tisztá a Te beszéded*” című könyvből idéztük.

Március

1. szerda	Péld 4,18	
2. csütörtök	2Kor 5,14-15	
3. péntek	Ef 6,10	napnyugta: 17:30
4. szombat	Péld 23,26	
5. vasárnap	Jn 6,56-57. 63	
6. hétfő	Jer 12,5	
7. kedd	Jn 14,21	
8. szerda	Rm 7,7. 9	
9. csütörtök	Ésa 64,4-6	
10. péntek	Rm 8,26	napnyugta: 17:40
11. szombat	Rm 11,33-36	
12. vasárnap	Péld 18,12	
13. hétfő	Jn 10,17-18	
14. kedd	Jób 19,25	
15. szerda	Zsolt 73,21-24	
16. csütörtök	Fil 4,4	
17. péntek	Zsid 12,1-2	napnyugta: 17:50
18. szombat	Jób 7,17; Jer 31,3	
19. vasárnap	Mik 5,7	
20. hétfő	Zsolt 46,3. 7-8. 11	
21. kedd	Jel 2,9-10	
22. szerda	Hós 6,6	
23. csütörtök	Zsolt 127,3	
24. péntek	1Kor 10,13	napnyugta: 18:00
25. szombat	Rm 5,7-8	
26. vasárnap	Gal 6,1-2	
27. hétfő	Lk 9,23	
28. kedd	Zsolt 116,8-9. 12	
29. szerda	Mt 13,20-21; Jer 4,3	
30. csütörtök	Mk 4,31-32	
31. péntek	Mk 6,31	napnyugta: 19:10